

El setmanari
de més
difusió de
Catalunya

Membre
de la UGP

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Catalunya Cristiana

"Estic convençut, i cada vegada més, que el món no pot arribar a la plenitud sense Crist, i que no hi ha Crist sense fidelitat a l'Església".

P. Teilhard de Chardin.
(Carta al seu Superior General)

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

Any VI N.º 268

Setmana de l'11 al 17 de novembre del 1984

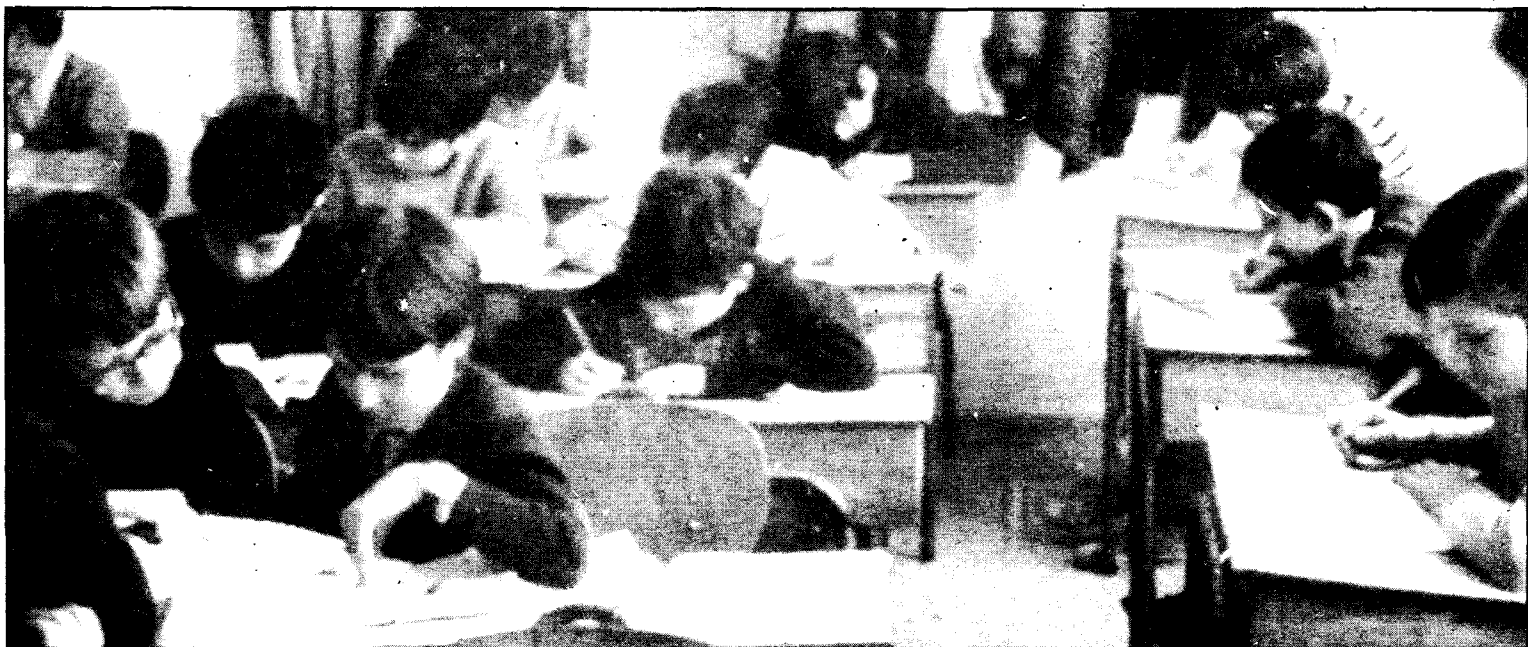
50 Ptes.

AFINANT

L'entusiasme de la santedat

La reflexió sobre la santedat de l'Església porta a conclusions engrescadores. Així, per exemple, és obvi que tots els que ja són al cel, que tots els que "veuen Déu cara a cara" són sants; és a dir que aquesta visió els fa semblants a Déu. No sols amb la semblança pròpia de tot home per la creació —"fem l'home a semblança nostra"—, sinó per aquella nova semblança que ens ha adquirit Jesucrist atorgant-nos la seva mateixa filiació divina —"serem semblants a Ell, perquè el veurem tal com és"—. La primera semblança s'ha de realitzar en el temps-història on l'existència es fa, o desfa, pel joc de la nostra lliure resposta, o refús, de la gràcia. Però això hi ha els qui poden exclamar: "Déu ens ha reconegut com a fills seus, i ho som!"; i hi ha dels qui es pot dir: "Jeuen en les tenebres de la mort... perquè no reberen la llum que ha brillat enmig d'ells". La segona, i definitiva semblança, es desclou en una existència, com diria Boeci, sense fi i posseïda total i perfecta: d'una manera divina, veritablement entusiàstica!

Joan E. Jarque
i Jutglar

Un clamor que s'alceca arreu de Catalunya

SIS PUNTS AVALEN EL PACTE ESCOLAR

BARCELONA:— Donat el fet, incontestable, que ni la LODE ni algunes decisions del govern socialista de l'Estat no respecten de forma acceptable per a tothom un dels pilars fonamentals de tota democràcia pluralista que vulgui

fer honor a aquesta denominació com és la llibertat d'ensenyament, creix arreu de Catalunya una crida a favor del Pacte Escolar.

Un Pacte entorn del qual s'haurien de posar d'acord el govern de

Madrid, els partits polítics i les institucions educatives més representatives. Pel que fa a casa nostra, el Consell de l'Escola Cristiana de Catalunya, Serveis Educatius de Catalunya, la Confederació Cristiana d'Associacions de Pares d'Alum-

nes de Catalunya, els Provincials de la Unió de Religiosos de Catalunya i els bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense, s'han alineat al voltant d'aquests sis punts prou significatius:

1. En el nostre país encara no s'han assolit una real igualtat d'oportunitats per a l'accés a una educació de qualitat per part de tots els ciutadans en edat escolar. Sovint els condicionaments econòmics són un greu obstacle per a moltes famílies i per a moltes escoles, tant públiques com privades.

2. La nostra societat democràtica i pluralista necessita que les disposicions legals garanteixin adequadament l'exercici dels drets i llibertats constitucionals en el camp de l'educació, de manera que ningú no sigui objecte de discriminació per cap motiu.

3. L'actual situació de conflicte escolar ha estat provocada sobretot per l'aplicació d'una política educativa partidista mancada de diàleg i de pacte amb els sectors més directament afectats.

4. Les disposicions legals referents a l'educació no poden ser expressió d'una política de partit, sinó que han de ser elaborades en clima de diàleg. Només així podran ser estables, respectuoses de totes les opcions legítimes i acceptades per tothom.

5. El clima de diàleg serà una realitat si s'aconsegueix un autèntic PACTE ESCOLAR entre les forces polítiques i les institucions educatives més representatives, tant en el marc de l'Estat com en el de cada Comunitat Autònoma.

6. Aquest Pacte Escolar s'ha de fomentar en el reconeixement explícit del Dret de tothom a l'Educació i de la Llibertat d'Ensenyament tal com han estat definits pel Parlament Europeu en la Resolució publicada el dia 14 de març de 1984. (Sobre el mateix tema, Editorial plana 3.).

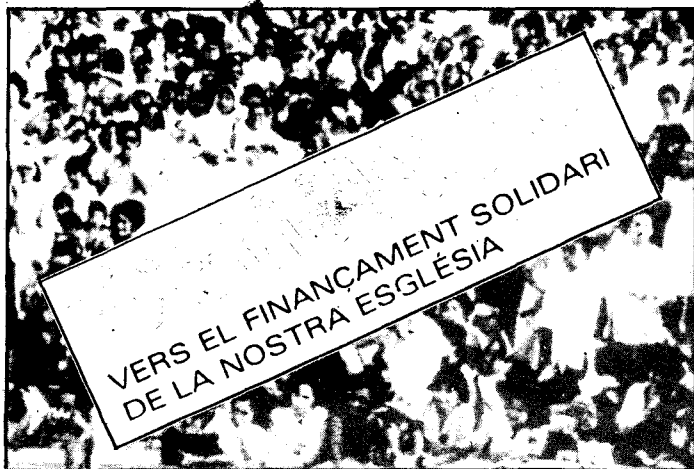
SUMARI

La Missa de Pius V

Mn. Bonet Baltà i la nostra identitat eclesial

Toxicòmans rehabilitats

Tots hem d'ajudar al manteniment econòmic de l'Església

Diumenge, dia 18,

Diada de "Germanor"

El proper diumenge, dia 18 de novembre, se celebrarà a totes les diòcesis catalanes la Diada de "Germanor", mitjançant la qual es vol, per part dels responsables de les economies dels diferents bisbats, anar avançant en el camí de l'autofinançament de l'Església Catalana. Un camí que no es presenta pas absent de dificultats, la principal de les quals rau, òbviament, en la mentalització del poble fidel en el sentit que sense la seva aportació aquest autofinançament de l'Església no serà possible.

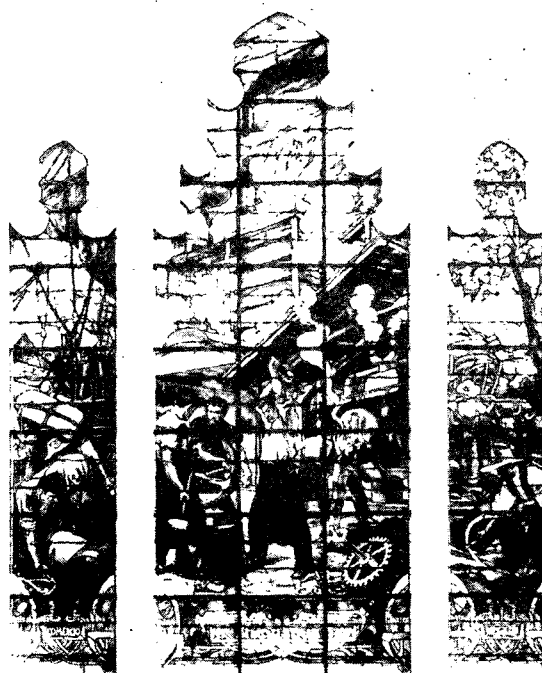
Caixa d'Estalvis de Sabadell

125 anys de servei

Durant un any, la Caixa d'Estalvis de Sabadell ha commemorat el 125è aniversari de la seva fundació amb actes diversos i variades celebracions.

Certament aquest aniversari no ha pas significat ni un punt d'arribada ni un punt de partença. Ha estat, sí, un motiu de reflexió.

La Caixa ha sabut, al llarg dels anys, créixer i desenvolupar-se al ritme del creixement i del desenvolupament de la ciutat i de la comarca, adaptant-se i fins i tot avançant-se a les necessitats del temps. S'ha estès prudentment i progressiva al llarg i ample de la nostra geografia. Ha cercat en tot moment de ser fidel a la seva clientela tradicional d'economia familiar i a les seves necessitats, tot obrint-se al mateix temps a les exigències de la dinàmica industrial, comercial, agrícola, de serveis, i concretament al món de l'empresa, tan peculiar del nostre País.

Ha mostrat la seva capacitat de reacció enfront de situacions difícils i èpoques de crisi. Ha volgut que el seu creixement quantitatiu fos sempre acompanyat d'un creixement qualitatiu, fent un esforç de professionalització, amb la millora de la productivitat, amb la implantació i amb el perfeccionament de mètodes i sistemes, amb el tracte personalitzat amb els seus clients.

Ha assumit amb fermesa la competitivitat i l'evolució accelerada dels serveis financers d'avui. I, per damunt de tot, ha salvat la seva identitat, la seva vocació social d'estar al servei de la comunitat, convençuda que, només restant fidel a la seva peculiaritat i a la seva idiosincràsia, serà apta per respondre al repte del futur; intencionalitat social que, d'acord amb les circumstàncies, es demostrarà o es concretarà amb propostes i activitats diverses.

Aquesta és la seva tasca d'avui. Treballar, pensar, renovar, crear tot allò que faci falta per, superant dificultats i esculls, seguir estant sempre en aquesta línia de servei i de contribució al progrés social i cultural de la col·lectivitat, tot impulsant l'economia en benefici de tots.

La Caixa d'Estalvis de Sabadell, que ha complert els seus 125 anys amb la confiança de cinc generacions, vol fer-se mereixedora també de la confiança de totes les generacions que vindran.

CAIXA D'ESTALVIS DE SABADELL

amb la confiança de cinc generacions

125
anys

EDITORIAL

El pacte de la raó i de la llibertat

La qüestió escolar està a l'ordre del dia. I tant de bo que es tractés veritablement d'una qüestió, és a dir, d'un problema sobre el qual hom pregunta i respon, d'un problema del qual hom parla enraonadament exposant les pròpies raons i escoltant les de l'altre. Les recents converses encetades entre el govern central i uns representants de l'episcopat espanyol permeten esperar que l'afer anirà pels camins del diàleg. A Catalunya es demana i s'ofereix un pacte, els termes del qual ens semblen enraonats. Mentrestant, al carrer es convoquen manifestacions.

No tenim res en contra de les manifestacions cíviques. Ben al contrari. Poder manifestar-se lliurement és un dret constitucional que no fa més que recollir i ordenar un fet natural. Cada u té el dret de manifestar el que pensa, els seus desigs o aspiracions; dret que exercim per la paraula, dita o escrita, pels nostres gestos i pel nostre capteniment significatiu del nostre estat d'esperit. Les col·lectivitats exerceixen aquest dret produint l'acte públic que, amb tota propietat, anomenem "manifestació". Ara, aquest dret, com la mateixa llibertat, acaba allà on comença el dret de l'altre. Per això, les manifestacions en pro del que es vulgui solen tenir un camp més ampli que les que es fan en contra de quelcom. Diem tot això, el lector se n'haurà adonat, arran de la manifestació convocada a Madrid a favor de la llibertat escolar i de la convocada a Barcelona en contra de la subvenció a les escoles privades.

Ambdues manifestacions són ben legítimes però no gaudeixen de la mateixa, diguem-ne, amplitud de legitimació cívica. Mentre l'una demana de l'exercici d'un dret, l'altra en pretén la limitació. Les coses són així i no hi ha més cera que la que crema.

Ultra aquest aspecte formal de la qüestió escolar, anant al fons del problema, creiem que és bo puntualitzar dues coses. L'una és que és fals, i maliciós, plantejar l'afer com un contenciós entre l'Església i l'Estat. Tot i que les escoles "religioses" són naturalment privades, no totes les escoles privades són "religioses" i molt menys escoles de l'Església. Els bisbes espanyols, inclosos els catalans, són ben conscients que defensant els drets de les escoles confessionals defensen també els de les que no ho són i, que per tant el dret dels cristians a tenir les escoles que vulguin no esgota aquest dret que és propi també de tots els altres ciutadans. Per això els bisbes han fet justament, creiem, de no voler participar en la manifestació madrilenya. És cert que en altres països —França per exemple— els bisbes catòlics han "baixat al carrer" en situacions semblants. Però Espanya és diferent, com deia l'eslògan turístic. Ningú que tingui dos dits de front no ignora que, velis nolis, l'Església té a Espanya un pes que ultrapassa el d'un "col·lectiu ciutadà" entre d'altres. La presència dels bisbes en la manifestació esmentada hauria desenfocat el caràcter radicalment cívic que ha de tenir.

L'altre punt que no s'acaba d'aclarir és que és falsejar d'arrel el problema entestar-se a plantejar-lo en els termes d'escola pública "versus" escola privada. Ho hem dit en més d'una ocasió i no ens cansarem de repetir-ho, el que es discuteix és si l'Estat és l'únic que té el dret a ensenyar o som els ciutadans els que tenim aquest dret. Els ciutadans en general i d'una manera especial els pares. Catalunya té una prou acreditada tradició pedagògica, fruit tant de l'escola dels ens públics com de les escoles d'iniciativa privada, confessionals o no, tant les públiques com les altres, per a bandejar tota lluita estèril i per caminar pel camí ral del pacte escolar.

Terrorisme psicològic

El terrorisme que s'exerceix sobre els esperits i els cors és el pitjor de tots. Fa estralls en tots els temps, però imposa la seva llei d'una manera particularment insidiosa en el nostre món contemporani. No és pas exagerat dir que és un dels elements fonamentals del capgirament moral i social que actualment patim. Essencialment consisteix a menar una campanya de devaluació sobre les maneres de pensar i de viure que han permès els progressos d'una civilització actualment amb pèrdua de velocitat, de la qual no es pot negar, malgrat les seves insuficiències, els efectes benèfics sobre una humanitat constantment atreta per tendències suïcides.

La por del ridícul

Aquest terrorisme s'exerceix principalment per mitjà d'una arma, potser la més perillosa de totes, que consisteix a ridiculitzar els valors més sòlids. El que no s'assoliria per mitjà d'atacs rigorosament argumentats s'obté sorprenentment posant en ridícul l'adversari. El mètode és tan simple com de bons resultats, ja que s'adreça a una feblesa humana contra la qual és molt difícil defensar-se. ¿Qui pot negar, efectivament, la influència de la por al ridícul? Moltes vegades es prefereix més semblar dolent que ridícul. Aleshores es planteja una altra qüestió: ¿en què consisteix aquesta por a ser ridícul? És essencialment de passar per còndid o retrògrad. Per afirmar les meves afirmacions, em basaré essencialment sobre els fets educatius.

Tot el moviment modernista que remou el món de l'educació d'uns anys ençà, hauria pogut tenir efectes menys perniciosos sobre una joventut injustament castigada; i també hauria pogut accentuar els aspectes positius de les seves iniciatives, si no s'haguessin ridiculitzat les reaccions assenyades que anunciaven els resultats, dels quals és ben enutjós que hagi calgut esperar els efectes concrets, per comprendre'n la seva nocivitat. La nícia del ridícul no estava pas de la part dels que preveien justament, sinó dels que els ridiculitzaven tractant-los de fixistes o de retardats. Quan hom s'admirarà, d'ací uns anys, de les falles criminals de

l'educació del segle XX, potser es podrà comprendre que si les reaccions del realisme pedagògic han estat tan poc eficaces és perquè les seves veus han estat cobertes i minimitzades als ulls de l'opinió per aquesta acusació de ser unes enutjoses inadaptacions.

Provocar mala consciència de cara a l'autoritat

Un altre atac del terrorisme psicològic apunta a l'autoritat intentant de provocar mala consciència als qui en comprenen la irremplaçable necessitat. Pel fet d'una temible confusió, qualsevol manifestació d'autoritat ha estat assimilada sense discerniment als intolerables excessos de l'autoritarisme. He conegut (en conec encara) educadors torturats per problemes de consciència originats per aquesta qüestió. ¿Qui pot acceptar impàvid ser tractat de despòtic, i fins i tot de feixista? S'ha de ser molt ferm i coratjós en semblants condicions, si es vol ser conseqüent amb les exigències d'un deure ben difícil de respectar, sobretot pels escrupulosos. Aquests drames de consciència han provocat a vegades (no tinc por de dir-ho) catàstrofes educatives de les quals els joves, que en són les principals víctimes, tindran feina a refer-se'n...

Atacs al sentit del deure i el treball ben fet

Cal remarcar encara, en aquesta perspectiva, el mal que s'ha fet al sentit del deure i del treball ben fet. Aquestes nocions són mostrades massa sovint com totalment caduques, indignes, hom es complau dir, d'un món "nou" per a un home "nou". Hom es col·loca veritablement en una posició molt avantatjosa si aparenta situar-se a la punta del progrés, enfront dels ingenus que, totalment conscients de l'evolució dels costums i dels coneixements, estan profundament convençuts que l'home sols canvia en un pla essencialment variable; és a dir que l'home és fonamentalment sempre el mateix. En això encara, s'ha establert una enutjosa confusió: la que assimila allò transitori de les nostres maneres de pensar i d'actuar l'immutabile irreductible a

les fluctuacions de l'espai i del temps. El sentit del deure resta una d'aquesta necessitats, junt amb els imperatius del treball, dels quals no pot prescindir la humanitat conscient de la seva fragilitat, cara a les seves exigències de dignitat i de solidaritat. No és pas, doncs, ser retrògrad reclamar per als joves, i per als menys joves, les exigències que han fet possibles els evidents èxits culturals i humans. Exigències de les quals es comença a reconèixer millor que eren raonables i necessàries.

Obediència i humilitat, penyora de fecunditat

Finalment, certs valors, com l'obediència i la humilitat, sofreixen un tal descrèdit que amb prou feines es gosa pronunciar el seu nom. Tots ens ressentim més o menys conscientment, de les greus conseqüències. En voler confondre l'obediència i la passivitat, assimilant la humilitat a la servitud, s'ha causat un mal considerable al progrés moral. Ridiculitzant aquells per als quals l'obediència i la humilitat són penyora de fecunditat, no solament en el pla espiritual sinó també en el de l'acció pràctica, hom en limita necessàriament i enutjosament el nombre.

Terrorisme inconscient

¿No és pas doncs exacte parlar de terrorisme psicològic, quan s'exerceixen tals pressions sobre els qui, per por de veure ridiculitzades les seves opinions, s'abstenen d'expressar-les i de donar-los el dret de ciutadania? Ben entès, es tracta, en general, d'un terrorisme inconscient. Que no és pas menys terrible. Cal haver-se trobat en situacions anàlogues per saber quin coratge és necessari per mantenir la llibertat d'expressió i a quin grau de covardia poden conduir certes dimissions... Esperem que el retorn al seny, del qual se'n perceben signes d'un temps ençà, permetrà als fidels ser menys vulnerables a totes les formes de ridiculització.

Anne Frapper
Professora de Filosofia
(De "La Croix")

Catalunya
Cristiana

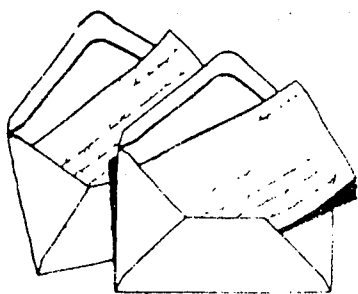

Difusió
controlada
per O.J.D.

Redacció y Administració: C/. València, 244, 2on. 08007 Barcelona
Tels. 215/2739 - 2805 - 2433.
Publicitat: EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A.
Impressió: Publicacions Periòdiques i d'Arts Gràfiques, S.A.L.
Dipòsit Legal: B. 14.387/79

Subscripcions anuals:

Catalunya: 2.500 pessetes; resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 3.000 pessetes.
Europa: 6.000 pessetes.
Amèrica: 7.750 pessetes
Àfrica, Àsia i Filipines: 8.500 pessetes.
Oceania: 11.000 pessetes.

Jesús no va predicar la lluita de classes

Em refereixo a la carta firmada per Ramon Bassas i Segura en el n.º 262 d'aquest setmanari, en la qual acaba afirmant que Jesús era partidari de la lluita de classes. ("Que ningú no m'ho negui").

Estic convençut que plomes més expertes que la meua, donaran resposta satisfactòria a tan peregrina afirmació, per la qual cosa, per la meua part, vull limitar-me a expressar la meua admiració per la capacitat d'imaginació que dona mostra el senyor Bassas Segura, per fonamentar en els passatges que addueix (paràbola de les 10 unces, expulsió dels mercaders del temple, el jove ric) la tesi sobre la qual no admet negació. És realment difícil trobar referències més incongruents amb el que ha afirmat, però no ha de sorprendre'ns, si ja abans ha fet ús dels tòpics habituals (Galileu, Darwin, Servet I) per atacar l'Església.

Haurem d'esperar que el senyor Bassas aporti proves més convincentes en defensa de la seva teoria. Mentrestant nego fermament que Jesús prediqués la lluita de classes ni res que s'hi pugui assemblar.

Fernando González Solé

☆☆☆

Al senyor Ramon Bassas

La teologia de l'alliberament, ningú no la condemna pel que conté d'opció per als pobres, tot al

contrari, sinó pel perill de caure en la filosofia marxista. El que comença partint del cristianisme pot acabar transformat en temporalisme, és a dir, sense transcendència fora del temps. Això, si que seria l'única mortal pobresa per a l'home, car comporta la negació de la història de la Salvació, consumada en Crist Senyor Nostre.

No cal que us recordi que el nostre alliberament de misèries comença aquí, però no podem veure'ns perfectament fora d'elles fins arribar a la visió beatífica de Déu. Aquestes misèries, en grau més o menys intens les coneixem tots, tanmateix en la carn o en l'esperit.

Un consell, torneu a llegir les cites dels evangelistes sinòptics que vós recomaneu. (Lc. 19,26. Lc. 19,45.46. Mc.11,15. Mt.19,16-25.) perquè meravella la interpretació errònia que en treieu d'elles. La verdadera pobresa que Jesús proclama no té classes, exemple: Un ric que viu privant-se voluntàriament de tot allò que té a l'abast per amor a Déu i als germans, és més valuós que un pobre que es veu obligat a ser pobre.

No us escandelizeu pensant que amb el que us dic, tot queda excusat, no, amic meu, és un crim monstruós l'abisme de desigualtats que existeix entre les societats malversadores i les societats famolenques. Per això tots hi hem de treballar fermament, perquè tota persona, visqui on visqui del planeta, tingui allò necessari i propi de la dignitat humana.

Maria Rosa Fontan

☆☆☆

La missa del papa Sant Pius V

La desfavorable sorpresa que ha produït en una persona autoritzada, addicte cent per cent al Papa, la decisió de Joan Pau II d'autoritzar

la missa en llatí —en les condicions establertes— em fa pensar, com ha indicat la premsa, en l'allau de crítiques i reaccions que cauran per part dels qui no són gens partidaris del seu Magisteri.

Amb tot, per damunt d'aparents o possibles errors humans ¿per què no ho mirem amb llum d'Evangeli? El bon pastor va deixar noranta nou ovelles a l'estable per anar a cercar la perduda... Se'n diu "misericòrdia vull, que no sacrifici". L'apòstol remarca: "la misericòrdia se'n riu del judici..." Preguem amb el Papa, per les seves intencions...

Susana Serra

☆☆☆

Amor i treball

Els qui veuen en el cristianisme un mitjà d'evasió, de sostreure's a llurs responsabilitats humanes per refugiar-se en Déu i demanar-li que treballi per a ells, s'equivoquen de mala manera.

A part de la ignorància religiosa, jo crec que la raó més important de l'expansió de l'ateisme és la injustícia social que els creients a vegades mantenim i defensem. De vegades sembla que la injustícia social que els creients mantenim sigui defensada per l'escut de Déu. S'invoca la Providència, el valor del sofriment, l'esperança del més enllà.

Aquestes blasfèmies pràctiques fa Déu molt antipàtic. No mostren Déu tal com és, és a dir, Veritat, Justícia i Amor, sinó que mostren un Déu que servia la injustícia, la mentida i l'odi.

"Perquè tant va estimar el món Déu, que va donar el seu Fill Unigènit, perquè tot el qui creu en Ell no es perdi sinó que tingui vida eterna. Déu no va enviar pas el seu Fill al món perquè el món es condemnés, sinó perquè sigui salvat per Ell".

Mª Neus Padró i Rubí

Exercicis espirituals per a sacerdots

Una tanda oberta a tothom del dilluns a migdia dia 19 de novembre al dissabte al matí dia 24. Dirigits pel Pare Josep M.ª Soler Romà, del Cor de Maria, a la Casa d'Exercicis Pare Claret de Vic. Inscripcions a Rambla Sant Domènec, 5 - Vic. Tel. 885 05 44.

"MONTJOIA" afores de Moià

Lloc per colònies, trobades o convivències:

Refugis amb llar de foc.
A 1.000 mts. d'altura i ple bosc.
Si interessa, servei de cuines.
Preu viatges assequible: 550 ptes. en grups desde 30 places.
Estança: final de setmana: 300 ptes.

INFORMEU-VOS al telèf. 830 07 84 els dilluns i dijous de 7 a 9 i amb contestador automàtic.

avisos i comunicats

Recés per a religioses.— Se celebrarà el diumenge dia 18 de novembre, a la casa d'Espiritualitat de Maria Reparadora, c/ Emancipació, 33. Dirigirà el recés Mn. Domènec Cols. Començarà a les 10'30 del matí. Les que desitgin quedar-se a dinar han d'avisar amb dos dies d'anticipació. Tel. 212.69.00.

Col·legi de rectors de Barcelona.— Tot recordant els rectors i sacerdots traspassats durant l'any i per encomanar-los a Déu, el dia 13 de novembre, a les 11 del matí, a la parròquia de Santa Anna, de Barcelona, se celebrarà l'Eucaristia, presidida pel nostre Cardenal Narcís Jubany, acompanyat per tots els sacerdots que vulguin participar-hi. Hi són invitats no sols els familiars dels sacerdots difunts, sinó també els fidels i antics feligresos de les

comunitats que ells presidiren durant el seu ministeri.

L'Hora de Déu - Obra benèfica-social.— Celebrarà la seva assemblea anyal, el dia 22 de novembre, a les 19 h., al Col·legi de les Teresianes, c/ Travessera de Gràcia, 260.

Escola d'Esplai de Barcelona. DIADA DE TÈCNiques.— Se celebrarà el diumenge, dia 18 de novembre, a l'Escola de l'Esplai, c/ Numància, 149-151, de 9'30 a 19 h. Preu: 1.000 ptes. (monitors SCV, 800). Edat mínima, 17 anys. Matriculació: A l'Escola de 6 a 9 de la tarda. Tel. 230.16.06. Activitats: Plàstica, Música i Dansa, Dramatització, Animació, Salut, Natura, Treballs manuals, Àudio-visuais.

Persona i Església.— Sobre aquest tema parlarà Mn. Josep M. Ballarín, al Centre d'Estudis Pastoral, durant cinc dijous, del 22 de novembre al 20 de

desembre, de 7'30 a 9 del vespre. Per informació: Secretaria del Centre, c/ Rivadeneyra, 6, 3er., 08002 - Barcelona. Tel. 317.48.58.

ESTROC (Espai de Trobada amb Crist).— Tema del mes de novembre: "Descobreix Jesús en la teua vida". Dia: 18 de novembre. Lloc: Església del Sm. Sagrament, c/ Aragó, 268, de 9'30 a 13'30. Hi haurà celebració de l'Eucaristia. Tots els joves (nois i noies) hi són invitats. Informació: CEDAIR, c/ Aragó, 268. Tel. 216.02.13.

Cap de setmana - recés, a la llum de l'Evangeli.— Se celebrarà Dominiques de la Presentació, de Sant Just Desvern, c/ Àngel Guimerà, 1, del 23, a les 18 h., al 25, a les 18 h. Dirigirà el P. Xavier Repullès, S.J. Preu, tot inclòs, 3.000 ptes. Per informació: tel. 371.13.40.

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalsescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.
COSM. Equador, 53, ent. 4t.
Tels. 239 12 92 - 322 31 82.
Pref. Concerta entrevista.

AVÍS IMPORTANT

Noteu si us plau els nostres números de telèfon:

215 27 39
215 27 84
215 28 05

Els altres números han estat suprimits.

18 Novembre 1984

DIADA DE
"GERMANOR"

VERS EL FINANÇAMENT
SOLIDARI
DE L'ESGLÉSIA
A CATALUNYA

Entre tots
hem de sostenir
la nostra Església

DIÒCESIS
DE BARCELONA, GIRONA, LLEIDA,
SOLSONA, TARRAGONA, TORTOSA,
URGELL I VIC

Catalunya

Catalunya pionera en el tractament de tutela de menors

"Catalunya és la pionera en el tractament en llibertat de menors ja que el nostre sistema permet de treballar en la reinserció en el propi medi social del menor, mitjançant tutors, sense que s'incrementi així la marginació d'aquests joves", segons va afirmar Antoni Castella, director general de Protecció de Menors de la Generalitat, en l'acte inaugural del curs de l'Escola de Formació Permanent del Professorat de Catalunya.

☆☆☆

La Fira de Barcelona, la primera

Amb un total de 703.542 metres quadrats, la fira de Barcelona ocupa el primer lloc en el ranking de les fires de l'Estat espanyol. D'aquesta manera, l'exposició té una superfície d'un 55 per cent més gran que la fira de València, que és la que la segueix, i un 137 per cent més gran que la de Madrid, que ocupa el tercer lloc. Després d'aquesta vénen les fires d'Elda, Valladolid, Bilbao, Saragossa, Gijón, Lleida, el Ferrol, Sevilla, Maó i Reus.

Segons l'informe elaborat per l'Associació de Fires Espanyoles, en el qual es donen aquestes dades, la Fira de Barcelona dedica a exposicions una superfície lleugerament superior a la que hi dediquen la resta de les fires en conjunt.

Espanya

El PSOE té un dèficit de més de 2.500 milions

La comissió federal revisora de comptes del PSOE ha reconegut oficialment que el dèficit del partit el desembre de l'any passat era de 2.535 milions de pessetes. Aquesta xifra ve detallada, juntament amb altres conclusions, a l'informe de gestió emès per l'esmentada comissió federal al trentè congrés del PSOE, que tindrà lloc a mitjan novembre.

Segons l'esmentada comissió, el dèficit del PSOE el desembre de l'any 78 era de 278 milions de pessetes i des d'aquell moment ha sofert un creixement del

811% fins als 2.535 milions de l'any passat. L'informe mostra també la preocupació de la comissió revisora de comptes pel creixement dels recursos aliens i crèdits a curt, mitjà i llarg termini. Aquest concepte era el desembre del 79 de 360 milions de pessetes, mentre que el balanç corresponent al primer semestre d'enguany pujava a 3.500 milions de pessetes, derivats fonamentalment de la incorporació de préstecs rebuts amb motiu de les diferents campanyes electorals.

☆☆☆

Entrevista del Defensor del Poble amb el Director de la Guàrdia Civil

El director general de la Guàrdia Civil, tinent general Sáenz de Santamaría, es va entrevistar a Madrid amb el Defensor del Poble, Joaquín Ruiz-Jiménez, per manifestar-li el seu suport en totes les gestions que tendeixin a l'aclariment de les denúncies sobre presumptes maltractaments o tortures a detinguts.

La TV valenciana al Tribunal Constitucional

El Govern de l'Estat ha presentat un recurs d'inconstitucionalitat contra un article de la Llei de Creació de l'entitat pública Ràdio Televisió Valenciana (RTVV), que es refereix a l'emissió i transmissió per cable.

Aquesta acció, que ha estat presentada per l'advocat de l'Estat en representació del president del Govern, es refereix únicament al paràgraf cinquè de l'article 15, però no qüestiona la resta de la Llei, aprovada per les Corts Valencianes el passat mes de juny.

☆☆☆

Euskadi pagarà 13.000 milions més el 1985

El país Basc pagarà el 1985 a l'Estat 87.885 milions de pessetes, un 17,52 per cent més que l'any anterior, en concepte de quota establerta per la Llei del Concert Econòmic.

La quantitat suposa un increment de 13.102 milions sobre els 74.783 milions del 1984, segons l'acord

de "EL CORREO CATALA"

arribat a Madrid entre tècnics del Ministeri d'Hisenda, del Govern Basc i les tres diputacions forals.

La quota del País Basc a l'Estat ha augmentat més del doble des del 1981, en el qual es van pagar 38.596 milions de pessetes com a quantitat provisional.

El Govern central estima que com resultat de les quantitats provisionals, la comunitat autònoma basca deu a l'Estat entra 12.000 i 15.000 milions de pessetes, mentre que el Govern basc considera que aquesta quantitat no supera els 6.000 milions.

ARA MATEIX

Polèmica edició valenciana dels Evangelis

Heus aquí que un fet, en sí mateix tan positiu i tan apolític com és una edició dels Evangelis, suscita polèmica a València. Josep Albiñana Vallès i Lluís Alcon Edo acaben de publicar, acuradament, "Els quatre Evangelis", en "traducció de la nova Vulgata a la llengua valenciana". L'obra porta l'aprovació de la Comissió permanent de l'Episcopat espanyol. En la presentació, els traductors, després d'una erudita referència a les diverses versions bíbliques que han tingut lloc a València, des de la de dom Bonifaci Ferrer, a les darreries del segle XV, fins avui, fan constar la seva voluntat de respondre a l'expectativa de molts valencians, "especialment dels grups cristians compromesos". I afegixen: "D'aquí ve que, atenent-nos a les orientacions de l'Acadèmia de Cultura Valenciana, hagem preferit també conscientment aplicar a esta traducció nostra les seues normes ortogràfiques, elaborades per la seua secció de Llengua i Literatura, per ser-ne, per ara, les úniques que mes s'ajusten a la nostra fonètica i les que mes s'adeqüen a la llengua viva del nostre poble valencià, que es, al cap i a la fi, son exclusiu amo i senyor". (1) És en aquest punt, el de la qüestió lingüística, on ha esclatat, com era previsible, la polèmica.

No es tracta, evidentment, d'un debat pròpiament bíblic, sinó de la projecció en aquesta versió d'un debat més de fons, que afecta i divideix avui els valencians i que interessa a tots els catalano-parlants: el de l'acceptació o el refús de la unitat de la llengua que es parla a Catalunya, a València i a les Illes Balears, i de la seva normativa.

L'edició d'aquests Evangelis, plena de benediccions jeràrquiques, fa pensar a molts que l'Església valentina opta pel refús i fa costat a les posicions científicament menys solvents... Joan A. López, per exemple, fa, en el setmanari valencià "El Temps" (Núm. 18), afirmacions tan greus com aquesta: "És un fet sense precedents que

l'Església catòlica es permeta utilitzar una normativa lingüística distinta de l'acceptada comunament per tot un país, inclosos les autoritats civils i acadèmiques". I, entrant en la manca de consistència de la nova ortografia inventada, observa amb una certa ironia: "Altrament, per bé que en la traducció no hi ha cap cosa contrària a la Revelació, els errors gramaticals, lèxics o sintàctics, en capgiren sovint el sentit i s'hi vessen greus contradiccions dignes de ser considerades: el Regne de Déu queda convertit en Regne de Déu —i els restants, exclosos?— o quan Natanael diu a Jesús: tu eres el Fill de Déu —sense contemplar ara el lamentable quantitatiu— sembla que el deixeble parla en pretèrit...".

Impressiona pensar en les conseqüències que pot tenir —ja les està tenint— per al futur religiós del País Valencià el tancament de l'Església oficial al sentit que porta l'evolució natural de la seva comunitat. Perquè l'evolució hi serà més lenta o més ràpida, més planera o més difícil, però no canviarà de sentit.

Tanmateix, jo penso que la difusió d'aquesta obra no resultarà negativa. Llegint-la, t'adones de com la disfressa ortogràfica és incapaç d'amagar la unitat de la nostra llengua comuna, que s'hi manté palesa. Un lector del Principat trobarà que hi manquen accents i tindrà, a estones, la impressió de tenir a les mans un text d'abans de les Normes, però ho entendreà tot i fins fruirà amb alguns mots i girs genuïns i bells que l'esperit valencià ha creat o servat. El lector valencià, poc familiaritzat a llegir en la pròpia llengua, potser començarà a avesar-s'hi i a engreçar-s'hi amb aquests Evangelis, i qui sap si seguint-ne el fil sortirà del laberint...

J. Carrera Planas

(1) Reproduïm els textos respectant-ne l'ortografia.

Món

Moren 250 soldats russos a Afganistan

Uns 250 soldats soviètics van morir en un accident d'aviació prop de Kabul, i quatre helicòpters van ser abatuts pels guerrillers afgans a qui algunes fonts diplomàtiques atribueixen també la catàstrofe aèria.

☆☆☆

La ONU a favor del diàleg sobre les Malvines

L'Assemblea General de les Nacions Unides, reunides en el seu trentè període ordinari de sessions, va votar ahir un projecte de resolució presentat per l'Argentina i altres 19 països en el qual es demana la represa de negociacions entre els governs de Londres i Buenos Aires sobre el futur de les Illes Malvines.

La resolució va tenir el suport de tots els països d'Amèrica Llatina però no va aconseguir el vot favorable dels països de la CEE que —a excepció de França, que es va abstenir— van fer causa comuna amb Anglaterra rebutjant el projecte per considerar que no té en compte el dret a la lliure determinació dels habitants de les Illes. Espanya va donar suport a la resolució.

Joan Pau II als bisbes del Perú

Davant les injustícies la denúncia és insuficient

"Viviu la tragèdia de l'home dels vostres camps i ciutats, diàriament amenaçat en la seva mateixa subsistència, aclaparat per la misèria, la fam, la malaltia, l'atur; aquest home desventurat que tantes vegades, més que viure, sobreviu en situacions infrahumanes. En elles no hi és present la justícia ni la mínima dignitat que els drets humans reclamen".

Així parlà el papa Joan Pau II als bisbes del Perú, en la seva visita "ad limina" que realitzaren el 4 d'octubre proppassat. A continuació publiquem un resum del discurs del Papa.

"L'anunci vibrant i joïós de Jesucrist és la vostra tasca primordial de pastors. Tota l'originalitat de l'Església radica en aquest anunci. Tota la força del seu missatge es concentra en la constant identificació de l'Evangeli viu que és Jesucrist, present en l'Església. Amb la consegüent crida a la conversió, que implica, amb la força transformadora dels cors i de les estructures que conté la paraula viva de l'Evangeli, la qual és capaç d'engendrar homes nous, comunitats noves, famílies noves, una societat nova".

La litúrgia no pot ser monopoli de ningú

"És necessari que a l'anunci de Jesucrist correspongui també la celebració del seu misteri en la litúrgia de l'Església, ja que la vida de Crist es comunica als fidels per mitjà dels sacraments. I com que tots els fidels tenen dret a entrar en aquesta comunió amb Jesús a través del ministeri de l'Església, cal fomentar la participació en l'Eucaristia, l'assiduitat al sagrament de la penitència, la recepció oportuna de l'unció dels malalts, a través de la generosa caritat pastoral dels sacerdots.

En efecte, la litúrgia celebrada segons les normes de l'Església i activament participada, garanteix la més autèntica catequesi en les paraules, en els signes sagrats als quals són tan sensibles els vostres fidels.

I com que la litúrgia és obra de l'Església i no pot ser monopoli de cap grup en la forma de celebrar-la, haurà de ser l'espill d'una comunitat eclesial viva, unida als seus pastors, compromesa en viure el que celebra, portant en l'existència de cada dia la gràcia de la paraula predicada, de l'oració compartida, de la comunió amb Crist i amb els germans en l'eucaristia.

No hi ha dubte que la religiositat popular tan arrelada en el vostre poble, amb la riquesa de sentiments que neixen del cor i amb l'expressivitat dels gestos de devoció, ha de ser degudament orientada, per fer-la capaç de preparar i perllongar aquest encontre amb el misteri de Crist que es fa real en la paraula, en els sagraments, en l'eucaristia".

L'Evangeli com a norma d'ètica personal i social

"Al mateix temps, l'anunci i la celebració del misteri de Crist han de fer-se vida, acció. Perquè si és veritat que no es pot viure en Crist si no es viu en Ell, també és cert que no es pot viure en Ell si no es viu com Ell visqué, com Ell ens ha ensenyat. L'Evangeli ha de ser, doncs, norma de vida, garantia d'un recte comportament ètic personal i social; ha de ser exigència

de justícia i de misericòrdia, programa de reconciliació en la societat, estímul vers un nou ordre en el qual es promoguin els drets dels homes, germans nostres. Conseqüentment, els cristians han de ser els primers a donar exemple d'aquestes exigències de l'Evangeli, comproment-se en els deures de solidaritat pràctica, sense els quals fins i tot la justa denúncia és insuficient.

En aquesta tasca necessiteu la col·laboració de tots els vostres fidels, dels catequistes, dels laics compromesos. Però sou vosaltres, amb els sacerdots i religiosos, els qui teniu una imprescindible funció d'orientació".

A l'home aclaparat per la misèria

"Vosaltres i els vostres sacerdots coneixeu sens dubte de prop la tragèdia de l'home concret dels vostres camps i ciutats, amenaçat cada dia en la seva mateixa subsistència, aclaparat per la misèria, la fam, la malaltia, l'atur; aquest home desventurat que tantes vegades, més que viure, sobreviu en situacions infrahumanes. Certament en elles no hi és present ni la justícia ni la dignitat mínima que els drets humans reclamen. I com més dura és la situació, més inadmissibles són les actituds de sistemes que s'inspiren en principis de pura utilització econòmica a benefici de sectors privilegiats. I tant més seductores poden bellumar-se accions de sentit ideològic que recorren a camins de caire materialista, a la lluita de classes, a la violència, als jocs de poder que no tenen degudament en compte els drets fonamentals de l'home.

Enfront a tot això cal recordar una vegada més que "en el centre del missatge del qual és dipositària, ella (l'Església) troba inspiració per actuar en favor de la fraternitat de la justícia, de la pau, contra totes les dominacions, esclavatges, discriminacions, violències, atemptats a la llibertat religiosa, agressions contra l'home i tot el que atempta a la vida.

Però considerant a aquest no en mode reductiu, clàssic o confinat a la sola esfera material, sinó en tota la seva dimensió espiritual i transcendent, amb la consegüent exigència d'alliberar-lo abans de tot del pecat, font de tot desordre, oferint-li la salvació en Crist.

Doneu per part vostra plena seguretat —als membres de les vostres diòcesis que treballen amb aquest esperit a favor dels pobres— que l'Església vol mantenir la seva opció preferencial per aquests, i anima l'impuls dels tants que, fidels a les directrius de la jerarquia, es lliuren generosament a favor dels més necessitats com a part inseparable de la seva pròpia missió.

D'aquesta manera l'imprescindible clam per la justícia i la necessària solidaritat preferent amb el pobre, no necessitaran hipotecar-se a ideologies estranyes a la fe, com si aquestes fossin les que guarden el secret de la veritable eficàcia".

Els mals exemples provenen dels alts estratus de la societat

"Sé que mireu amb la gran preocupació els problemes que afecten el nucli familiar i l'educació dels joves: l'augment de famílies desunides a causa del divorci, de l'adulteri, de les unions sense el vincle del matrimoni cristià. (I freqüentment els mals exemples vénen dels alts estratus de la societat, amb un influx pernicios en les classes més humils). S'està estenent, també, la plaga de l'avortament, de la contracepció, de les relacions prematrimonials, amb un avenç de la pornografia i una permissivitat en els costums que destrueix el pudor. Tot això —no s'hauria de recordar— és contrari a l'Evangeli, a la mateixa dignitat humana i fins i tot a les millors exigències de les vostres tradicions ancestrals.

A tot això caldrà afegir-hi el greu problema de la droga, que corromp la societat i destrueix la vida dels joves. I també l'actual i lamentable fenomen de la violència organitzada que cau sobre víctimes innocents i que pot, a vegades, desencadenar una repressió no equànime.

L'Església que coneix la dignitat i el destí transcendent de l'home, ha d'aixecar la seva veu contra tot el que deprimeix la dignitat dels homes i dels pobles. Per això us demano que a la paraula d'anunci de l'Evangeli uniu també la coherent denúncia dels abusos, i la promoció de les iniciatives aptes per salvaguardar els veritables ideals humans i espirituals dels vostres fidels.

En aquesta tasca d'evangelització i promoció humana poden i han de ser per a vosaltres de gran ajuda els religiosos i les religioses. Com a pastors de l'Església també teniu encomanada la promoció de la vida religiosa i la vigilància de totes les activitats dels religiosos que directament es refereixen a la cura d'ànimes, a l'exercici públic del culte diví i a les obres d'apostolat.

Es tracta d'un factor importantíssim de la vida de l'Església, ja que els religiosos i les religioses

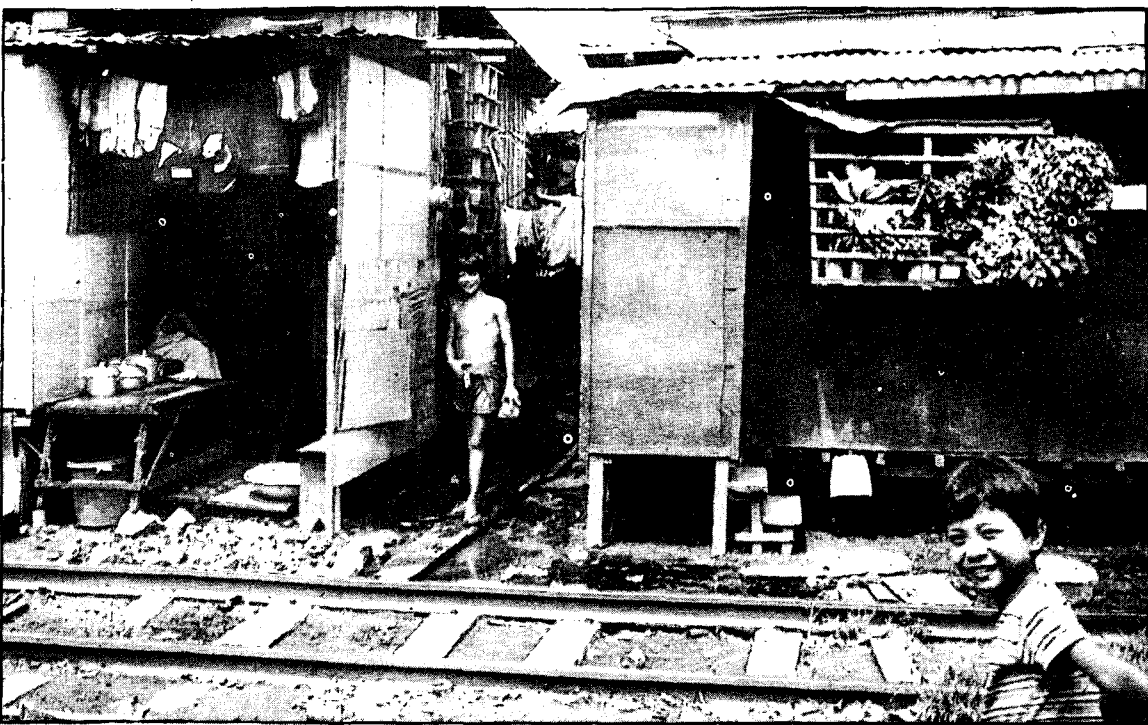
contribueixen a la construcció de cada una de les Esglésies particulars amb el testimoni de la seva vida i amb la seva dedicació apostòlica.

Per això us demano que, com a pastors, seguiu atentament la vida religiosa perquè cada vegada estigui més arrelada en el vostre poble i amb més perfecta comunió amb les orientacions del magisteri i amb els plans pastorals dels bisbes".

"A vosaltres confio la responsabilitat"

"Estimats germans: En el diàleg de la caritat he volgut comunicar amb vosaltres algunes reflexions sobre punts de particular importància i que ara confio a la vostra responsabilitat i a la de les vostres Esglésies particulars.

Per això demano per a vosaltres la llum i la gràcia de l'Esperit, que "rejoventeix l'Església amb la força de l'Evangeli". I prego a la Mare de Jesús i nostra que us sostingui, consoli i enforteixi en l'obra de construcció en la fe de les vostres comunitats eclesials. A vosaltres i a cada un dels membres de les mateixes expresso el meu profund afecte i beneïxo de cor".

Audiència del Papa al president Raúl Alfonsín

El papa Joan Pau II durant mitja hora va rebre en audiència privada al president argentí en el Vaticà. El president Alfonsín va manifestar que no descartava que el Papa visités l'Argentina.

VATICÀ DIA A DIA

L'arquebisbe de Managua, a Roma

El papa Joan Pau II va rebre en audiència privada l'arquebisbe de Managua, monsenyor Miguel Obando Bravo. En medis vaticans es concedeix especial importància a la presència a Roma del bisbe nicaragüenc. Cal recordar que el 12 de setembre passat, el Vaticà i una missió especial del Govern de Managua, present a Roma, emeteren un comunicat en el qual s'indicava que ambdues delegacions havien examinat la possibilitat de trobar criteris per fer de les relacions Nicaragua-Santa Seu "menys greu i preocupant".

Ha transcorregut des de llavors gairebé un mes i mig amb un prudent silenci per ambdues parts. Fa poc, en canvi, l'arquebisbe de Managua a tornat a recordar públicament els problemes de la seva diòcesi i a denunciar novament l'expulsió de deu sacerdots no nicaragüencs.

Shillebeeckx, convocat a Roma

Edouard Schillebeeckx, dominic i teòleg holandès, fou convocat a Roma pel cardenal Ratzinger, prefecte de la Sagrada Congregació per a la Doctrina de la Fe, per analitzar la seva obra "El ministeri eclesial", una setmana abans que ho fos el teòleg brasiler Leonardo Boff. L'entrevista fou mantinguda en secret fins que Schillebeeckx decidí confiar la informació a la ràdio holandesa. En l'entrevista amb Ratzinger, hi fou present el mestre general dels dominics, el pare Damian Aloysius Byrne, que defensà "ardent-

ment" al teòleg, segons la confessió d'aquest.

L'obra "El ministeri eclesial" aparegué l'any 1980, conté algunes tesis —ordenació de les dones, designació dels dignataris eclesials per la comunitat parroquial, possibilitat que els laics siguin ministres de l'eucaristia en casos excepcionals, etc.— que podrien donar lloc a una "condemna" del teòleg holandès, de setanta anys d'edat, que fou professor a la Universitat de Nimega del 1958 al 1982.

Hi haurà consistori aviat?

La recent mort del cardenal italià de la Cúria Romana, Paolo Marella, el passat 16 d'octubre, als vuitanta-nou anys ha suscitat de nou el rumor d'un pròxim Consistori en el qual el Papa nomenaria nous cardenals que completarien el nombre dels components del Sacre Col·legi, entre els quals, si no tres comes deia, figuraria almenys un arquebisbe espanyol.

El cardenal Paolo Marella fou creat cardenal per Joan XXIII al Consistori del 14 de desembre del 1959. Era arxiprest de la basílica vaticana i vice-degà del Col·legi Cardenalici. Des del 1922 treballà als Estats Units, Japó, Austràlia i França, abans d'assumir importants càrrecs a la Cúria Romana. Amb la mort del cardenal Marella el Col·legi Cardenalici compta amb cent vint-i-quatre membres, dels quals només noranta sis poden participar en un conclave.

El comentari d'un teòleg

La Missa de Pius V

Hom es plany algunes vegades de les decisions romanes, creient que estan mal redactades i que són difícils d'entendre pel poble. Aquest no és el cas de la carta que la Congregació per al Culte diví acaba d'adreçar als presidents de les Conferències episcopals, a propòsit del ritu de la missa anomenat "tridentí" conegut per "missa de sant Pius V". Cal llegir el document per comprendre la decisió presa pel Papa i fer-se idea dels resultats que se'n poden esperar.

La carta de la Congregació per al Culte diví comença per recordar l'enquesta que l'any 1980 adreçà a tots els bisbes del món, en la qual es plantejaven dues qüestions: la del llatí i la de la "missa tridentina".

Quatre anys després, si bé és limitat el nombre dels partidaris de la "missa tridentina", el problema continua i el Papa personalment (ipse summus Pontifex, diu la carta), ha volgut donar als bisbes el mitjà de fer-hi front en cada cas.

Es preveu que els sacerdots i fidels que desitgin la celebració de la "missa tridentina", hauran de demanar-ho al bisbe de la seva diòcesi i que l'eventual concessió per aquest, haurà d'observar unes normes precises.

La primera i més important d'aquestes normes és que ha de quedar clar que els interessats "no tenen participació amb els qui posen en dubte la legitimitat en dret (legitimam vim) i la rectitud de doctrina del Missal romà promulgat el 1970 pel Pontífex romà Pau VI". Evidentment, no es comprendria que els sacerdots pensessin poder pertànyer a la mateixa Església de Joan Pau II i de tots els bisbes

catòlics posant al mateix temps en dubte ja sigui la legitimitat de la missa que celebren, ja sigui la seva ortodòxia, o la seva validesa.

L'afecció fidel a la "missa de sempre", afecció que tot catòlic fa seva sense vacil·lar, ha de tenir en compte el principi enunciat solemnement pel Concili de Trento, segons el qual l'Església té poder sobre la celebració dels sagraments, restant salvada llur substància, salva eorum substantia (Denzinger-Schömetzer 1728): a aquest principi capital, la Constitució del Vaticà II sobre litúrgia s'hi refereix des de les primeres línies.

Certament hi ha catòlics que, individualment o en grup voldrien, almenys en certes diades, que la missa fos celebrada per a ells tal com era en altre temps. Quin mal hi ha en això, si aquest desig va acompanyat d'un veritable respecte per la reforma litúrgica del Vaticà II i també de la certesa que aquesta és una benedicció per a l'Església?

N'hi ha d'altres que posen en dubte que la missa tal com se celebra actualment a l'Església Occidental, l'Església llatina, sigui la missa de sempre. Haurien de

llegir i rellegir l'admirable preàmbul que Pau VI posà al Missal del 1970.

Aquest preàmbul té precisament per objecte explicar el que, en la Missa i en el Missal, és de sempre i no pot canviar, l'element immutable, i el que, després del Vaticà II, ha estat renovat, fet ressorgir, aprofundit. Haurieu de confiar en Pau VI i en Joan Pau II, adherint-se a l'ofertment que aquest darrer els fa, i a les condicions que posa!

Una precisió cal afegir en aquesta qüestió: els mateixos termes de la carta de la Congregació impliquen que l'adhesió al Missal de 1970 ha de ser sense ambigüitats, constatable en dret i també pública. Els bisbes no ultrapassaran certament la lletra i l'esperit del document demanant que aquesta adhesió sigui manifestada per escrit i segons formulari que ells determinin.

Acomplerta aquesta condició essencial, la resta del dispositiu vetlla perquè aquesta autorització no perjudiqui en res l'immens impuls de la reforma litúrgica a totes les parròquies del món. Així, està previst que la "missa tridentina" no se celebrarà a les parròquies només que en "casos extraordinaris". Res no ha canviat en el treball litúrgic que s'ha fet i que es fa. Però no adherint-se a la intenció del Papa, hom corre el risc d'assemblar-se al fill gran de l'Evangeli, descontent quan el Pare obre els braços al fill pròdig.

Pierre-Marie GY (O.P.)

Director adjunt del Centre Nacional de Pastoral litúrgica de França (De "La Croix")

Entrevista amb monsenyor François Favreau,

bisbe de Nanterre

La Missa de Pius V

"Una prova de veritat"

Monsenyor François Favreau, bisbe de Nanterre i President de la Comissió episcopal francesa de la litúrgia i sagraments.

plenària a Lourdes. Els bisbes francesos miraran de precisar conjuntament les modalitats d'aplicació pràctica d'aquesta facultat que els és atorgada pel bé de les seves diòcesis. Una de les seves preocupacions serà vetllar perquè aquesta concessió no porti cap perjudici a l'observança de la reforma litúrgica en la vida de cada comunitat eclesial. Dit d'altra manera, ningú no podrà invocar aquest indult per imposar a les parròquies els seus desigs particulars.

—Com interpreteu les precaucions i les condicions posades per Roma a aquesta aplicació?

—L'important és el gest del Sant Pare per aquests que són afectats per una forma particular de la celebració de la missa. Però les condicions posades precisen feliçment l'abast d'aquesta decisió.

Primerament, el papa Joan Pau II no dóna un permís general. No substitueix la responsabilitat pròpia de cada bisbe en la seva diòcesi. Són els bisbes els qui hauran de donar l'autorització i precisar-ne les condicions d'aplicació.

Segonament, quan una petició expressa haurà estat feta, abans de cap resposta positiva, caldrà establir públicament que els sacerdots o els fidels que ho sol·liciten reconeixen la "legitimitat" i la "rectitud" de la missa de Pau VI. Al meu entendre, vistes les preses de posició de certs grups, nosaltres també haurem de demanar l'adhesió a les ensenyances del Concili Vaticà II, a l'autoritat del papa Joan Pau II i a la del bisbe de la seva pròpia diòcesi.

Tercerament, el text de Roma indica que l'autorització serà normalment lligada a la utilització d'esglésies o d'oratoris designats pel bisbe. El Papa vol evitar introduir a les parròquies altres formes de celebració que les volgudes per la reforma litúrgica.

—Veiem en aquestes decisions una manera de reconciliar les actituds dels catòlics a França?

—Espero per endavant que aquesta decisió romana no serà llegida com una desautorització de la reforma conciliar, i que no serà rebuda com la victòria d'uns sobre d'altres. Desitjo que aquells als quals va adreçat el gest del Papa sàpiguen acceptar-lo tal com és. Hi haurà en certs grups i en certs llocs una prova de veritat. Efectivament, alguns, amb el refús de la missa de Pau VI, no viuen un refús del Concili encara més greu? Prego finalment perquè la reforma litúrgica esdevingui, amb la fidelitat a les normes que els han estat donades, el bé comú de totes les nostres comunitats.

LLIBRERIES ON PODEU ADQUIRIR EL LLIBRE:

"L'EVOLUCIONISME, AVUI"

de Francesc Nicolau

LLIBRERIA CLARET Roger de Llúria, 3
LLIBRERIA LA HORMIGA DE ORO Av. Portal de l'Àngel, 3
LLIBRERIA BALMESIANA Duran i Bas, 9
LLIBRERIA SIGNE Mallorca, 301
LLIBRERIA AMICS DEL CATECISME Comtal, 27
LLIBRERIA ONA Gran Via de les Corts Catalanes, 654
LLIBRERIA MIÑAMBRES (La Seu)
LLIBRERIA ANTICH (La Seu)
LLIBRERIA VOLTES (Tortosa)
LLIBRERIA FREGOLA (Lleida)
LLIBRERIA VYP (Tarragona)
LLIBRERIA IMPRENTA DACHS (Solsona)
LLIBRERIA LES VOLTES (Girona)

I també a CATALUNYA CRISTIANA

En pròxims números ampliarem aquesta relació de llibreries arreu de Catalunya.

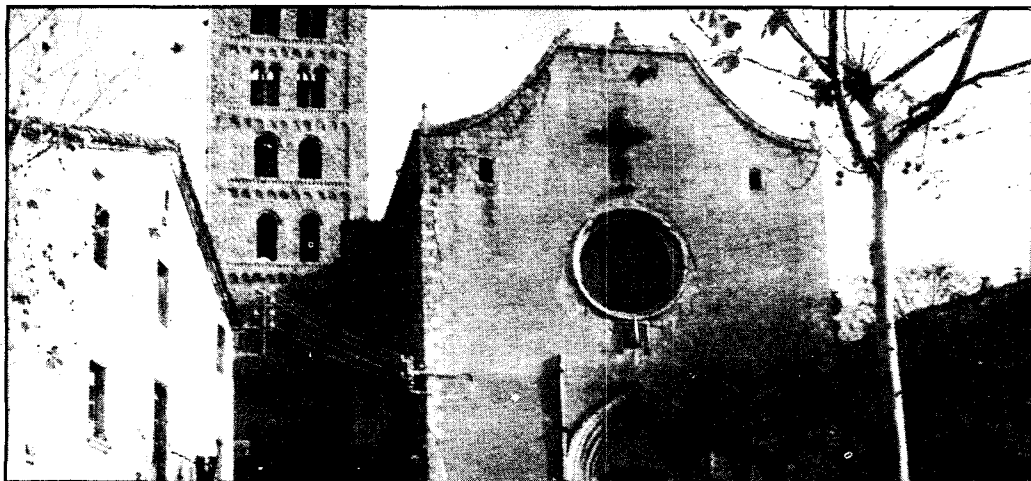
XXIII VIATGE CULTURAL

18 novembre 1984

VALLGORGUINA

En el programa d'un dels nostres Viatges figurava una visita al dolmen de PEDRA GENTIL, visita que no vam poder fer per causes ben alienes a la nostra voluntat. Ens va doldre perquè ens acompanyaven persones que tenien un interès especial en visitar aquest lloc concorregut per les bruixes i els bruixots i on, en dies determinats, s'apleguen els amants de la vida d'aquests éssers inexistents. Per això ara incorporem el dolmen en aquest Viatge.

BREDA

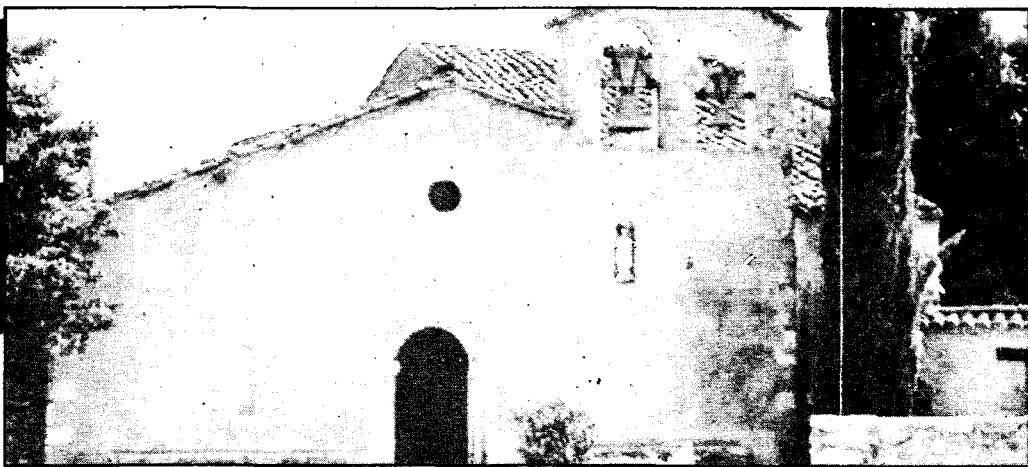
La dedicació tradicional de la indústria d'aquesta vila és la terrisseria, activitat que, darrerament, mantenint la producció d'olles i cassoles que s'han exportat arreu, ha derivat a la ceràmica artística. Algunes coses d'aquest ram podrem veure.

El valor principal de la població, però, el podrem contemplar en el gran campanar romànic de 32 metres d'alçada, de cinc plantes, un dels més importants de Catalunya. De l'època romànica es conserva una ala del claustre. L'edifici de l'església fou renovat a principis del XIV i s'acabà el XVI. És d'estil gòtic. Aquestes edificacions pertanyen a l'antic monestir benedictí de Sant Salvador. Es conserven altres dependències d'aquella època com la casa abacial (s.XVI), el pati de l'abadia i altres, que han estat restaurades.

Una visita obligada és al Museu Aragay instal·lat a l'antic absis i creuer de l'església romànica de Santa Maria. (s.XII)

Després de dinar en aquella població, ens traslladarem a

RIELLS DEL
MONTSENY

Per gaudir del magnífic aspecte que aquella contrada ofereix en qualsevol època de l'any i saludar el senyor Rector Mossèn Pere Ribot, eminent poeta, sota l'impuls del qual ha estat restaurada degudament, l'església parroquial de Sant Martí.

Preu: 1.600 pessetes que comprèn el viatge, les visites, el dinar i la participació en el sorteig de llibres. La sortida serà al carrer de València xamfrà al de Balmes, a dos quarts de nou del matí. Afanyeu-vos a fer la vostra inscripció.

TARRAGONA

El nou delegat de Catequesi s'adreça a preveres i a laics:

"Cal introduir Jesucrist i les seves radicals exigències en la vida humana"

TARRAGONA.— Josep Bofarull, en iniciar el seu servei com a Delegat Diocesà de Catequesi de l'Arquebisbat de Tarragona, ha dirigit una carta a tots els preveres i catequistes de la diòcesi on es dibuixen els grans trets que presidirà, ajudant Déu, la seva actuació pastoral. Hem cregut que pot ser interessant de publicar-la a CATALUNYA CRISTIANA per tal que pugui servir d'orientació i presa de contacte per a tota persona que vulgui col·laborar en la necessària tasca de fer conèixer el missatge de Jesús. Heus-la ací en la seva integritat:

"Només dues ratlles per saludar-te i, sobretot, per oferir-te el meu servei. Ja saps que el Sr. Arquebisbe m'ha confiat aquesta Delegació. Intentaré amb tota la meua il·lusió, capacitat i esperit fraternal de donar-vos un cop de mà, si us fa falta, en tot allò que fa referència a l'educació de la Fe. Jo no sé si en sabré... Però sí que t'asseguro que hi posaré tot el meu temps i tota la meua dedicació, amb la força del Senyor. Tots hem entès, potser de manera particular en els nostres temps, que aquesta és una tasca urgent i que pot donar-nos camins de futur: aprofundir la Fe, fer-la més viva, cercar formes de compartir-la, refermar-nos en la Paraula viva de Déu, sentir-nos hereus d'una Església secular. És missió nostra, l'anunci de l'Evangelí, avui, com sempre, que no és solament predicar el dogma i obtenir l'adhesió d'una persona que anirà a Missa; és introduir Jesucrist i les seves radicals exigències en la vida humana, tant en la seva vida ordinària i quotidiana com en la dels moments en què hom es troba davant de grans i difícils decisions. I per a ajudar-te en aquesta tasca és pel que existeix aquesta Delegació Diocesana. Primer per a fomentar la fidelitat a la missió que s'ha d'alimentar de la fidelitat al missatge, i amb aquesta fidelitat al missatge, els cristians esdevenen capaços d'anunciar-lo d'una manera intel·ligible i persuasiva per als homes i dones d'avui. Però també per a respondre a l'ansia de forma-

ció que es manifesta avui en diferents camps de la vida eclesial, com, per exemple, en reunions i jornades per a catequistes, curssets bíblics, formació permanent del clergat, dels religiosos i religioses, etc." (Carta Pastoral del Sr. Arquebisbe, 'L'anunci de l'evangelí, avui', n.º 8).

Però, evidentment, aquesta tasca de la Delegació, ja que és principalment un servei, no s'ha de fer des de dalt i menys enviant directrius des d'un despatx central, sinó sobretot animant a tothom, pares de família, preveres i catequistes a assumir les pròpies responsabilitats en l'educació de la Fe personal i dels altres, i oferint instruments per tal de fer-ho d'una manera intel·ligible i persuasiva, amb el llenguatge que s'entén i amb el compromís que convenç.

Penso que els objectius prioritaris d'aquesta Delegació cal que siguin: la Catequesi d'adults, la Catequesi Familiar i la participació dels pares en la Catequesi dels seus fills, la formació dels catequistes, la reorganització de la Delegació.

Mentre hi anem caminant, voldria oferir-me per tot allò que et pugui ser útil: visites personals, participació en reunions, organització de curssets a parròquies o Arxiprestats... També crec que és important que la llibreria de la Delegació a l'Arquebisbat i el servei d'orientació funcioni millor: hi seré jo personalment tots els dimecres i divendres, a les hores de costum.

També et voldria demanar que em fessis arribar per carta, per telèfon o personalment, els teus suggeriments i peticions del què esperes d'aquesta Delegació de Catequesi, així també la proposta de noms de preveres i catequistes per a formar part de la Delegació Diocesana de Catequesi que sigui representativa i eficaç. També agrairé que m'enviïs els fulls de reunions, activitats diverses, plans de Catequesi, curssets, etc., de tot allò relacionat amb aquesta tasca. Pot ser útil per a donar idees a altres, per a anar fent un petit arxiu i també per oferir informació en els mitjans de comunicació social.

Reitero la meua disponibilitat, i la meua amistat que ens uneix per servir millor l'Evangelí de Jesús i l'Església que és la seua presència en el món."

Josep Bofarull

Delegació Diocesana de Catequesi.
Tel. 23 34 12.
Residència Sacerdotal.
Pt. Companyes, 18, 7a. REUS.
Tel. 31 31 74.

Tothom és cridat a la tasca evangelitzadora.

PENSANT-HO BÉ

"Beu-te aquest ou, que l'altre es cou"

No és el mateix beure's un ou de colom que un ou d'estruc. El cas és que ens adonem del mal de coll quan ens empassem la saliva. És innegable que la vida sovint és un os de mal rosegat, i no precisament dels que fan substàncies el brou de l'olla. I encara, l'empassada d'un os no és res comparada amb la durada de la païda. Per això cal aprendre a engolir i evitar l'engargussament.

Quan era petit havia fet més d'una rebequeria quan la mare, tenint providència del nap-buf petit i rabassut, m'obligava, a redossa de la seva falda, a beure'm un ou fresc i regalat per les gallines de casa. El que veia més fosc, era la clara. "L'altre ou que es coïa", era la fastigosa cullerada d'oli de fetge de bacallà que, a l'hora de l'àpat, havíem d'empassar-nos tota la llocada. Era un veritable campionat domèstic de rondinaments i ganyotes.

És un fet gairebé universal que les criatures són llamineres. L'infant s'atipa i s'embafa de moltes coses, però sempre té un budell buit per acollir el llami. El càstig immanent a la golafreria és l'anomenat "racó". I ja se sap que els racons són de mal netejar. El primer detergent era el te de roca (amb perdó dels anglesos and company vaig avorir per sempre més tota classe de te); però el que més m'esbalaïa era l'inequívoc i desolador pensament de "empassa't això i prepara't pel què vindrà". Perquè venia, oi si venia, venia l'aigua de carabanya i el temut i llefiscós oli de ricí. Vull dir que una vegada més, s'acomplia el refrany: "Beu-te aquest ou, que l'altre es cou". Res, que tenir un bon davallador (alias tragaderas), és un estimable do de la naturalesa. I això, salvades les degudes diferències, val en l'ordre general de la vida.

La vida, velis-nolis, és sovint un joc de bufes. Hi ha moments que, et giris per on et giris, te les engalten pels quatre cantons, i

vés a saber el per què, plou sobre mullat. Després d'un miquel ve un rebuf, i després d'una allisada un juli, i no queda altre remei que engolir els mals glops, abans que una ennuegada ens porti a beure'ns el seny.

És una mala pedagogia pintar el camí de la vida com un camí de roses, i portats per una condescendència mal entesa, amagar o dissimular les dificultats i els entrebancs que caldrà afrontar-hi. L'enemic més perillós és l'ignorant, i la seva arma més efectiva, la sorpresa. Cal educar per a la realitat, i guardar la utopia com una crida permanent a la possible millora. La realitat és complexa, i dins d'aquesta complexitat hi ha tota la gamma de fenòmens: de la naturalesa de les coses, de la bondat i de la malícia de les persones, del servei i de les limitacions de tota classe d'estructures. Es balla més de gust amb la maca, però cal saber també ballar amb la lletja. El que no podem és presentar bandera blanca al primer tret i marfondre'ns melanconiosament a les primeres de canvi. En la vida saber ventar-se les mosques i treure's les castanyes del foc, és important. No es pot dir mai "d'aquesta aigua no en beure", i de dificultats en tindrem sempre. L'última dificultat serà la mort.

Ja sé que no és cap bon averany, ni una publicitat gaire afalagadora el dir: "després d'un destret, prepara't per un altre", com si tot hagués d'anar sempre de través. Passa, però, que les coses reeixides i festives ja es porten els picarols i la salsa, les enhorabones i els amics de torn. És en els perills que cal escoltar els sentinelles, i saber en les inevitables derrotes i amargures, pouar del nostre jo, del cor de la vida i de la fe, aquella enteresa necessària per a continuar creient en la vida.

Xesc Soliu

Dr. J.L. Viscarri i Trullàs

Psiquiatria - Psicologia
Tractament malalties nervioses i mentals. Alcoholisme.

Visita: Dilluns, dimecres, divendres de 5 a 2/4 de 8 tarda.
Telèfon: 247 50 97.

URGELL

Peregrinació a Roma dels cristians de Tremp

L'Església d'Urgell celebra la beatificació del P. Manyanet

LA SEU D'URGELL.— Més d'un centenar de cristians de Tremp seran presents a Roma el proper dia 25 de novembre per assistir als actes de la beatificació del P. Manyanet. Amb ells seran dos milers els pelegrins d'Espanya a les festes manyanetenques. L'alcalde i el rector de Tremp presidiran el pelegrinatge del bisbat d'Urgell. Els que romandran a la diòcesi podran seguir l'acte a través de la televisió que emetrà un programa especial dedicat al Fundador i que sortirà en pantalla a les 11'30 del mateix diumenge dia 25 en l'espai "El Pueblo de Dios".

També el dia 27 de desembre la diòcesi celebrarà l'exaltació del seu fill il·lustre en un acte acadèmic i en una missa que tindran lloc a la Seu d'Urgell.

Els actes commemoratius en honor del P. Manyanet tindran la seva cloenda a Tremp a primers de juny del 1985, diada en que serà inaugurat un monument al Beat fill de la Ciutat. A l'església de Ntra. Senyora de Valldelfors serà beneïda i entronitzada una imatge del Beat i s'hi celebrarà una missa. Els escolars de Tremp participaran en la festa mitjançant un concurs literari.

Tres nous canonges

El Sr. Bisbe ha volgut ampliar el Capítol catedral d'Urgell amb el nomenament de tres nous canonges. Mn. Josep Reig i Serra és el penitencier i els Rvds. Jordi Gasch i Duran i Xavier Parés i Saltor ocupen canongies simples. En el

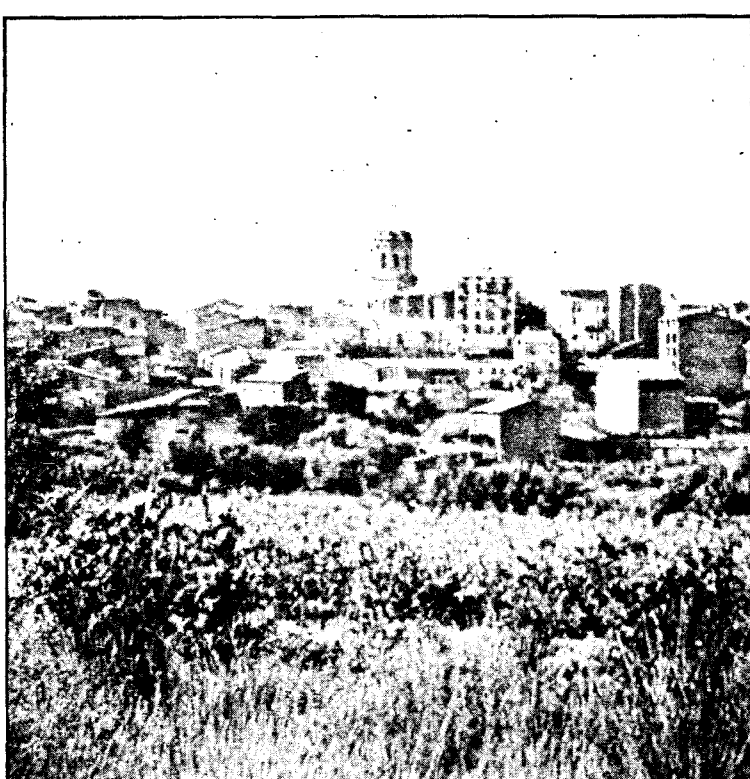
nomenament es ressaltada la funció especial dels canonges en la solemnitat del culte catedralici. Precisament per no poder participar en la litúrgia de la catedral Mn. Pau Vidal i Vidal, rector d'Andorra la Vella, ha renunciat a la seva seu capitular, renúncia que ha estat acceptada pel Superior. Ara el capítol de canonges resta integrat per set membres. Els seus tres membres nous han pres possessió de les seves seus el propassat dia 1 de novembre.

En el decurs de l'acte de la presa de possessió es llegí el següent escrit, en el qual es recorda el paper que els canonges tenen en la bona marxa de l'Església:

La Catedral és l'Església Mare de la Diòcesi. Per això sol ésser, a tot arreu, un edifici de rellevant magnificència monumental, històrica i artística. Al seu redós i escalf han nascut i han crescut, en el llarg de les centúries, una gran diversitat d'obres benèfiques, culturals i piadoses que s'han anat desenvolupant sota la cura, estímuls i direcció dels Capítols de canonges.

Darrerament, el nou Codi de Dret Canònic, inspirat en el sentir del C. Vaticà II, ha rellevat a les incorporacions capitulars d'algunes atribucions importants que, des d'ara assumeixen el Consell Presbiteral i el Col·legi de Consultors els quals, en el nostre Bisbat, ja estan constituïts i funcionen normalment.

Al Capítol Catedral, a part de les altres tasques que el Dret o el Bisbe li encomanin, se li assigna

principalment la comesa de disposar i celebrar les funcions litúrgiques més solemnes i exercir el ministeri de la reconciliació per un titular nomenat Penitencier, amb facultats definides en el Dret. Aquest ofici ha estat conferit al Revend. Josep Reig Serra.

Altament, atesa l'estructura renovada dels Capítols Catedral i la funció primordial litúrgica que se'ls encarrega, apareixen adients els

nomenaments dels Revs. Jordi Gasch Duran i Francesc X. Parés que ja fa alguns anys exerceixen el ministeri pastoral a la nostra parròquia de Sant Ot, vinculada actualment a l'església Catedral.

Els nous capitulars prenen possessió canònica del seu càrrec en aquest dia i dins el marc de la present celebració eucarística, amb la presència de molts fidels, per a

significar el sentit cultural que conté el seu ofici, convocant i presidint l'assemblea litúrgica i solemnitant les funcions sagrades en aquest temple principal.

A l'efecte, serà seguit el següent ordre cerimonial:

Primerament, els reverends capitulars aniran a l'altar del Santíssim i cantaran una estrofa d'un himne eucarístic.

A prop d'allí, el nou canonge Penitencier entrarà un moment en el confessional que ocuparà en l'exercici del seu ministeri.

Seguidament, a l'altra banda del creuer, davant la imatge de Sant Ot, entonaran una lloança als sants bisbes Just, Ermengol i Ot, que foren Pastors preclaríssims de la nostra Diòcesi i, el darrer d'ells, Sant Ot, va ser l'iniciador d'aquesta obra monumental, l'església Catedral on ens trobem.

Finalment, cantaran una pregària a la Patrona, Santa Maria d'Urgell, i s'asseuran, després, a la càdira que correspon a cadascun en el cor, o sigui, al presbiteri canònic.

En acabar aquest acte ritual consuetudinari, continuarà la santa Missa, concelebrada pels tres capitulars i presidida per Mn. Jordi Gasch com a rector de la parròquia.

Des d'ara, amb un nou títol i compromís, afermaran la dedicació al ministeri sagrat en aquest lloc per a la glòria del Senyor i el servei de tot el poble fidel.

Antoni Mirabet

TORTOSA

La vida i obra del doctor Manyà, honor de Gandesa

En evocar la memòria de mossèn Manyà recordo que de sempre m'havia cridat l'atenció el prestigi de què fruïa a Tortosa, i l'atracció que exercia entre els millors estudiants del seminari i el clergat jove, ni que nosaltres no l'haguéssim tingut de professor. Mossèn Manyà era admirat, visitat, escoltat i estimat per gent força interessant. Jo vaig ser amic del nostre canonge d'ençà que vaig estar d'arxiprest a Gandesa. I vaig ser amic seu perquè ell ho va voler. Encara m'estranya que, a prop dels noranta anys, aquest home tingués el cor tan viu, amb tanta capacitat de relació i amistat.

Sempre que en parlàvem, jo li escodrinyava la seva fesomia gandesana. ¡Era admirable! En tocar la fibra de Gandesa, quelcom de dolç i tendre li encenia el cor, i feia casolana i familiar la seva parla. Aquesta impressió meva l'expressa bellament Jesús Masip en aquests versos:

"El portava a la bassa de la sang, el seu poble,
i els anys no li esborraren:
cada vegada que en parlava amb el nus a la gola,
li acudia la dita, el nom del joc antic, l'endevinalla,
i en cortava i cantava
les virtuts i facècies
com només els profetes
saben fer amb el seu poble".

Aquest gandesanisme, des del moll dels ossos, li rajava invenciblement de tota manera. És difícil trobar algun dels seus amics, o deixebles, o seguidors que el varen tractar de prop, que, en parlar d'ell, no associïn els noms de Manyà i Gandesa. En efecte, es tingué i fou tingut sempre com a català, com a gandesà de socarrel. A la seva obra monumental de filosofia, teologia i espiritualitat, afegí els seus llibres "Notes històriques de Gandesa", "La Fontcalda" i "Novenari a la Mare de Déu de la Fontcalda", a més d'un recull de poesies d'acurat

lirisme, i dels seus articles en "El Llamp". Cal fer esment també de com va emprar-se coratjosament en la reparació del santuari, en les pintures de Lahosa, en la creació de la nova imatge, de Montagut, i en fer la corona de la Verge. I en donar contingut seriós, teològic i místic a la devoció popular a la Mare de Déu. La seva obra configurarà per sempre més l'esperit fontcaldista. Jo haig de confessar que, si bé a mi ja m'hi anava de confiar en la joia i eficàcia que dona la devoció a la Mare de Déu,

mossèn Manyà va incitar-me per a anar a fons en la renovació del fontcaldisme. Ell va seguir de prop el nostre treball, i els propòsits que teníem, que després vàrem realitzar, i que ell ja no va veure. Sempre, tot el que fèiem a la Fontcalda, jo li contava. Ell es posava content, com un nen. I em beneïa com un patriarca.

Després de mort l'he trobat a faltar moltes vegades. Perquè, a mesura que jo coneixia Gandesa, se m'acudien mil preguntes i curiositats que ell me les hauria aclarides, i que a mi m'hauria agradat de deixar escrites entre les moltes notes que he deixat als llibres parroquials per a memòria de la posteritat, igual que al seu temps va fer mossèn Onofre Català. Sí, mossèn Manyà se'n va morir massa prompte. Tot i que restava arrodonida la seva vida d'home bo, d'home savi, i havia fet un llarg camí de sacerdot exemplar i de gandesà fora mida.

A les arrels del santuari fontcaldista reposen les despulles de l'enamorat de la Mare de Déu i d'aquella bella icona que tan estimen i veneren els gandesans. Els gandesans varen rebre, aquell vespre boirós de desembre, el cos mort del vell capellà, tot fent-li un afectuós i senzill acolliment, entre pregàries litúrgiques i les paraules encomiatiques de l'homilia episcopal. A punt de Nadal, el 24 de desembre de 1976, ben d'hora, férem en tractor el camí de la Fontcalda. La broma planava per la Vall del Frare. En fer la inhumació del cadàver de mossèn Manyà va semblar-me que dipositàvem un tresor als peus de la Mare de Déu de la Fontcalda. Veritablement la seva vida i la seva obra havia estat honor de Gandesa.

Miquel Romero i Navarro

GIRONA

Es comptarà amb els serveis d'una assistenta social

A Figueres, Caritas tindrà cura

especial dels gitanos

FIGUERES.— Capítol a part es mereixen les activitats de Caritas Interparroquial de Figueres que varen iniciar una nova etapa el dia 12 d'octubre proppassat amb la celebració de l'Assemblea General a l'edifici del Patronat de la Catequística. Hi participaren unes quaranta persones que eligiren el nou President i altres membres de la Junta.

Mn. Jesús Franco, rector de la parròquia del Bon Pastor, va presentar la història de Caritas a Figueres que ja compta amb catorze anys d'existència. A continuació, el sr. Antoni Calvó oferí el seu pla per a la nova etapa, entre coratjós i realista. Segons ell Caritas ha de ser "un lloc d'acollida humana pels marginals, cercant-los allà on es trobin".

La nova Junta exposarà properament la situació econòmica de l'associació i demanarà una contribució mensual a totes les parròquies de Figueres. A més, es demanaran voluntaris que vulguin esmerçar un parell d'hores a la setmana pels diferents serveis que ofereix Caritas o bé algun treball professional.

La nova Junta comptarà amb l'ajuda d'un equip de recepció i de col·laboradors fixos. Entre aquests hi haurà una assistenta social. Es constituïran quatre grups de treball: per als gita-

nos, per als vells i malalts, per a la distribució de roba i pel seguiment de nous casos que es presentin.

El grup encarregat dels gitanos estarà en contacte estret amb Mn. Jesús Franco que es qui compta amb un nombre major en la seva parròquia. S'estudiarà tota la seva problemàtica, des de l'ensenyament dels infants fins al treball dels adults. De fet, Mn. Franco ja fa molts anys que ha creat diferents serveis per aquestes famílies marginades, comptant amb l'ajuda d'un grup de religioses i de seglars.

El Consell Presbiteral valora positivament el Diaconat Permanent

El Consell Presbiteral de la Diòcesi de Girona ha valorat positivament la institució del Diaconat Permanent i les experiències que se n'estan fent en altres bisbats. Amb tot, el Consell creu que "no és oportú encara implantar-lo a Girona perquè cal fer uns passos previs vers una Església ministerial".

Aquests passos són els següents: arribar a una major consciència de la corresponsabilitat eclesial; cal una con-

versió del clergat vers la responsabilitat laical; i cal iniciar el camí instituint laics amb diferents missions pastorals. Tot això ha d'anar acompanyat d'una reflexió a diversos nivells, afirma el Consell Presbiteral.

Per la seva part, monsenyor Camprodon demana als Consells Presbiterals i de Pastoral que estudiïn el tema dels Ministeris Laicals de cara a la seva possible institució a la nostra diòcesi. Així, doncs, és probable que aquest curs es comencin experiències interessants a Girona en aquest aspecte.

M. Caballé

Renovació

pastoral a

Sant Pere

de Figueres

FIGUERES.— La parròquia de Sant Pere de Figueres ha iniciat un pla de renovació pastoral en el qual cal remarcar la nova etapa de Caritas, preparació per al matrimoni, preparació per al baptisme, etc. Des del passat dia 18 d'octubre, aquesta és la parròquia del pintor, Salvador Dalí, que s'ha hostatjat a la antiga Torre Gorgot, avui Torre Galatea, a pocs metres del temple parroquial.

Per a donar a conèixer el nou pla d'activitats pastorals la parròquia ha editat diferents fulletons, un dels quals explica fil per randa quines són les que ja estan en marxa. Així, es presenten cursos de catequesi per a infants i joves, grups de reflexió per a estudiants, reunions per a monitors i animadors, etc.

També s'ofereixen activitats de temps lliure pels grups de MIJAC, escoltisme, colònies i casals d'estiu.

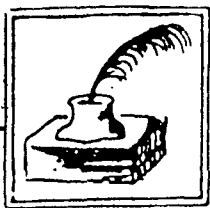
Els propers dies 13 i 27 de novembre i 11 de desembre hi haurà trobades de catequistes i a partir del mes de febrer se celebraran trobades de reflexió sobre el Nou Testament. També els Equips de Matrimonis celebraran trobades mensuals per aprofundir la Paraula de Déu i pregar conjuntament.

Durant l'Advent hi haurà celebracions comunitàries de la Penitència i confessions individuals. Cada mes es farà una pregària en el domicili dels malalts i se'ls portarà la Sagrada Comunió si ho desitgen.

Per últim, periòdicament es reunirà la Junta Parroquial d'Economia per a portar a terme l'administració de les col·lectes i els béns parroquials. A més presentaran aquelles iniciatives que estimin oportunes.

M. C.

IMPROMPTU

Han executat una dona

Una dona ha estat executada als Estats Units. Feia vint-i-dos anys que allí no havien executat cap dona. ¿Han fet justícia? La Justícia i el poble que la reclamava, ¿s'han sentit satisfets?

M'agradaria que m'ho aclarissin. Però temo que no podrien fer-ho. I menys quan ja fa sis anys que la dona fou condemnada, i el sol ha sortit i s'ha post dues mil dues-centes i tantes vegades des del dia del veredict i condemna. I resulta que durant aquest llarg parell de milers de dies d'agonia tècnica, jo diria de tortura mental, la condemnada ha tiggut temps per operar en ella una transformació, una conversió, i ha afrontat serenament la mort. Ha tingut temps per demostrar la inutilitat de la pena de mort, i que una persona pot superar les crisis més greus que l'havien dut, fins i tot, a cometre diversos crims.

Déu l'hagi perdonat.

Perquè Déu perdona. Els homes no en saben.

Oriol Camps

COOPINEL, una bona iniciativa

Què és això? Un nou detergent? Un fertilitzant? Una peça musical? Res de tot això; però molt de tot això (perquè neteja, fa créixer i alegra el país), i molt més encara.

N'he llegit una àmplia informació que m'ha recordat entranyables hores del meu passat i m'ha fet entreveure fites magnífiques per l'esdevenidor. I m'ha produït una fonda melangia pels somnis no realitzats...

Si us dic el nom sencer m'estalviaré les altres explicacions: es tracta de **COOPINEL, Societat Cooperativa Limitada**. Us aclariré, però, que no es tracta pas d'una cooperativa més (cosa que ja seria prou important, en el nostre món d'avui) sinó d'una obra de treball cooperatiu nascuda fa molt poc a l'emparrat de l'Institut de Formació Professional de la Garrotxa (Olot) i amb la nobilitat i molt necessària missió de "proporcionar llocs de treball autogestionari als alum-

nes... que hagin acabat o estiguin en els darrers cursos de Formació Professional de Segon Grau".

Cinc d'aquests alumnes, ajudats per uns professors i amb suport inicial del Centre, ja han facturat, l'any 83, prop d'un milió i mig de pessetes en materials d'informàtica, per la seva comarca.

M'ha recordat aquesta notícia els meus contactes amb la que és avui l'Escola Politècnica de Mondragón (Guipúscoa), els anys 50; i sobretot la coneixença i posterior bona amistat, amb el seu capellà fundador, don José Maria Arizmendi (fa pocs anys traspassat). Quan ací a Catalunya començàvem a crear Escoles Professionals pels pobles.

Com que la de Navàs, entre el Bages i el Berguedà, va iniciar-se en embrió, l'any 1951 i era de les primeres a comarques, anàrem allà dalt a prendre models d'instal·la-

cions i d'actituds. Al cap de 10 anys, don José Mari ja s'havia "passat" a fer cooperatives. Llavors, amb la seva contundència de basc de pedra picada, ens deia: "No hagáis escuelas profesionales si no podéis organizar cooperativas para los operarios que preparáis".

Desgraciadament, no hem sabut o no hem pogut (qui sap si alguns no han volgut!) fer cooperatives. Les dificultats, les incomprensions, la por... Ja veig, però, com aquests valents alumnes i professors d'Olot, malgrat haver trobat de tot això, han engegat i tiren endavant.

L'enhorabona, gent decidida i treballadora! Espero que en el vostre mirall s'hi mirin molta altra gent: professors i alumnes d'aquesta F.P. tan maltractada i tan útil. Amb ganes de treballar i esperit comunitari el món és vostre.

Lluís Badia i Torras

BARCELONA

Fou un punt bàsic en la confecció de la identitat del nostre poble

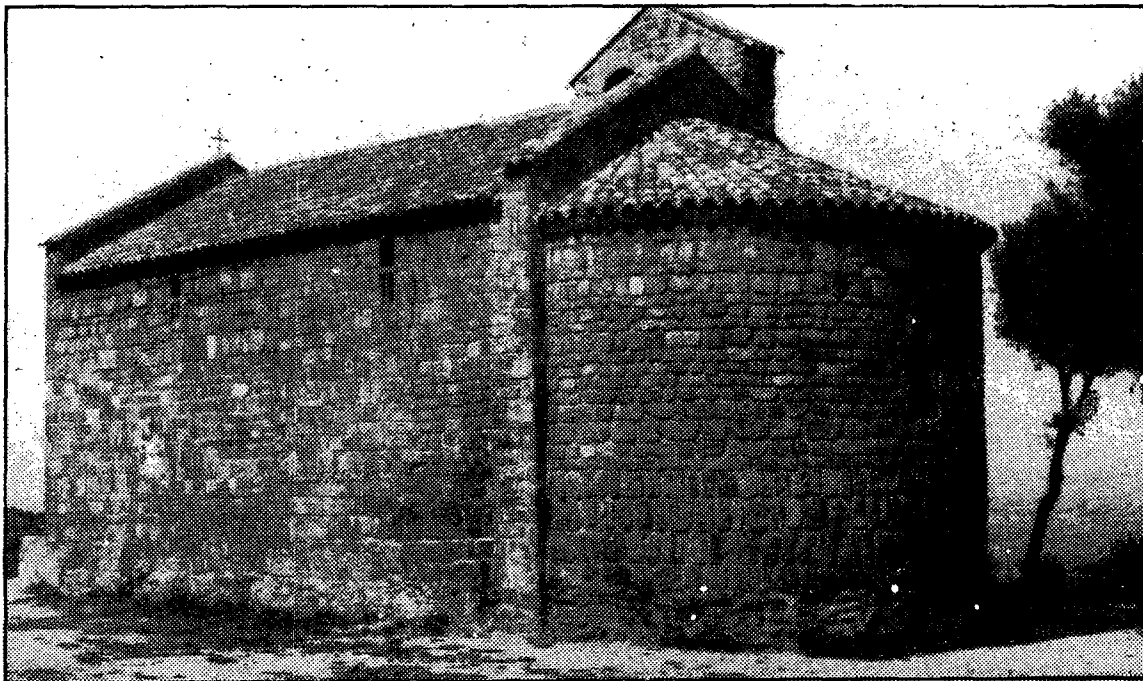
L'ermita de Sant Cebrià de Cabanyes ha estat acuradament reconstruïda

CABANYES.— El dia 14 d'octubre l'arquebisbe de Barcelona, cardenal, Dr. Narcís Jubany beneí les millores realitzades a l'església de Sant Cebrià de Cabanyes (Vallès Oriental).

Sant Cebrià de Cabanyes, a través de la seva llarga història, és un punt bàsic en la confecció de la identitat del nostre poble. I, ara, gràcies a la ferma voluntat de nombroses persones i institucions, s'ha convertit en realitat un desig que era extensiu a tota la comarca.

L'antiga església parroquial de Cabanyes, dedicada a Sant Cebrià —no ermita, com diuen alguns— fou consagrada pel bisbe de Barcelona, el venerable Ramon V, el dia 3 de juny de 1192.

Després de moltes vicissituds al llarg de la història, últimament, l'any 1981, l'arquebisbe de Barcelona ordenava la continuació de les obres fins avui que l'han deixat ben acabada, assegurant així aquest veritable tresor religiós i romànic que té el nostre país.

L'església de Sant Cebrià de Cabanyes, un bellíssim exemplar del romànic català.

L'assistència a la inauguració oficial de la reconstrucció de l'església fou massiva. S'inicià a les cinc de la tarda del diumenge dia 14, a la plaça de l'església amb un alliberament de coloms. Seguidament tin-

gué lloc la concelebració de l'Eucaristia, presidida pel Dr. Jubany, i benedicció de les noves campanes, imposant-los els noms de Carme i Eulàlia. "Les campanes, amb el seu so, honren Déu, anuncien les fes-

tes, assenyalen els naixements, ploren els difunts i avisen el foc", llegim en un dels programes de les festes.

A les vuit del vespre del mateix dia, hi hagué un concert de cant per la coral "La Badalo-

nesa", sota la direcció —la primera part— del mestre Joan d'Escalda, i de la mestra Andreea d'Escalda en la segona part. En acabat tothom fou invitat amb pastes i vi bo.

Cal dir també que s'estranyen uns goigs en llaor de sant Cebrià, compostos, lletra i música, pel mestre Jaume Planas i Padriassa.

Els antics deien: "Martorelles, Cabanyes i Sant Fost, tres parroquies dintre un bosc". Avui podríem dir que és tot un país, arrelat en el més pregon de la nostra història i de les nostres tradicions. La diada i l'aplec —que se celebra cada any— han estat també una manifestació de convivència, perquè com ha escrit en Josep Benet, "gent de pensar distint i d'estaments diversos s'han unit en una mateixa festa i en una mateixa sardana". "Una convivència —acaba dient— que hem de mantenir si volem que es consolidi la pau i la democràcia al nostre país".

F.G.

Mn. Bonet i Baltà i la nostra identitat eclesial

Prop de vuit-centes pàgines ocupa el llibre, més impressionant encara pel contingut que pel volum, que Mn. Joan Bonet i Baltà acaba de publicar, en una presentació excel·lent, enriquida amb setze pàgines de magnífiques i suggestives il·lustracions (1). Els estudis històrics aplegats en aquest volum es refereixen tots a l'Església catalana durant el període que va des del segle XVIII fins a començos del nostre segle. Expliquen, per dir-ho amb el títol d'un conegut i discutit programa televisiu, "la vigília del nostre temps". Puc dir que el meu interès primari comença cronològicament allà on acaba, no diré l'interès, però sí el camp de recerca de Mn. Bonet, i, com més estudio els homes i els problemes del segle XX, més m'adono de com vénen condicionats pels dos segles anteriors, que són els que Mn. Bonet fa molts anys que investiga amb paciència, rigor i un gran sentit del fil de la història.

La segona part del llibre recull, per a comoditat dels estudiosos, una sèrie de treballs que, amb una sola excepció, havien estat ja publicats en diverses ocasions i publicacions, més o menys difícils de consultar, sobre personatges (Verdaguer, Vives i Tutó, Morgades, Torras i Bages, Pey-Ordeix, Miralles, el jove Vidal i Barraquer) o temes de la nostra història eclesiàstica (traduccions de la Bíblia en llengua vulgar, Església i món obrer al segle XIX). Però és la primera part, totalment inèdita, la més important i apassionant. Encara que no pretengui donar una història contínua i completa, ofereix una sèrie de fites significatives que van des de la pèrdua de les llibertats catalanes fins, com deiem abans, a la vigília dels nostres

dies, fites enllaçades amb un fil conductor, que és la persecució de l'Església catalana per part de successius governs de la monarquia espanyola, massa sovint amb la col·laboració d'una cúria vaticana pèssimament informada sobre Catalunya i la seva Església. Des del "perjuri de Felip V" (que havia jurat reservar els bisbats i prelatures de Catalunya als fills del Principat) fins a les arbitrariedades trágico-còmiques de Primo de Rivera seguim aquest fil dolorós per les pàgines de Mn. Bonet.

I consti que l'autor no és cap anticlerical. És prou coneguda la seva neta trajectòria sacerdotal, sobretot com a pastor de la parròquia de Sant Isidre de l'Hospitalet i com a president del col·legi de rectors de Barcelona. Tant la seva activitat sacerdotal com la seva obra d'historiador són inspirades per un mateix i únic amor a l'Església i al nostre poble. D'aquí el to vibrant del seu estil, amarat d'una noble passió que, per descomptat, no treu res de l'objectivitat històrica. No és pas per afany de rabejar-se en episodis tristos que Mn. Bonet i Baltà ha escrit aquestes vuit-centes pàgines, sinó amb el desig i amb l'esperança que no es repeteixin mai més.

Per això jo recomanaria al lector que comenci aquest llibre pel mig, per l'epíleg del final de la primera part (pp. 377-381). Crec que dona la clau d'interpretació de tot el volum. És un "Memorandum doctrinal sobre el dret religiós de la nostra Església particular catalana". Comença amb unes cites del Magisteri més recent sobre els drets de les minories, que acaben amb el discurs de Joan Pau II als bisbes francesos de terres que tenen

presència catalana, exhortant-los a defensar llur patrimoni cultural peculiar. "Ben reflexivament —escriu el nostre autor— els posem (aquests textos) al darrera d'un seguit de pàgines històriques que expliquen diversos comportaments oposats als drets de la identitat catalana de la nostra vida pastoral". Empès per l'angoixa pastoral de veure en joc la religió, es demana com hem de complir nosaltres allò que el Papa demanava a aquells bisbes francesos: "Del patrimoni cultural... en depèn precisament la religió popular... L'Església ha d'ésser la primera a comprendre allò que està en joc, a interessar-s'hi, a aportar-li la seva contribució i encoratjament". I Mn. Bonet i Baltà creu trobar una resposta esperançadora en la porta que obre el nou Codi de Dret canònic en matèria de Conferències Episcopals. El febrer passat, a les III Jornades de Castelldefels, dedicades a l'estudi del nou Codi, davant d'uns dos-cents sacerdots, presidits pel bisbe de Lleida, Dr. Mañá, Mn. Bonet i Baltà va proposar i va ser aprovada, entre altres, la següent conclusió: "Tenint en compte els canals que el nou Codi obre per a l'exercici de la col·legialitat episcopal, sembla desitjable que s'estudiï quina és la fórmula canònica que correspongui millor a les necessitats pastorals que impliqui la nova configuració autonòmica" (Vegeu CATALUNYA CRISTIANA, 3 de març de 1984).

Hilari Raguer

(1) Joan Bonet i Baltà, *L'Església catalana, de la II Il·lustració a la Renaixença* (Biblioteca "Abat Oliba", 34). Publicacions de l'Abadia de Montserrat 1984.

BARCELONA

400 pessebristes de tot Catalunya

s'aplegaren a Sant Feliu de Llobregat

SANT FELIU DE LLOBREGAT.— Els Pessebristes de Catalunya, celebraren fa poc la seva trobada a la ciutat de Sant Feliu de Llobregat.

Durant tots aquests anys, sempre s'han celebrat en la primera quinzena d'aquest mes, perquè cal revifar el caliu de l'entusiasme, s'està apropant l'Advent, avantsala del Nadal, i el temps apressa. No es pot demorar més la construcció o acabament del "pessebre".

En aquesta trobada, assistiren representacions de les agrupacions de Sant Feliu de Llobregat, d'Arenys de Munt, Banyoles, Barcelona, Blanes, Canet de Mar, Cartagena, Castell del Vallès, Girona, Hostalets de Balenyà, Lleida, Mataró, Montcada-Reixach, Olot, Perpinyà, Reus, Riells del Fai, Ripolllet, Roda de Ter, Sabadell, Solius, Sant Joan Despí, Sant Pere de Ribes, Tarragona, Terrassa, Tona, dues agrupacions de Vic, i Vilanova i la Geltrú.

Començaren els actes, a les 10 del matí, amb la benvinguda del Sr. Batlle de la ciutat desitjant-los una bona estada. Seguidament entraren al temple parroquial, per tal d'assistir a la celebració de la missa solemne, concelebrada per el Sr. Cardenal-Arquebisbe Dr. Narcís Jubany, junt amb 6 sacerdots més. Hi assistiren autoritats de la Ciutat. L'església estava plena de gom a gom de pessebristes, i els cants litúrgics i nadalencs estigueren a càrrec del Cor Parroquial de Gelida.

El pessebre, un recull de bones qualitats

En l'homilia el Dr. Jubany, en primer lloc féu al·lusió a la carta de sant Pau corresponent a la dominica. "Germans, interesseu-vos per tot allò que és veritat, respectable, just, net, amable, de bona reputació, virtuós i digne d'elogi", i el pessebre —digué— reuneix totes aquestes qualitats. Anomenà sant Francesc d'Assís, com impulsor del primer pessebre vivent de la història, allà en la seva regió natal de l'Úmbria en el segle XIII.

Féu també un elogi d'aquesta tradició nadalenca, tan arrelada en la nostra terra que podria resumir-se així:

Què és un pessebre?

Aparentment, és una construcció, sigui de molsa, de guix o arpillera, propi per a infants o persones adultes, que tenen un criteri bastant infantil o bé romàntic de les creences cristianes. Això és el que molts creuen.

El símbol de Nadal

No és veritat sinó tot el contrari.

El pessebre és. El símbol de Nadal, és símbol de pau en les llars cristianes, i és rememoració del fet més important de la història: el naixement del Redemptor.

Els seus constructors majoritàriament, són cristians practicants profundament religiosos, no sabran molta teologia o filosofia, i tampoc no profunditzaran en teories que no entenen ni comprenen. Ells, el que realment estimen és "Ses blanques manetes boniques com són, sent tant petites formaren el món", la dolcesa de Maria i la humilitat de Josep.

Aquesta és la teologia i filosofia que ells comprenen.

En un moment de l'homilia, el Sr. Cardenal, qui sap si fent al·lusió

Quelcom més que una afecció

Sense cova no hi ha pessebre

a una història de Catalunya que diuen que ignora la presència i l'obra benefactora de l'Església en la nostra terra —digué— "Catalunya té l'ànima cristiana, i no es pot extirpar l'ànima d'un poble".

Finalitzà esperonant els "pes-

sebristes" a escampar per tot arreu la seva entranyable afecció, recordant-los, que aquesta és eminentment religiosa: sense cova no hi ha pessebre.

Hi ha hagut anys que per deferença dels Srs. Bisbes, s'ha celebrat la Missa de l'Alba del dia de

Nadal; aquest any ha estat la missa pròpia de la Dominica; no obstant la presència del Cor Parroquial de Gelida amb els seus cants litúrgics i nadalencs, ha omplert tota la nau de l'església.

Sembla un Nadal anticipat i realment emociona, contemplar 300 o

400 persones homes i dones de totes les edats i condicions socials que han vingut de totes les comarques catalanes, cantant "GLÒRIA A DÉU A DALT DEL CEL" amb tota la força dels seus pulmons, convençuts de les seves creences. Molts d'ells sols es coneixen de vista, ignoren els noms respectius, però no hi fa res, estan units pel comú amor al pessebre i s'ha de viure, no té explicació i ens convé a tots.

En el moment de l'ofertori, l'Agrupació, de Sant Feliu, a més del pa i el vi de consagrar, va oferir al Sr. Cardenal, un petit pessebre amb les figures corresponents, i era palpable que l'oficiant sentia goig, irradiava alegria el seu rostre, qui sap si en aquells moments estava pensant en aquells pessebres que en la seva infantesa segurament també construïa com hem fet tots. No importa, com digué el Sr. Cardenal en l'homilia, que sigui de molsa, de suro i amb paper de plata pel riu, o bé de guix i arpillera, l'important és l'esperit, és el missatge de pau i amor que transmet el pessebrista amb la seva obra.

Finalitzà la missa amb la benedicció episcopal, desitjant-nos a tots una bona trobada, i amb cants nadalencs molt apropiats.

Hi hagueren ballades de sardanes en la plaça de l'Ajuntament. Visitarem una exposició de diorames pessebrístics a l'Aula de Cultura de la Caixa, i prop de les dotze en el Centre Parroquial se celebrà l'Assemblea.

Aquesta començà amb la benvinguda del President de l'Agrupació de Sant Feliu, Sr. Lluís Tort, saludant a tots els presents, agraïnt la seva presència així com també l'esforç realitzat pels organitzadors.

Vers l'aprovació dels estatuts

Seguidament parlà el Secretari de l'Agrupació de Barcelona, Sr. Joan Costas, dient que hi havia obstacles jurídics per l'aprovació dels estatuts, però que no deixarien de lluitar per aconseguir-ho. Amb aquest objecte es nomenà una comissió per portar-ho a terme. S'aprovà organitzar la pròxima trobada a la ciutat de Girona, després que el seu representant exposés els motius pels quals sollicitava organitzar-la, i quedà com a suplència la ciutat de Reus.

Finalitzà el Sr. Costas dient que estava molt preocupat per la des-cristianització de la nostra societat, amb revistes, espectacles i "actes culturals" completament irreverents, invità a no deixar-nos arrossegar per aquests corrents antireligiosos.

Talment com ho féu el Sr. Cardenal en l'homilia, afirmà també que l'únic missatge —amb termes moderns diguem-ne "slogan"— que pot salvar la humanitat, és el que transmet la cova de Betlem.

La trobada finalitzà com ja és tradicional, amb un dinar de germanor d'uns 400 comensals, on es distribuïren recordatoris, per cada Agrupació i per cada un dels assistents.

Fins l'any que ve si Déu plau.

GLÒRIA DÉU A DALT DEL CEL I PAU EN LA TERRA ALS HOMES QUE ESTIMA EL SENYOR.

Josep Rovira i Vallés

Reunió de la Conferència Episcopal Tarraconense

Els bisbes catalans donen suport als esforços per a aconseguir un autèntic Pacte Escolar

BARCELONA.— La secretaria de la Conferència Episcopal Tarraconense ha fet públic el següent comunicat:

Els dies 25, 26 i 27 del propassat mes d'octubre, els bisbes de les diòcesis catalanes han celebrat una reunió ordinària en la casa d'espiritualitat de les religioses de Maria Immaculada Missioneres Claretianes de Barcelona.

Consells pastorals

Els bisbes amb la participació dels vicaris generals i episcopals territorials de les diòcesis catalanes han dedicat tot un dia a tractar sobre els Consells pastorals. Mossèn Lluís Martínez Sistach, de Barcelona, exposà la finalitat eminentment pràctica d'aquesta reunió conjunta sobre la realitat dels Consells pastorals especialment d'àmbit parroquial i diocesà. Les ponències pretenien situar el marc del diàleg posterior que ha ocupat la part més important de la jornada. Mossèn Esteve Andreu, de Girona, ha facilitat les dades estadístiques sobre la realitat dels Consells pastorals en cadascuna de les diòcesis catalanes. Mossèn Joan Batlles, de Barcelona, ha presentat l'esperit dels Consells pastorals centrat en l'ecclesiologia de comunió i el caràcter evangelitzador. Ha exposat també la funció pròpia d'aquella institució i les experiències de resultats positius i negatius del seu funcionament. Mossèn Miquel Barbarà, de Tarragona, sintetitzà els aspectes més importants que s'exposaren en el diàleg sobre el diagnòstic dels Consells pastorals. Aquesta síntesi orientà les nombroses intervencions dels participants en ordre a assenyalar quina és la funció dels bisbes i dels

Els bisbes han recordat als pares la necessitat de defensar per als seus fills la llibertat d'ensenyament.

vicaris en la constitució i bon funcionament dels Consells pastorals.

III Congrés de l'Escola Cristiana

Els bisbes han estat informats de la marxa dels treballs del III Congrés de l'Escola Cristiana de

Catalunya. L'extraordinària participació de directius, professors i pares d'alumnes, així com el to serè i constructiu d'aquests treballs, ha estat valorat molt positivament.

Els bisbes han reflexionat sobre l'actual situació de conflicte escolar que viu el nostre país degut a la

política partidista que el govern de l'Estat està duent a terme en el camp de l'educació. En aquest sentit, els bisbes encoratgen els pares a exercir el dret i deure de defensar la llibertat d'ensenyament i donen suport unànimement a tots els esforços encaminats a aconseguir un autèntic i eficaç Pacte Escolar.

Secretariat Interdiocesà d'Ensenyament Religios

Monsenyor Camprodon i Mossèn Salvador Pié han presentat una relació de les activitats realitzades pel Secretariat Interdiocesà d'Ensenyament Religios de Catalunya. Aquest organisme ha publicat llibres experimentals de text de religió, llibres d'orientacions pràctiques per als mestres i també un recull de programació i legislació sobre la classe de religió. A la vegada han informat de la situació global de la classe de religió en els centres de BUP, de Formació Professional, d'EGB i de Magisteri. La manca de classe de religió és molt elevada en els centres d'EGB. Per això s'està fent una campanya informativa en els Fulls diocesans de Catalunya en ordre a fer prendre consciència als pares i educadors d'aquesta greu situació.

Jornada sacerdotal a Montserrat

Mossèn Joan Batlles, Director del Centre d'Estudis Pastorals de Barcelona, ha informat de la preparació que realitza l'esmentat centre per encàrrec de la Conferència, de la jornada sacerdotal que se celebrarà a Montserrat el dia 11 de desembre d'enguany, en commemoració del centenari del naixement del doctor Carles Cardó, del doctor Lluís Carreras i del doctor Joan Manyà. Els bisbes han donat la seva conformitat al programa previst per a aquesta jornada, que es lliurarà a tots els sacerdots de les diòcesis catalanes, a la vegada que els inviten a participar-hi en homenatge a aquells tres sacerdots catalans que estimaren i treballaren per l'Església i pel país.

SOLSONA

Caritas Diocesana aporta la opinió de cinc aturats

SOLSONA.— Seguint un esquema clàssic, dividirem les conseqüències a nivell personal, familiar i social, quant a nivell personal: Es parla, s'escriu, es fan judicis sobre l'atur i els aturats, però a ells no els deixem parlar gaire en els mitjans públics de comunicació. Potser les seves opinions ens causarien malestar.

Nosaltres, aportem l'opinió, la veu, de cinc aturats:

1. **Una mestra sense feina:** És com trobar-te en un camí sense sortida. Jo he estudiat, i a casa van mantenint-me, sempre he de demanar, com si no servís per a res. Tens una sensació de soledat, la gent no et comprèn. Et diuen, ¡tu rai que vius sense treballar! Et sens aïllat... Sensació d'im-

potència, sobretot els pobles petits. Una mestra en una ciutat gran, té més sortides per espavilar-se. L'avoriment és un perill.

2. **Un noi de 25 anys:** En tornar de la mili, vaig quedar sense treball. Discutia cada dos per tres amb els de casa, i sabent que vius a les seves espatlles, et dona un malestar. Jo volia un treball fix, no tenia ganes de fer un treball per passar el temps. Amargat, vaig tancar-me a casa, no vius la vida...

3. **Una noia que ha acabat la carrera i espera tre-**

ball: Per a les dones és diferent: a casa, sempre tens alguna cosa per fer.

Es clar que depèn molt de l'ambient familiar, de la seva comprensió, i també del teu comportament. Depèn de si demanes massa o no demanes res. De si ajudes o no ajudes a la feina de casa.

De totes maneres, si en els estudis has viscut fora, has de tornar al control de casa, perquè la llibertat o independència depèn força de la independència econòmica.

4. **Un noi sense feina diu:**

Les pitjors conseqüències de l'atur són l'angoixa i la insatisfacció, i ho han de patir també els que estan al teu costat, sense tenir-ne cap culpa. Jo ho he passat molt malament, i ho passo.

Penso que per evadir-se, alguns fumen droga, beuen..., fins arribar a la marginació. Les coses no passen perquè sí, i als últims temps ha augmentat considerablement la delinqüència.

5. **Un home de 50 anys diu:** Jo no em puc queixar: entre el subsidi i un hortet, anem tirant.

Nomenats els membres del Col·legi diocesà de Consultors

El senyor bisbe Miquel, a raó del canó 502 del nou Codi de Dret Canònic, ha nomenat membres del primer Col·legi diocesà de Consultors, per a un període de cinc anys, els preveres següents que ja són membres també del Consell del Presbiteri, a saber: Manuel Guiu i Roca, Ramon Alsina i Santandreu, Lluís Solsona i Bernat, Jesús Huguet i Serrano, Antoni Guixé i Vila i Josep Garriga i Sampons. El nou organisme diocesà, a més de d'altres funcions determinades pel dret, n'exerceix una de molt important quan la seu episcopal és impedita o vacanta.

"No vius la vida"

MÓN

CUBA

L'OCIC invitada

pel règim de

Castro

L'HAVANA.— L'Organització Internacional del Cine i de l'Audiovisual (OCIC) ha estat invitada oficialment a participar al proper Festival Internacional del nou Cinema Llatino-americà, a l'Havana (del 8 a 18 de desembre del 1984) i a designar un jurat per atorgar el seu premi.

És la primera vegada que l'OCIC es invita al Festival de l'Havana que existeix des de fa sis anys i ha arribat a ser la manifestació cinematogràfica més important de tot el continent.

En la invitació dirigida al President de l'OCIC, Ambros Eichenberger, la direcció del Festival subratlla "la important contribució d'aquesta organització catòlica internacional en el camp de la cultura cinematogràfica".

L'OCIC enviarà una delegació de cinc membres al Festival de l'Havana que integra a més, el President de l'Organització, monsenyor Luciano Metzinger del Perú.

Aquest contacte "històric" més enllà de les fronteres polítiques i ideològiques, ha d'afavorir una trobada entre les persones i les diferents cultures i aportar una ajuda a una activitat cinematogràfica que respecti les identitats de les diverses regions del món que vulgui sostenir els valors socials, humans i espirituals.

SUÏSSA

Un moviment que practica la caritat:

"Acompanyar la persona quan li arriba la mort"

GINEBRA.— En la nostra societat, la soledat és l'enemic número u. Es viu sol, cada vegada més es mor sol, en l'anonimat d'un hospital. Aquest costum no correspon pas a la major part dels contemporanis. Hom prefereix morir a casa seva, voltat de familiars i amics.

Amb aquestes constatacions, el Centre social protestant (CSP) i la Lliga ginebrina han constituït un servei de voluntaris encarregat d'acompanyar a domicili els moribunds de càncer. Com Rosa Poletti explica, infermera del Bon Socors, s'ocupen de la formació d'aquestes persones voluntàries: "acompanyar una persona en el final de la seva vida, és abans de tot considerar-la plenament vivent fins al seu darrer alè, és proposar-li opcions tant temps com sigui possible. També és respectar el seu pudor, protegir la seva intimitat. És oferir-se per escoltar tant el malalt com els seus familiars, pertorbats per la propera presència de la mort".

Pel pare Verspieren, de París, "les teràpies més costoses i les més refinades no omplen mai la crida irreprimible d'aquell pel qual la mort esdevé

una realitat concreta i propera, la crida a ser acompanyat, escoltat, sostingut per una presència humana".

Les motivacions de les 18 persones que actualment constitueixen el grup de Ginebra han estat llargament aprofundides; a fi que elles puguin respondre realment al paper que han d'assumir. Paper complex, delicat, que ha d'evitar prendre el lloc de les persones importants del voltant del malalt, mirant d'harmonitzar un diàleg sempre difícil en aquests moments entre totes les persones de la família i el moribund. Problemes de negociació de la mort pel conjunt en bona salut, quan el moribund té necessitat que es parli d'aquesta mort. Problemes de culpabilitat de l'entorn, quan hom veu anar-se'n del capçal del llit del malalt per sortir a animar-se, etc. I altres aspectes que sovint trenquen la comunicació.

"Per assegurar una tal presència, cal que el malalt i els qui l'envolten desitgin aquesta companyia. Però també que els professionals —metges, infermers, ajuda domèstica o familiar— acceptin i reconeixin el paper del voluntari. Una estreta col·laboració és necessària a fi que hom es pugui

sentir acompanyat. Ha de preparar-se amb el malalt, els parents, i l'equip compromès en aquest apropament". Això és el que subratllen les dues responsables d'aquest grup de voluntaris, Claire Lise Gauthey, del CSP, i Lise Plojoux, de la Lliga ginebrina contra el càncer, les dues institucions que subvencionen aquesta realització.

El seu objectiu, han precisat, no es crear una nova categoria de treballadors socials, sinó oferir un servei complementari que descarregui el conjunt o el cercle en els quals la presència d'un malalt greu al seu costat pot produir greus problemes físics i morals.

Un grup similar existeix a Lausana, obert a tots els moribunds que en tinguin necessitat. Destinat fins ara als cancèrrosos, el grup ginebrí podrà oferir la seva companyia a tots els necessitats potencials, si s'eixampla el cercle de voluntaris. Altres grups existeixen assegurant un cercle en medis hospitalaris. L'objectiu del grup ginebrí és acompanyar els moribunds en el seu domicili, mantenint la continuïtat quan un malalt ha de ser ingressat momentàniament a l'hospital.

BRASIL

No hi ha sacerdots

marxistes a

Amèrica, diu

monsenyor Arns

SAO PAULO.— El cardenal Arns, arquebisbe de Sao Paulo, Brasil ha declarat "No conec personalment cap sacerdot a Llatino-amèrica que s'inspi en el marxisme". I ha afegit: "Les dictadures del continent llatino-americà se serviran de la "Instrucció" romana sobre les desviacions i errors de la teologia de l'alliberament, per anar contra els sacerdots que lluiten al costat dels pobres pels drets humans".

MÈXIC

Els bisbes

impugnen els

programes

anticonceptius

MÈXIC.— És greument injust "que els països rics imposin programes anticonceptius a les nacions en vies de desenvolupament a canvi d'ajuda econòmica. Aquest judici fou expressat per l'episcopat de Mèxic en un document titulat "Família i demografia", en el qual els bisbes mexicans refermen la condemna de l'Església per als mitjans artificials de limitació de naixements, particularment l'esterilització i l'avortament.

ESPANYA

JAEN

70 seminaristes

han començat

el curs a Jaén

JAEN.— El 3 d'octubre començaren les classes al Seminari Diocesà de Jaén. El nombre de seminaristes majors, filòsofs, i teòlegs, és de setanta. La crisi vocacional de fa una dècada sembla que ha arribat a la seva fi i, s'està elevat en un percentatge positiu cada curs.

Durant l'estiu s'han fet obres d'adaptació a l'edifici del Seminari, sent els mateixos seminaristes els que han col·laborat desinteressadament de paletes, fusters, pintors, electricistes i jardiniers. Aquesta tasca ha suposat per al Seminari una economia d'un milió de pessetes, però si hagués estat realitzada per professionals hauria superat els quatre milions de pessetes.

Gest bonic d'uns joves que aviat seran sacerdots de la diòcesi del Sant Regne.

Assemblea de l'ACIT-jove a Madrid

Presència en els moviments socials

de l'Església d'una manera compromesa

MADRID.— "Mantenir una acció transformadora a les parroquies mitjançant una presència constant i participar en els moviments socials de l'Església d'una manera compromesa" fou una de les conclusions dels 113 participants a l'assemblea nacional del moviment A.J. (ACIT-jove) de la Institució Teresiana, que s'ha celebrat fa poc a Sigüenza, segons declara a YA una de les assistents, M. Rita Martín Artacho. Els Joves —que representen a un total de 900 membres— es proposaren també a les seves conclusions finals "treballar amb d'altres grups que defensin els drets humans i que definitivament lluitin per l'home i això des d'una ètica transformadora en una societat democràtica".

Ajudar els membres del moviment a créixer com a persona i a despertar i viure actituds solidà-

ries, pacífiques i crítiques; contrastar la vida dels grups en l'àmbit de l'estudi de la situació familiar, etc. reforçar el compromís socio-polític i potenciar la formació teològica, van ser d'altres de les conclusions d'aquest moviment, que compta amb membres en tres nivells de compromís: convocatori, iniciació i militància.

Evangelitzar i joventut

L'assemblea fou presidida per la directora de la Institució Teresiana, Angeles Galino, que compartí amb els joves les seves impressions de la trobada amb el Papa a Saragossa. Del missatge de Joan Pau II destacà dues paraules: "evangelitzar" i "joventut". A continuació exposà alguns dels trets claus de l'espiritualitat dels membres de l'associació, dibuixats pel fundador, Pedro Poveda: el "cristo-centrisme" povedà. "Sereu

quelcom en el món contemporani i en l'Església —va dir Angeles Galino— si existeix aquesta vivència i aquesta experiència personal de la fe de cada u de vosaltres; d'altres trets a que es referí foren l'estil "d'encarnació" segons la manera d'actuar de Santa Teresa, que era "eminència humana i tota de Déu" el marianisme derivat del cristo-centrisme i viure "com els primers cristians" pel que fa al seu tarannà senzill, la seva assiduitat en l'oració i la seva posada en comú. Per acabar, va fer una crida a treballar en pro de la justícia i dels més necessitats, invitant a tothom a col·laborar en el projecte que la Institució Teresiana té, a Ibero-amèrica, entre els marginats. La ponència principal sobre "Trets dels joves A.J." fou a càrrec de la presidenta de les associacions ACIT de la Institució Teresiana, Justina Sánchez.

JEREZ

Escola de

Formació en

la Fe, per a

seglars

JEREZ.— Després de constants i reiterats desigs del bisbe, ha començat a funcionar a Jerez una "Escola de formació en la fe per a seglars".

L'escola està destinada a tots els responsables d'associacions i de moviments eclesials, sent indispensable per ser promogut a un càrrec directiu en qualsevol associació haver freqüentat els seus cursos. Està igualment oberta a qualsevol seglar amb afany de maduració en la fe.

Aquest any, s'impartirà el curs bàsic, dividit en tres etapes. "Il·lustrar la fe", primera etapa, que ha començat a l'octubre, amb onze lliçons, amb dues hores de duració i una vegada a la setmana.

Experiència pionera a Catalunya, promoguda

TOXICÒMANS REHABILIT

ASSOCIAT (Associació d'informació i ajut al toxicòman) obrirà, properament, un taller de metal·lúrgia en el qual treballaran toxicòmans rehabilitats. Aquest taller és la primera experiència d'aquestes característiques que es fa a Catalunya. La importància d'aquest taller, i d'altres que es puguin obrir en un futur, és gran, en la mesura que contribueixin a la integració total dels toxicòmans rehabilitats al món del treball. Els responsables d'ASSOCIAT no tenen coneixement que un centre d'aquestes característiques funcioni a cap altre lloc d'Espanya.

Al front del taller hi haurà el psicòleg Angel Obrador, que és la persona que tindrà cura de fer la selecció de les persones que hi han d'entrar a treballar i la que donarà el suport i assessorament que necessitin els ex-toxicòmans que hi treballin. "La idea —ens diu Jordi Llavina, membre d'ASSOCIAT— és aconseguir que el taller s'autofinanci, encara que l'objectiu principal és prestar un servei social".

Hi ha un cert confusionisme

en parlar de la droga tot i és que és un tema que es tracta sovint els mitjans de comunicació i és motiu de comentari en moltes tertúlies. Jordi Llavina afirma que la droga sempre es relaciona amb la inseguretat ciutadana i que els partits i les institucions no se'n preocupen. "La Generalitat —afegeix— no té ni un sol centre de rehabilitació i l'Ajuntament en té un de 10 places. Afegeix que la desintoxicació física a molts països és total-

ment gratuïta i que aquí, en canvi, no hi ha absolutament res. Assenyala que quan un toxicòman arriba a un hospital amb una sobredosi només s'hi pot estar una nit.

Tant Jordi Llavina com Michelle Cuevas, una altra membre d'ASSOCIAT que assisteix a l'entrevista, creuen que hi ha un cert confusionisme entre l'opinió pública sobre aquest tema. No estan d'acord amb els qui propugnen la despenalització,

car creuen que no s'aconseguiria altra cosa que augmentar el consum de droga, tal com s'ha demostrat en alguns països en què s'ha pres la mesura d'administrar la droga en dispensaris mèdics.

Control del gran tràfic

ASSOCIAT considera que darrera de la droga hi ha un negoci fabulós, mogut per una sèrie d'organitzacions molt importants. El fiscal general contra la droga, Jiménez Villarejo, quan comparegué davant la comissió del Senat per a la repressió del tràfic de drogues, denuncià que les màfies internacionals s'estan instal·lant a Espanya i que cal lluitar, sobretot, contra els gran tràfic. Michell Cuevas creu que s'ha d'arribar al fons del problema i controlar amb efectivitat els grans traficants.

"I és que aquest és un problema molt greu —afegeix—. Els nens i nenes que s'introdueixen en aquest món als 13 o 14 anys es troben amb molts problemes. Les persones són receptives i obertes en aquesta època de la seva vida i, amb el consum de droga, esdevenen passives i se senten desensiscades."

Els dos membres d'ASSOCIAT no estan d'acord en la manera com els mitjans de comunicació tracten el tema de les drogodependències. "Alguns programes de televisió que hem vist —indiquen— estan presentats negativament perquè inciten al consum. L'objectiu que es fixen els responsables dels mitjans de comunicació és que el reportatge quedi sensacionalista i bonic; hauríem de pretendre que tingués una utilitat social.

Parlant del tema de la rehabilitació, Jordi Llavina i Michelle Cuevas afirmen que és possible, contràriament al que afirma algun psicòleg, però que costa molt. "Malgrat tot, no ens poden conformar amb

Una de les manifestacions més clares que assenyalen que un noi o una noia jove s'endinsen pels camins perillosos del món de la droga és la caiguda brusca de l'interès i rendiment escolar.

el fet que hi hagi toxicòmans. Cal lluitar". Sobre el temps que cal per superar aquest problema, els dos membres d'ASSOCIAT indiquen que com a mínim es necessita un període d'un any i mig i que després

El toxicòman se sent buit. Una de les coses que el poden ajudar més és la idea religiosa.

per Associat

ATS PORTARAN UN

DE METAL·LÚRGIA

"Associat" lluita per combatre la toxicomania en les seves variants de fàrmacs, psicotrops i estupefaents.

que un lloc de gran consum són les casernes militars. "L'exèrcit —diuen— no ha pres part en el tema. Als drogaaddictes no els admeten a files. Les Forces Armades no disposen tampoc de cap centre de rehabilitació.

El problema de la droga s'ha generalitzat. Moltes famílies es troben amb el fet que alguns dels seus fills en consumeix i no saben com pair aquest fet. "Em va quedar la frase —diu Jordi Llavina— que pronuncià el doctor Abadal en una conferència. Afirmà que tenir un fill drogaaddicte no és una vergonya, només un accident, i que els pares no han sentir-se'n culpables". Les orientacions que els dos membres d'ASSOCIAT donarien als pares és que mirin que, en la família, hi hagi molta comunicació i diàleg i els observin sense que sembli, però, que fan una vigilància policial. Argumenten això perquè creuen que les malalties són més fàcils de curar quan tot just comencen a manifestar-se.

Els membres d'ASSOCIAT assenyalent, tot i la dificultat per fer càlculs en aquest àmbit, que a Catalunya hi ha entre 50 i 60 mil toxicòmans declarats. El problema es va estenent. El fiscal Jimenez Villarejo ha comentat, referint-se a xifres de l'Estat espanyol, que l'any 1983 es varen detenir per tràfic d'estupefaents 8.724 persones, de les quals 2.066 eren traficants no consumidors i la resta traficants consumidors. En el primer semestre d'enguany s'han detingut ja per tràfic 5.831 persones. La situació, com es pot comprovar, lluny de millorar, tendeix a agreujar-se.

La conversa, que ha transcorregut als locals de l'Associació a Barcelona, és a punt d'acabar. Jordi Llavina fa una darrera reflexió: "El toxicòman se sent buit. Una de les coses que més el poden ajudar és la idea religiosa. I és que la causa que porta a la droga és el desencís, la manca de motivació per a viure".

Tomàs Puntí

Quatre anys

ajudant

els

toxicòmans

Un grup de persones afectades directament o indirectament pel problema de les toxicomanies decidiren, l'estiu del 1980, fundar ASSOCIAT. La finalitat de la nova associació era ajudar i orientar a totes les persones afectades pel problema de les toxicomanies.

La legalització d'ASSOCIAT va tenir lloc el 31 de desembre d'aquest mateix any. Uns mesos abans s'havien aprovat els estatuts de la nova associació. L'esperit, l'obra que es volia endegar hi quedaven reflectits en aquest paràgraf: "Associat facilitarà informació veraç i objectiva sobre la problemàtica de les drogues, promourà la constitució de centres de rehabilitació i reinserció social per als afectats i restarà oberta a totes aquelles idees positives i viables que serveixin per a combatre la toxicomania en les seves variants de fàrmacs, psicotrops, estupefaents. ASSOCIAT col·laborarà, dins les seves possibilitats, amb aquelles associacions i institucions existents o que puguin crear-se, ja siguin d'àmbit català, estatal o internacional, que tinguin com a objectiu bàsic l'ajut del toxicòman."

L'associació ha mantingut una bona col·laboració amb OBINSO (Obra d'integració social). Aquest clima d'entesa va permetre, entre d'altres coses, que OBINSO cedís a ASSOCIAT, l'any 1980, la finca de can Nofret, a Grèixer (Cerdanya), i el 1981 la de Can Casals, a Tàrrida (Osona). ASSOCIAT, a la vegada, les cedí a l'associació del Patriarca, de la qual sabien que havia realitzat una tasca realment meritòria a França en el camp de recuperació del drogaaddicte.

L'any 1981, davant el gran nombre de sol·licituds que es rebien per a admetre drogaaddictes, ASSOCIAT i El Patriarca decidiren adquirir conjuntament la finca de can Parellada, al Vallès.

La tasca que ha portat a terme ASSOCIAT va merèixer que les autoritats espanyoles li concedissin, l'any 1982, la qualificació d'Associació d'utilitat pública, amb tots els avantatges que aquesta concessió comporta.

T.P.

hi ha el període que segueix la recuperació que és molt important. "En aquest sentit —afirmen— és molt important que l'ex-toxicòman pugui treballar i recuperar la il·lusió de viure. Si se sent buit, torna-

rà a consumir droga. La societat té, per tant, una responsabilitat important amb les persones afectades per aquest problema".

Un altre dels temes que surt

en la conversa amb els membres d'ASSOCIAT és el lloc on es consumeix més droga. Assenyalen que ha arribat a tot arreu, però que n'hi ha més a les grans ciutats que no pas als nuclis rurals. Denuncien també

VERS EL FINANÇAMENT SOLIDARI DE L'ESGLÉSIA A CATALUNYA

Diumenge

XXXII DURANT L'ANY

A cura
dels monjos de Poblet

el pa de la paraula

LA SAVIESA, LA TROBEN ELS QUI LA CERQUEN I LA DESITGEN

La saviesa porta llum a l'esperit de l'home. Aquell qui la cerca amb desig sincer i amb el cor net, la trobarà. L'home, agullonat per la seva intel·ligència i per la seva llibertat creadora, cerca l'autèntica realització de la seva existència personal. L'ambigüitat i ambivalència de la realitat no pot arrabassar de soca-rel l'afecció i el gust de l'home per allò que és bell, ver i bo. Només l'egoisme i el replegament sobre si mateix poden frustrar aquesta engrandadora experiència humana.

Lectura del llibre de la saviesa (6:12-16)

La saviesa és resplendent i no s'apaga mai. Els qui l'estimen, arriben fàcilment a contemplar-la, la troben tots els qui la cerquen: ella mateixa es fa conèixer als qui la desitgen. Si algú matinejava per sortir a buscar-la, no s'hi haurà de cansar: la trobarà asseguda a les portes de casa. Pensar-hi sempre, ja és tenir l'enteniment madur, i si, per trobar-la, hi ha qui passa nits en vetlla, aviat perd el desfici, perquè ella ronda sempre buscant els qui se la mereixen; generosament se'ls apareix pels camins i els surt al pas en tot el que es proposen.

DÉU MEU, JO US CERCO, TOT JO TINC SET DE VÓS

El salm 62 expressa meravellosament la fam i set de Déu en tot cor humà. Malgrat les proves, els patiments i la mateixa mort corporal, el salmista recorda la joia de la fe i de l'amor al Senyor, viscuts en la vida i celebrats en el santuari, com un tast deliciós de l'encontre definitiu amb el Senyor. Mentre se sent feliç i confiat sota la protecció de Déu.

Salm 62:2,3-4,5,6,7-8 (R.:2b)

Vós, Senyor, sou el meu Déu; jo us cerco.
Tot jo tinc set de vós,
per vós es desviu el meu cor,
com terra eixuta sense una gota d'aigua.

R. Tot jo tinc set de vós, Senyor, Déu meu.

Jo us contemplava al vostre santuari
quan us veia gloriós i poderós.
L'amor que em teniu val més que la vida;
per això els meus llavis us lloaran. R.

Que tota la vida us pugui beneir
i alçar les mans lloant el vostre nom.
Saciat del bo i millor,
us lloaré amb el goig als llavis. R.

Quan des del llit us recordo,
passo les nits pensant en vós,
perquè vós m'héu ajudat,
i sóc feliç sota les vostres ales. R.

**Jesús és aquí, combatent a favor nostre,
perquè sortim a rebre'l amb una vida
virtuosa.**

Jan van Runsbroeck

Crist no ve sols al final de la nostra vida. Ve cada dia per adreçar-nos pel bon camí

Ens trobem davant d'una mena de conte molt característic per a l'ambient oriental, però més aviat és estrany per als esquemes de pensament occidental. Hom té la sensació de trobar-se enfront d'un quadre plàstic, que, finalment, no ens diu gran cosa.

Crist, en canvi, amb audàcia supera els símbols immediats i ens comunica un missatge important, que es pot resumir en una sola expressió: el Senyor ve.

No és pas res de nou, cert, però, sovint, la nostra espera està en perill de perdre convenciment. És cert que Ell ve, però tot sembla massa lent, normal, quasi inactiu. És la usura del temps, que enganya, amb certa facilitat, la nostra espera passiva.

A mesura que el temps passa, els interrogants es fan més apressants, s'insinua el dubte que commou les més fermes conviccions. La consciència, a poc a poc, cau en una mena de feixuguesa que, finalment, provoca una certa indiferència. I això passa quan els esdeveniments preannunciats semblen hipotètics.

Un dia passa rera l'altre, amb un ritme continuat i peresivol, configurant una rutina que debilita l'esperit. Els darrers esdeveniments apareixen com quelcom que no ens toca massa i que vindrà un dia, llunyà... De vegades, però, el grinyol d'una frenada, un accident qualsevol, tal vegada banal, escampa la mort que provoca en nosaltres una sotragada violenta i profunda. L'espera, llavors, ens enfonsa en una angoixosa desesperació. El Senyor ve i la seva vinguda serà improvisada i constructiva. Aparentment improbable, però determinant, aquesta seva vinguda s'imposarà escombrant-ho tot, un xic com passà al camí de Damasc...

Tal vegada això ens pugui semblar estrany a una certa

edat, quan hom mira la vida amb una obertura en la qual no hi ha previsió de cap "stop", de cap barrera.

Però no és sols en la mort que cal pensar. Crist no ve sols al final de la nostra vida. Ve cada dia, cada instant, per adreçar-nos pel bon camí, per donar-nos una visió sapiencial de la nostra existència que determina en nosaltres una mentalitat, una norma de vida coherent i hàbil.

Sovint, per desgràcia, forts per la salut exuberant, no fem cas d'aquesta dimensió de l'encontre amb Crist que ve, i llavors, hom s'esllangueix lentament, hom mor, en el sentit més absolut i vertader del mot, dia rera dia, i la saviesa i l'esperança se'ns tornen llunyanes. S'arriba a no tenir "reserves" i quan Crist arriba no ens adonem de la seva vinguda i no el trobem. És el pèndol, l'alternativa, de la vida i de la mort que ens veu compromesos en una cursa constant sense cap ordre.

En realitat la certesa de la vinguda i l'espera comprometen a un capteniment savi i atent que es manifesta en una constant fidelitat.

La nostra experiència personal pot ajudar-nos a copsar en què consisteix aquesta fidelitat en la nostra existència quotidiana.

De vegades hom està indecís sobre la conducta que cal tenir. Però fins i tot si el nostre desig se'ns apareix seductor, constrenyidor, violent, i si la revelació configura per a nosaltres un risc radical, haurem de tenir la força per no dubtar mai i anar a l'encontre del Senyor que ve.

La saviesa ens ajudarà. Així canviarem nosaltres mateixos i el món.

**Maur Esteve
Abat**

SORTIREM A REBRE EL SENYOR, I ESTAREM AMB ELL PER SEMPRES

Morir no és anar-se'n, sinó arribar al banquet de les noccs definitives i glorioses de Jesucrist amb la Humanitat. Per això els cristians no podem viure, ni lluitar, ni morir com els que no tenen esperança. Tan si vivim com si morim, som del Senyor, i tots els qui creuen en ell seran incorporats a la seva Resurrecció i a la seva Glòria. Aquesta fe i aquesta esperança són el nostre consol.

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Tessalònica (4:13-18)

Germans, no podeu desconèixer què serà dels difunts: no voldríem pas que us entristíssiu, com ho fan els altres, que no tenen esperança. Tal com creiem que Jesús morí i ressuscità, creiem també que Déu s'endurà amb Jesús els qui han mort en ell.

D'acord amb la paraula del Senyor us diem que nosaltres, si encara quedàvem amb vida quan arribarà el Senyor, no serem primers que els qui hauran mort, perquè, a un senyal de comandament, al crit d'un arcàngel, al toc de corn de Déu, el Senyor mateix baixarà del cel, i els qui han mort en Crist ressuscitaran primer; llavors els qui d'entre nosaltres quedem en vida serem enduts juntament amb ells pels aires, en els núvols, per sortir a rebre el Senyor, i així estarem amb ell per sempre.

Consoleu-vos, doncs, els uns als altres amb aquestes paraules.

"L'ESPÒS ÉS AQUÍ! I LES QUE ESTAVEN A PUNT ENTRAREN AMB ELL A LA FESTA

Tots som convidats a la festa. Però no val a badar, perquè ignorem el Dia i l'Hora, en què serem invitats a entrar-hi. Hi ha una escatologia última, universal, gloriosa, de plena incorporació de tots els creients a la resurrecció i a la glòria del Crist. Però hi ha també una escatologia singular, individual, a l'hora del traspàs particular de cadascun de les fronteres del temps i de la mort. No és assenyat ni prudent viure distrets i adormits per que fa referència a les exigències de la fe i de l'amor a Jesucrist. La fidelitat al Senyor i el sí al seu amor, són tasca de cada dia.

Evangelí segons sant Mateu (25:1-13)

En aquell temps, Jesús digué als deixebles aquesta paràbola: "Passarà amb el Regne del cel com amb deu noies, que sortiren amb torxes a rebre l'espòs. N'hi havia cinc de prudents, i les altres cinc eren desassenyades. Les desassenyades no s'emportaren oli per les torxes, però cadascuna de les prudents se'n proveí d'una ampolla. Com que el nuvi trigava, els vingué son, i totes s'adormiren. Ja era mitjanit quan se sentí cridar: L'espòs és aquí. Sortiu a rebre'l. Aquelles noies es despertaren i començaren totes a preparar les torxes. Les que no tenien oli digueren a les altres: Doneu-nos oli del vostre, que les nostres torxes no s'encenen. Però les prudents els respongueren: Potser no n'hi hauria prou per a totes; val més que aneu a comprar-ne. Mentre hi eren, arribà el nuvi, i les que estaven a punt entraren amb ell a la festa. I la porta quedà tancada. Finalment arribaren també les altres, i deien des de fora: Senyor, Senyor obriu-nos. Però ell els respongué: Us dic amb tota veritat que no us conec. Vetlleu, doncs, perquè no sabeu ni el dia ni l'hora".

CALENDARI

Diumenge, 21 de novembre. XXXII del temps ordinari. Sant. Martí de Tours; sant Menna, soldat màrtir i sant Veranus, bisbe.

El sol surt a les 6,34 i es pon a les 4,36.

Festa major a l'Aleixar, Altafulla, Arenys de Munt, Calonge de Mar, Cerdanyola del Vallès, el Far d'Empordà, Peralada, Sant Celoni, Sant Martí de Centelles, Sant Martí Sarroca, Sant Martí de Tous, Teià, Viladrau i altres pobles.

Dilluns, 12 de novembre. Sant Josafat, bisbe i màrtir; sant Emilià (o Millà) de la Cogolla, prevere i sant Nil, abat. Fira a Salàs de Pallars.

Dimarts, 13 de novembre. Sant Leandre, bisbe; sant Estanislau de Kostka, S.J. i sant Dídac, confessor.

Dimecres, 14 de novembre. Sant Josep Pignatelli, S.J. Sant Serapi, màrtir i santa Veneranda, verge i màrtir.

Dijous, 15 de novembre. Sant Albert el Magne, bisbe doctor; sant Eugeni, arquebisbe i sant Leopold, emperador.

Divendres, 16 de novembre. Santa Margarida d'Escòcia, reina. Santa Gertrudis la Magna, verge i sant Edmond, bisbe.

Dissabte, 17 de novembre. Santa Isabel d'Hongria. Sant Gregori Taumaturg, bisbe; sant Iscle i santa Victòria, màrtirs.

Festa major a Bàscara, Breda, Conesa, Rajadell, i Sant Pol de Mar.

A una Ermita en runes

Devora l'ermita en runes
plora un fontinyol tot breu;
devora l'ermita en runes
no hi ha cap ocell romeu;
però el xiprer s'hi espera
per si tornen a alçar Déu.

J. Carner

L'ESGLÉSIA CELEBRA

11 de novembre. Diumenge XXXII de durant l'any. Lectures: Primera Sa 6,12-16, S 62, segona 1 Te 4,13-18, tercera Mt 25,1-13.

12 de novembre. Dilluns de la setmana XXXII de durant l'any. Lectures: Primera, Tt 1,1-9, S 23, segona Lc 17,1-6.

13 de novembre. Dimarts de la setmana XXXII de durant l'any. Lectures: Primera, Tt 2,1-8.11-14, S 36, segona Lc 17,7-10.

14 de novembre. Dimecres de la setmana XXXII de durant l'any. Lectures: Primera, Tt 3,1-7, S 22, segona Lc 17,11-19.

15 de novembre. Dijous de la setmana XXXII de durant l'any. Lectures: Primera, Flm 7-20, S 145, segona Lc 17,20-25.

16 de novembre. Divendres de la setmana XXXII de durant l'any. Lectures: Primera, 2 Jo 4-9, S 118, segona Lc 17,26-37.

17 de novembre. Dissabte de la setmana XXXII de durant l'any. Primera, 3 Jo 5-8, S 111, segona Lc 18,1-8.

HOMES I INSTITUCIONS

Als 100 anys del seu naixement

Ramon Rucabado

No vaig conèixer personalment Ramon Rucabado, però és com si l'hagués conegut. Ho he fet amb l'ajut del nostre company Ferran Blasi. Aquest, en una tesi que va fer sobre la Revista "Catalunya Social", ens ha dibuixat els trets de la seva personalitat amb magnífica exactitud.

Ramon Rucabado neix un deu de novembre —ara farà 100 anys— en el carrer de La Riereta —típic carrer industrial del Raval— concretament a la casa número 30, la qual formava part de la més que centenària factoria tèxtil de Barcelona: L'Espanya Industrial S.A. —i que més tard va passar a la barriada de Sants— en la qual el seu pare, i abans també el seu avi, exercia el càrrec de Majordom del despatx.

Treballa en una empresa tèxtil

Ramon Rucabado cursà els seus primers estudis en el col·legi que els PP. de la Sagrada Família tenien en aquell mateix carrer, i el Batxillerat en les Escoles Pies de Sabadell. A conseqüència de la mort del seu pare, l'any 1899, tota la seva vida canvià de direcció. Deixa d'estudiar —si bé després ho acabarà— per poder-se posar a treballar. Entra com a meritori en la mateixa empresa tèxtil en què estava el seu pare. Pel mateix motiu es veuen obligats a deixar l'estatge del majordom que habitaven i passen a viure al carrer Carders. Aquí serà on es produiran els esdeveniments familiars més importants, com són —entre altres— el seu casament i el naixement dels seus deu fills.

Col·laborador assidu de "Catalunya Social"

Es podrien centrar les seves primeres inquietuds intel·lectuals-socials en el camp econòmic-comercial, i per això estudia, dóna conferències, xerrades i es preocupa vivament per tot allò que relaciona empresa-empresari-treballador amb vista a compaginar els respectius interessos, igualats en els seus valors. Una altra de les seves preocupacions —potser més latents i potser també conseqüència de la primera— sorgirà en el sentir de Rucabado: la social-ètica-religiosa. Totes aquestes inquietuds les plasma en la seva obra.

Ferran Blasi, que ha estudiat a fons la figura i l'obra literària d'en Ramon Rucabado escriu:

"Era el col·laborador més assidu de la revista setmanal "CATALUNYA SOCIAL" —des de 1921 a 1936— i llevat de dues o tres excepcions, no va faltar mai a la seva cita setmanal amb els seus lectors. Escrivia els seus articles un cop acabada la seva jornada a les oficines de l'Espanya Industrial, Rucabado ho feia sempre en les seves estones lliures, en les hores que podia dedicar-se al descans, però mai no ho va fer en hores de treball, per ell, el compliment laboral era quasi un sagrament... era un home tenaç, valent i sincer. Un home que ha deixat rastre: molts fills, molts articles i molts llibres... Va tenir relació amb totes les per-

sonalitats catòliques d'un cert prestigi en el camp de les lletres a Barcelona. Va estar emparentat, per part de la seva dona, amb el poeta Verdager.

Ramon Rucabado fou vehement i lògic, sincer i conseqüent fins a l'extrem, amb les seves idees, preocupat per la integritat de la doctrina i dels costums. Va posar en la polèmica tot el foc de la seva personalitat. Molt en la línia d'una espiritualitat dominicana, va treballar de valent per promoure la devoció a Sant Ramon de Penyafort. Fou un home independent, ferm, que no es va acovardir mai davant de perills reals, portant fins al final les campanyes que empenia..."

"Va voler ésser íntegrament conseqüent amb uns principis que ell creia inqüestionables. Potser li faltà només alguna vegada, aquest poc d'escepticisme que el pas ma-

terial per la universitat, amb el contacte personal amb gent de diferents tendències i mentalitats, li hauria pogut donar, moderant així una mica aquell ardor."

Mor el 14 d'abril del 1966

Rucabado va morir en la seva casa del carrer Méndez Núñez, al costat dels murs venerables de l'Església de Sant Pere de les Puel·les el dia 14 d'abril de 1966. Uns dies abans —concretament el dia 10, Pasqua de Resurrecció— a les cinc de la tarda, l'amic Ferran celebrà en la biblioteca davant el dormitori de Rucabado, l'última missa que el malalt va oir abans de morir.

M^a del Carme
Gutiérrez-Serres

D'ACI I D'ALLÀ

Fer el mal
que no voldriem

La persona humana sent dintre seu com una altra persona que el mana i fins hi tot algunes vegades aquest fantasma interior agafa les regnes. Aquesta ambivalència constitueix la tragèdia humana, com en el cas d'Edip, el model més significatiu del misteri tràgic. Tot i volent el bé, l'esser humà se sent atret per la gravitació del mal.

Percebem el bé, l'aplaudim i el corrent de la manca d'amor se'ns emmena aigua avall. El mateix Sant Pau deia que en sentia un altre en ell mateix. Sento dos homes en mi, diu també Corneille, per mitjà dels personatges que sostenen significatius monòlegs com si parlessin amb un altre jo en ells mateixos. Avui els religiosos som més conscients que abans de ser lluny de la pròpia vocació. Quina sort tan gran si el nostre viure no és el nostre, sinó el de Crist.

Pere Campas Bonay

Diccionari Regina
d'ús del català

Alfons Tarrida i Muntaner. Emili Pascual i Ferrando

- Un diccionari molt pràctic, que vol superar les limitacions dels vocabularis de barbarismes que són llistes de paraules.
- És alhora un vocabulari d'incorreccions, un diccionari català-castellà/castellà-català, un diccionari de sinònims.
- Molta informació sobre els mots: definicions, règim gramatical, sinònims, abundants exemples, normes d'ús, relacions de significatius, etc.
- Una completa llista de gentilicis amb el nom de molts llocs dels Països Catalans i dels Estats i Nacions de tot el món.
- Un completíssim vocabulari català-castellà de vegetals i d'animals.

Cartoné. 12x17 cms. 608 pàgines.

PVP, 1.200 ptes.

DE VENDA A LLIBRERIES

Editorial Regina - Mallorca, 87-89 - Barcelona/29.

LA BÍBLIA A L'ABAST per Josep M. Aragonès

Una pregunta de sempre

Què és dels difunts? On són els nostres morts? L'experiència de la mort, per més que fem per ignorar-la, la portem enganxada a la nostra existència. El "fracàs" de la mort ens desconcerta, ens aclapara i ens omple de tristesa. I la mort no ho és mai, d'impersonal. Sempre té un nom: el pare, l'àvia, l'amic, el veí... I salta la pregunta: Què és dels difunts? Tots els sistemes de pensament humà, també totes les experiències de vida religiosa, intenten de donar resposta a aquest interrogant que ens burxa. Sant Pau dóna la resposta cristiana als tessalonicencs. **Germans, no podeu desconèixer què serà dels difunts: no voldríem pas que us entristíssiu, com ho fan els altres, que no tenen esperança** (v. 13). El cristià és diferent dels altres, precisament per la seva fe, que interessa i compromet no sols la seva vida, sinó també la seva mort. L'Evangeli és alliberador. També ens allibera de la por i de la tristesa. Es la Bona Nova de la vida en Jesús. **Tal com creiem que Jesús morí i ressuscità, creiem també que Déu s'endurà amb Jesús els qui han mort en ell** (v. 14). La resposta cristiana és, doncs, la que ja s'apunta en el llibre de la Saviesa —**les ànimes dels justos estan en mans de Déu** (3:1)— i que sant Pau completa amb la fe en l'acompliment de l'escriptura realitzat

per Jesús fins al final. Els qui pel baptisme hem estat fets figura de Crist, passem amb ell per la mort i la resurrecció cap a la vida nova (vegeu Rm 6:1ss.).

I tornarà gloriós...

Els tessalonicencs havien rebut de Pau la fe i l'esperança en la vinguda definitiva de Crist al final dels temps. Quan serà aquesta vinguda? Pau mateix creu que serà aviat, tal com suposa la seva afirmació del v. 17: **Ilavors** —en el retorn de Crist— **els qui d'entre nosaltres quedem en vida...**

I espero la resurrecció dels morts...

(1Te 4:13-18)

Després corregirà la seva apreciació, dient clarament que no hi ha ningú que sàpiga l'hora exacta de la fi del món (5:1). Aquí vol deixar constància de dues veritats. El retorn de Crist i la resurrecció dels justos es produiran inexorablement. Aquest fet ens abastarà a tots; tant els que ja hagin mort, com els qui encara restin entre els vivents a l'hora de l'aparició definitiva de Jesucrist. **Així estarem amb ell per sempre** (v. 17c), perquè tots sortirem a rebre el Senyor que torna (v. 17b). La revelació de Déu és així explicitada per l'Apòstol i posada a l'abast dels seus cristians com el fonament del consol que han de sentir en recordar els seus morts.

Un llenguatge imatjat

Sant Pau es dirigeix als seus interlocutors a través d'un llenguatge ple d'imatges. Són imatges bíbliques, que li serveixen per a expressar la fe de l'Església. Així parla del senyal de comandament, com en una nova experiència del pas del Mar Roig. Els morts —els que estan en el país de la no-llibertat, del no-ser— seran comminats a travessar el pèlag i entrar a la vida. Seran cridats pel toc de corn de Déu, com el poble va ser cridat al Sinaí. I ressuscitats, seran enduts pels aires, com Elies, cap a la vida nova, en la carrossa dels núvols, segons l'expressió dels salms quan parla que el Senyor recorre la creació. Totes aquestes expressions són imatges conegudes per dir allò que és inconnegut. I que evidentment no han de ser preses al peu de la lletra. Tanmateix segueixen essent un vehicle pedagògic adient per ajudar a entendre el nucli central del que es vol dir. Els morts ressuscitaran, tots, per la força de Déu, no pas per res que sigui degut a la simple naturalesa humana, per sortir a rebre el Senyor que vindrà a judicar —a fer brillar la seva salvació— els vius i els morts, i a portar-nos per sempre a la coronació de la nostra personalitat: viure amb ell per sempre. La conseqüència lògica de l'exposició d'aquest contingut de la fe és l'advertiment de Jesús: **Vetlleu, estigueu a punt, que el Fill de l'home vindrà a l'hora menys pensada** (Mt 24:42a.44).

Josep M. Aragonès

Cultura científica

"...a fi que els tresors fins ara guardats en les torres d'ivori dels laboratoris científics esdevinguin patrimoni cultural de tots."

Antonino Zichichi

34 Existeixen els forats negres?

El problema de saber si realment existeixen els forats negres sembla insoluble a primer cop d'ull: si no deixen escapar res del seu interior ni la llum, com veure'ls? És impossible! Ni tan sols hi cap pensar que en puguem veure un quan tapi visualment una estrella perquè si és tan petit que el seu radi no passa d'uns pocs quilòmetres, encara que se'ns posi davant d'un estel, quin telescopi, per bo que sigui, pot arribar a distingir-lo? Però els astrònoms no es desanimen. Creuen que aviat tindrem certesa de l'existència real d'aquests objectes. I n'hi ha que ja ho donen per un fet. En què es basen? Avui en parlarem.

L'estrella HDE 226868 del Cigne

És clar que l'única manera de detectar un forat negre és pels seus efectes sobre una estrella pròxima o un grup d'estrelles o un núvol de gas. La seva descomunal gravetat originarà, segons els càlculs, uns efectes determinats. Si aquests efectes s'observen en deduirem la possible existència de l'astre. I dic possible, perquè: qui ens assegura que la causa no sigui una altra? Per exemple, si un estel té un company invisible que mostra una força d'atracció de més de tres masses solars, aquest acompanyant és un bon candidat a forat negre,

però també podria ésser encara una estrella de neutrons, que com sabem no és pas visible fàcilment ni amb els millors telescopis. Per aconseguir més seguretat caldrà veure-hi, a més, efectes no produïbles per un estel neutrònic.

L'objecte astronòmic que té més punts a favor per a ésser un forat negre és un company de l'estel HDE 226868 de la constel·lació, del Cigne. Aquesta estrella és una supergeganta blava situada a uns 6000 anys-llum de nosaltres, d'una massa de 30 masses solars en un volum de més de 15.000 sols. Ja feia temps que s'havia identificat com una radiofont variable, quan un satèl·lit de la sèrie SAS el 1972 descobrí una emissora intensa de raigs X, anomenada Cygnus-1, que després es veié que era del mateix punt del cel. La HDE 226868 és, doncs, interessant per dues coses: per l'emissió variable d'ones de ràdio i per la producció dels molt més energètics raigs X. Ben aviat es comprovà que l'emissió d'aquests també variava tot sofrint una eclipsi cada 5'5 dies. Com explicar aquestes dades d'observació? La interpretació més probable és la següent: l'estel HDE 226868 té per company un forat negre de massa uns 15 sols i radi 45 Km, que gira al seu voltant en 5'5 dies. Encara que aquest tingui un radi 300.000 vega-

des més petit la seva enorme força de gravetat és suficient per a distorsionar la forma esfèrica de l'altre i fer-li prendre la figura d'un ou amb la punta cap a ell. Constantment és arrencat gas d'aquesta punta i en remolins espirals acabarà per caure en el fatídic interior que l'engolirà amb violència. La cosa serà lenta a causa del petitíssim volum del forat negre: és com si buidéssim una banyera per un escorredor de dues mil·lèsimes de mil·límetre de diàmetre. Això fa que en arribar-hi el gas es comprimeixi i s'escalfi fins al punt d'irradiar llum intensíssima d'ona molt curta, és a dir, raigs X, tal com captem amb els satèl·lits SAS i HEAO. Les eclipsis cada 5'5 dies provenen de quan el forat negre, en girar, passa per darrera de l'estel gegant. És segura aquesta interpretació? Lleialment hem de dir que encara hi cap que els fenòmens observats tinguin altres causes que ignorem; podem dir, però, que segons molts astrònoms és la més probable.

Altres possibilitats de forats negres

No tan clars com el HDE 226868 s'han trobat tres sistemes més d'estels dobles productors de raigs X pel probable arrabassament del gas de l'un per part de l'altre, molt compacte i invisible: Scor-

pius-1, Circinus-1 i GX 339-4. El primer fou la primera font de raigs X descoberta en el cosmos, el dia 18 de juny de 1962. El company no vist d'aquests tres estels pot ésser, doncs, un forat negre.

Un altre pretendent a ésser-ho fóra un associat a l'estrella èpsilon de l'Auriga: L'estel visible és un supergegant de massa entre 20 i 40 sols que cada 27'1 anys té una eclipsi parcial que redueix la seva llum a la meitat i dura uns dos anys, tot mantenint-se al mínim durant un any. Una explicació d'això és que té un company invisible d'unes 20 masses solars, que provoca al seu entorn tot un anell de pols en rotació, i és aquest anell el responsable de les eclipsis. I l'astre invisible que l'origina seria un forat negre. Així explica el fenomen Robert E. Wilson. Aquest mateix astrònom veu una possibilitat semblant en la BM d'Orió que s'eclipsa cada 6 dies i podria tenir un veí de 3 a 4 masses solars.

A la recerca de forats negres molts astrònoms apunten cap als "cúmul globulars", o sigui aquelles agrupacions quasi esfèriques de cent mil a un milió d'estrelles que es troben a l'halo de la nostra galàxia. Sabem que són molt vells d'uns 10.000 milions d'anys d'edat, i per això només hi veiem estels de massa semblant a la del sol o inferior, perquè els més grossos,

com diu la teoria, ja han d'haver "mort" convertint-se en neutrònics o forats negres. De moment s'ha vist que els seus centres solen ésser emissors de raigs X, com s'esperava, però no s'hi ha captat res més.

Finalment cal afegir-hi el fet següent: mesurant els moviments de les galàxies i aplicant la llei de la gravitació universal al càlcul de la seva massa es veu que prop del 90% de la matèria de l'univers és invisible; les estrelles que es veuen no sumen gaire més del 10% de la massa que les fa moure. La que no es veu en gran part serà gas i pols còsmic, però no sembla pas suficient això sol. Si hi ha també forats negres la cosa s'aclareix del tot. Molts astrònoms creuen que al centre de cada galàxia hi fa estada un gran forat negre. Els quasars el tindrien enorme i això explicaria la seva extraordinària irradiació. La nostra galàxia el tindria d'un milió de masses solars i coincidiria amb el cor de l'objecte astronòmic anomenat IRS 16, que és una font de radiacions infraroges molt intensa.

Com veieu, fins ara tot el que sabem de l'existència de forats negres són suposicions a partir del que s'observa amb fonament teòric i prou.

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Teologia de Barcelona

NEOCATECUMENISME, UN CAMÍ

POST-BAPTISMAL DE CONVERSIÓ PROFUNDA

Mossèn Josep Figueres, Josep Martrat, M.^a del Pilar Sotil i mossèn Juan José Armendáriz són membres d'una d'aquestes comunitats que han parlat amb nosaltres per tal d'explicar-nos les seves vivències. "Les comunitats són formades per un grup de persones que s'apleguen a la parròquia, sota la direcció del rector, convocats per l'anunci del Kerigma per tal de seguir un camí de conversió i aprofundiment en la fe que permeti reviure catequèticament el baptisme per etapes", ens diu Josep Martrat. Els nostres interlocutors volen deixar ben clar que aquest aprofundiment interior permet projectar-se amb més força a fora i esdevenir llavor fecunda per a la comunitat. Rebutgen, així, qualsevol acusació de tancar-se en ells mateixos.

El neocatecumenat es viu en grups reduïts, de 30 o 40 persones, sense distinció d'edat ni tendència política, social o cultural. Es troben convocats per la "bona notícia" de Jesús mort i ressuscitat per iniciar un camí de fe en comú. "No som cap associació ni moviment d'espiritualitat parroquial. El neocatecumenisme és un camí post-baptismal de conversió profunda", afirmen convençuts.

La predicació del "kerigma" (gràcia donada no solament pel teu bé, sinó també per ser comunicada i compartida) els dona una força immensa. El seu fil argumental és aquest: "Déu t'estima tal com ets, en la teva situació de pecat, i t'estima encara que siguis dolent. Jesucrist ha mort per nosaltres que som pecadors. La resurrecció de Jesucrist ens dona el perdó dels pecats i ens posa a l'abast el seu mateix esperit gratuïtament, perquè tinguem experiència que la vida eterna pot començar en aquest món".

Les comunitats neocatecumenals són un retorn a la pedagogia tradicional de l'Església. No es tracta, contràriament al que alguns puguin creure, de cap invent ni innovació especial. L'objectiu que es proposen assolir és la gestació de la fe de les persones, tot creant, dintre de la parròquia, els signes de fe, d'amor i d'unitat que cridin a la fe els allunyats de l'Església.

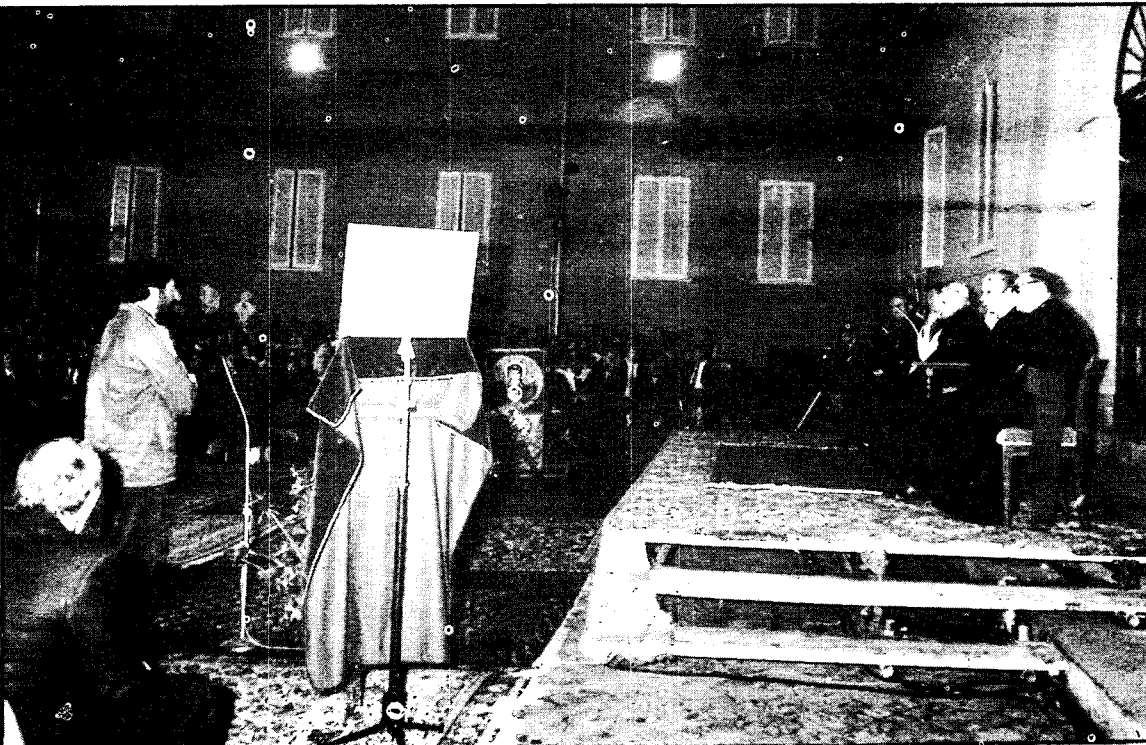
Sis etapes

El neocatecumenat és un camí llarg que consta de sis etapes progressives que marquen la iniciació i el creixement progressiu de la fe. Aquestes etapes són: 1) anunci del kerigma; 2) precathecumenat; 3) pas al catecumenat; 4) catecumenat; 5) elecció; i 6) renovació de les promeses de baptisme.

L'anunci del kerigma el fa un equip de catequistes format per un sacerdot i diversos seglars, a través d'un curs de catequesi. Un cop s'ha format la comunitat s'inicia la segona etapa, que té una durada d'uns dos anys.

Se celebren reunions dues vegades a la setmana per a la celebració de la paraula sobre temes bíblics i per a l'Eucaristia sobre la litúrgia dominical. L'objectiu d'aquesta etapa és que tothom esbrini què hi ha al fons d'ell mateix i es tregui la careta per a il·luminar la seva vida amb la paraula de Déu. Durant la tercera etapa, que dura també al voltant dels dos anys, se segueix vivint un camí de conversió en el trinomi paraula-litúrgia-comunitat i s'aprofundeix en les diverses etapes de la història de la salvació. S'arriba, posteriorment, al moment del

catecumenat en què el camí que s'ha de practicar és el rebuig de la lògica del món i l'abandonament de tot compromís amb el mal. Aquesta etapa dura prop de tres anys. El pas següent és el de l'elecció. El catecumen és cridat a ser signe de l'amor de Déu envers els homes i a viure una espiritualitat de constant eucaristia, oferint la vida pel món en un culte espiritual. El darrer esglaió és la renovació de les promeses del baptisme. Els catecúmens viuen una espiritualitat de camí en el goig de l'avui de Déu i en l'esperança de la pàtria celestial.

Audiència del Papa als catequistes itinerants.

Evolució

Les persones que viuen l'experiència del neocatecumenat experimenten una evolució. Josep M.ª Marquet afirma que aquesta és constant. Posa l'exemple de gent que coneix que ha deixat la droga o la prostitució i s'ha convertit. "Els ha nascut l'amor a l'Església que fa que es dediquin a tasques d'evangelització."

La primera experiència neocatecumenal a Catalunya s'inicià l'any 1971, a la parròquia de M.ª Auxiliadora, sota l'impuls de Quico Argüello i Carmen Hernández. El camí neocatecumenal va néixer, però, l'any 1964 a Madrid gràcies també a Quico Argüello, i d'altres seglars. L'experiència es desenvolupà en un barri on predominava la misèria. Palomeras Altas. En un període de tres anys, Argüello i la resta de seglars que l'acompanyaven en la seva missió veieren aparèixer, de mica en mica, un autèntic camí de gestació per a la fe. La vida pobre i humil de la comunitat de Madrid fou el reclam que cridà a la fe persones allunyades de l'Església.

L'any 1968 el neocatecumenat comença a Roma amb la predicació d'un equip itinerant, del qual formaven part Quico Argüello i Carmen Hernández. Els resultats foren positius i comença a prendre cos la idea del carisma dels catequistes itinerants, preveres i seglars que, rebuda la missió de la comunitat, es feien servidors de l'Evangeli pels camins del món.

Actualment, a la diòcesi de Barcelona hi ha 19 parròquies amb 42 comunitats, mentre a Espanya n'hi ha unes 2.000. El neocatecumenat és present a 85 Estats dels cinc continents. La diòcesi de Barcelona ha estat missionera, car té itinerants a 60 diòcesis d'arreu del món.

T. P.

Trobada de 800 missioners itinerants
a Porto San Giorgio

Recentment s'han trobat a Porto San Giorgio, una petita localitat de "Lé Marche", a Itàlia, al lloc de la primera predicació itinerant de St. Francesc, uns 850 missioners itinerants de les comunitats neocatecumenals: preveres, matrimonis, i nois i noies seglars d'arreu del món (30 de Catalunya) a fi de preparar-se mitjançant catequesi, la reflexió de la Paraula, la pregària i la conversió, per a poder viure durant quinze dies l'experiència d'evangelització de la primitiva Església, tal i com ha quedat recollida a Lc 10, 1-24 i paral·lels, redescoberta més tard pels franciscans, dominics i jesuïtes.

En esperit de "pobres" ("sense bossa, ni sarró, ni calçat", sense seguretats, sense títols ni cartes de recomanació), de "petits" (coneixent la pròpia realitat de "gerros de fang", "considerant els altres com a superiors a tu mateix"...), en humilitat i ser-

vei (sabent que els altres tenen dret a malpensar, a no acollir, a refusar), es tractava d'anar arreu, a totes les parròquies del món ("la Casa d'Israel"), a fer ressonar en el cor dels pastors el nucli del missatge cristià, "la nicensa d'allò que prediquem" (1 Cor 1,21): la salutació de Pau que ens ve de la proximitat del Regne de Déu ja que Crist realment ha mort pels nostres pecats, realment és viu per a la nostra justificació i ha exhalat per a nosaltres el seu Esperit, que ens fa "perfectes en l'Amor", el mateix Amor manifestat a la Creu: l'amor als enemics.

Han estat els trets fonamentals de l'experiència: 1.- Anunciar i exhortar a creure en aquest Amor, en aquesta fe que a voltes jeu com adormida degut a les decepcions i dificultats, a les temptacions i, sobretot, a la rutina que fa que l'Evangeli deixi de ser "notícia" interpelladora ("Això ja ho sabem!"); 2.- compartir amb els rectors la pregària, les seves inquietuds i problemes, les seves joies i esperances; 3.- viure i significar amb aquest caminar el que està cridada a ser la vida del cristià ("sense lloc permanent on reposar el cap", tot caminant cap a la

Jerusalem Celestial, vers Crist). "De dos en dos" (dos homes-dues dones), 320 equips anaren a Europa (de l'Oest i de l'Est), 12 equips a l'Àfrica, 18 equips a Amèrica del Nord i 27 a Amèrica del Centre i Sud, i 24 equips a l'Àsia-Oceania. A Catalunya vingueren uns 16 equips i també es va anar als germans anglicans i luterans.

Amb les experiències viscudes se'n podrien escriure llibres sencers: el "sentir" la mà de la Providència..., la joia d'anunciar Jesucrist des d'un mateix nivell als vagabunds, drogaaddictes, empresonats..., veure com real-

ment es manté la pau interior enmig del rebuig, quan es porten dies sense menjar, quan hom ha de dormir al carrer... el trobar-se amb homes de fe, homes que viuen l'Evangeli en esperit de senzillesa, d'humilitat, d'acolliment..., el veure com aquest anunci "nu" i pobre arriba en un moment determinat de la història personal i té poder de fer retornar a l'esperança, a la comunió, a la fidelitat..., constatar que són els països pobres culturalment i econòmicament els que més han acollit els itinerants, mentre els rics tancaven les portes... i així un pomell de "floretes" que fan veure com encara és possible apropar-se a l'Evangeli amb cor pur.

Els itinerants han estat rebuts a Castel Gandolfo pel Sant Pare que va escoltar atentament i molt divertit les seves experiències, per espai de dues hores. Entre els qui varen parlar hi havia un seminarista de Barcelona.

Missatge del Sant Pare

**"Jesucrist és itinerant
amb vosaltres
per arribar a tothom"**

El pati del Palau Pontifici de Castel Gandolfo esdevingué, en la trobada del Papa amb els catequistes itinerants de les Comunitats Neocatecumenals, un presbiteri. Hi havia la càtedra, el Sant Crist penjat als robustos murs de color ocre viu, l'ambó amb el llibre dels Evangelis, la Creu, una icona de la Mare de Déu. A més, catifes i flors: gladiols de diferents colors que donaven al lloc un caire sagrat, intercalat de pregàries, cants, silencis...

L'audiència d'aquell capvespre fou, una vegada més, una trobada de pregària, de proclamació de la Paraula, d'escolta, de reflexió, de proposta.

Kilo Argüello, iniciador del Camí Neocatecumenal, presentà, amb to tímid, i de vegades encès, la darrera experiència itinerant de tots els presents. Per dues setmanes, de dos en dos, aquests "últims", aquests "petits del Regne" —digué adreçant-se al Sant Pare— anaren a visitar les nacions del món, posseint només Crist pobre i crucificat, cenyint-se a anunciar el "missatge joiós" als pobres, als marginats, als capellans tant de les parròquies de les grans metròpolis com dels territoris relegats de l'Àfrica i de l'Àsia, per proclamar amb fe que Jesucrist és el Senyor i el Redemptor de l'home.

Kiko transmeté al Papa aquesta comunitària experiència itinerant, semblant a la dels apòstols de l'Evangelí, els quals, després d'haver predicat l'esdeveniment del Regne, retornaven alegres a casa i experimentaven la força de la presència del Senyor.

A continuació el papa Joan Pau II adreçà unes paraules als assis-

tents:

"Escoltant les vostres experiències, he sentit l'esperit autèntic dels deixebles de Crist que es fien totalment del Senyor. Sou itinerants, però és Jesús el que fa el seu itinerari dintre de vosaltres, en primer lloc, i després, junt amb vosaltres, fa el seu itinerari envers els altres. El fet que vosaltres sigueu itinerants és secundari. El fet principal és que Ell és itinerant. Ell vol ésser itinerant. Ell no només vol ser present en l'Església. Vol ser itinerant en l'Església. L'Església, de fet és itinerant, és una Església en camí. No és solament una Església ja estructurada, organitzada, sistematitzada, sinó una Església en camí vers les persones, les comunitats, els pobles, els creients i els no-creients; aquestes divisions per a Crist existeixen de forma diferent que per a nosaltres.

Una confiança veritablement evangèlica caracteritza la vostra itinerància: no porteu res, no teniu res; no confieu en vosaltres mateixos, sinó que confieu de forma absoluta en la providència i en tot allò que farà el Senyor.

Una segona característica vostra és la humilitat. Dieu: 'El Senyor m'ha salvat, m'ha tret dels pecats, de la meua incredulitat, m'ha fet, llavors, viure una gran gràcia; he rebut una força del Senyor; he viscut personalment la seva força i el seu poder; ara he de caminar anunciant aquest poder'. Vosaltres us refieu del poder del Senyor i voleu experimentar aquest poder en vosaltres mateixos i també en els altres. El Senyor és potent en la seva mort i en la seva resurrecció, en la seva gràcia; és potent en l'Esperit Sant."

Xavier Sotil, seminarista de la diòcesi de Barcelona, parlà, durant l'audiència, de la seva experiència itinerant.

GOYA

Caprichos / Desastres / Tauromaquia / Disparates

Del 26 d'octubre al 9 de desembre de 1984

Capella de l'Antic Hospital de la Santa Creu
Hospital, 56

Feiners: 10 a 14 h. i de 17 a 20 h. Festius: 10 a 14 h.
(Dilluns matí tancat)

PERE ROVIRA

GRANS VINS I BRANDY

**Equip Dr. Viscarri
i Trullàs**

Neuropsiquiatria. Psicologia.
Tratament malalties nervioses.
Quequesa. Problemes conjugals.
Alcoholisme.
Drogodependències.
Informació: Dilluns dimecres,
divendres, de 5 a 2/4 de 8 tarda.
Telèfon: 247 50 97.

**VOLEU ACCEDIR AL
MATRIMONI, PERÒ NO
TROBEU PARELLA?**

Us hi ajudarem
responsablement. Som
experts en aquest delicat
servei.
Telefoneu a C.I.P.
253 55 56. Aribau, 84 pral.

Fundación Juan March

Ajuntament de Barcelona

**CAIXA DE
BARCELONA**

OBRA SOCIAL

Pot haver-hi llibertat sense Déu?

El cristianisme es troba actualment amb dos reptes als quals ha de respondre, ja que afecten les seves bases fonamentals. D'una banda, el materialisme que, en nom de la ciència, redueix el comportament de l'home a lleis necessàries que no deixen espai a la llibertat i, per tant, a la responsabilitat moral. I per altra, l'ètica agnòstica o atea, que pretén construir una moral sense Déu, reduint els factors religiosos a una superestructura, innecessària per donar a la vida humana un sentit autèntic.

En aquest context, té gran interès "L'univers obert" de Karl Popper, recentment editat en castellà. Popper és agnòstic i, en aquesta obra, critica fortament el materialisme científic, i presenta una defensa de la llibertat i la racionalitat humanes sense cap referència a les realitats espirituals.

Popper afirma que el materialisme i, en general, tota forma de determinisme, no compta amb el suport de la ciència: l'anomenat "materialisme científic" és simplement fals i pseudo-científic. Per demostrar-ho, fa notar que una demostració científica del determinisme requeria que es pogués predir el futur amb qualsevol grau de precisió que sigui, cosa que és impossible per principi, donat el caràcter aproximatiu de tota teoria científica. La crítica és correcta. Laplace digué l'any 1819 que un dimoni que sabés tota la física possible i conegués l'actual estat de l'univers, podria predir el futur amb absoluta certesa. Popper afirma que, per aquesta tasca, seria necessària una intel·ligència pròpiament divina, ja que les lleis científiques no tradueixen exactament tot el que succeeix. La ciència és incapaç de demostrar o negar el determinisme metafísic: en principi suposa que hi ha determinisme i cerca lleis, però no exhaureix mai la mateixa essència de la realitat.

Aquesta idea té importants aplicacions. Per exemple, el conductisme psicològic, que redueix l'activitat humana a simples combinacions d'estímul i respostes determinades, va més enllà del que la ciència pot afirmar. I quelcom semblant

El marxisme pretén formular lleis necessàries de la societat i de la història i les presenta com a científicament certes.

succeeix amb el marxisme que pretén lleis necessàries de la societat i de la història i les presenta com científicament certes, o amb l'afirmació que el coneixement humà pot ser igualat i superat per "màquines pensants". Les diferents variants del materialisme "científic" són en realitat ideologies "pseudo-científiques", i com a tals són criticades per Popper amb raó.

Des d'un prisma positiu, Popper assenyalava encertadament que en l'home es donen característiques qualitativament superiors respecte els purs animals. Entre elles es troben les funcions superiors del llenguatge relacionades amb la descrip-

ció i l'argumentació i, per tant, amb la veritat i la racionalitat. Com digué Haldane, que abans fou materialista, "jo no sóc materialista perquè, si el materialisme és verdader, em sembla que no podem saber que ho és. Si les meves opinions són el resultat dels processos químics que tenen lloc en el meu cervell, estan determinats per les lleis de la química, no per les de la lògica". En efecte, l'art d'argumentar i de pesar racionalment l'evidència, resulta inexplicable per al materialisme. I la racionalitat comporta en si la llibertat, per damunt del determinisme físic.

Tanmateix, aquestes encerta-

des observacions trontollen quan es toca a fons en la posició de Popper. Com que no admet les realitats espirituals, Popper ha d'explicar les característiques de l'home mitjançant una "evolució emergent o creativa" que ell mateix qualifica com a "miraculosa", dient que probablement mai no aconseguirem comprendre-la. En efecte, si tot prové de la pura matèria, l'emergència de la intel·ligència i la llibertat resulta no miraculosa, sinó impossible, i l'impossible no pot esdevenir ni tan sols per miracle.

Així s'explica que Popper, sorprenentment, digui que l'in-

determinisme físic és necessari perquè pugui haver-hi llibertat. Això no és cert, ja que el determinisme del material és compatible amb la llibertat del que és espiritual. I, com s'ha assenyalat, el mateix Popper reconeix que la qüestió filosòfica del determinisme supera les possibilitats de la ciència, pel qual, a manca d'una veritable filosofia natural i d'una metafísica rigorosa —que Popper no elabora—, tot queda finalment a l'aire.

Es una lliçó important, sobre les dificultats que es presenten per defensar la llibertat humana quan es prescindeix de l'ànima espiritual. La unió en l'home de matèria i esperit és una mica misteriosa, però real. Al contrari, quan es prescindeix de l'esperit, potser perquè obligaria admetre Déu, es cau en impossibles miracles, encara que es presentin amb certa aparença científica.

Hi ha una altra lliçó molt actual. Popper nega que pugui parlar-se filosòficament de substàncies o essències: la realitat es reduiria a "processos", en la línia A.N. Whitehead. Sobre aquesta base, la filosofia natural i la metafísica resulten summament fràgils, ja que no hi cap el preguntar-se per la "naturalitat" de la intel·ligència, de la llibertat ni de l'home, preguntes que són rebutjades per Popper com a pertanyents a un "essencialisme" passat de moda. Però, aleshores, els problemes de fons porten una i altra vegada a atzucacs, i la defensa de la llibertat humana roman en el pla de les bones intencions. L'examen de les bases filosòfiques de Popper requereix reflexions molt més detingudes (que he publicat en un llibre dedicat sistemàticament a aquesta qüestió). Basti aquí recordar que l'estudi atent de la filosofia perenne és imprescindible per abordar amb garanties aquests temes, i que Joan Pau II ha afirmat expressament que la crisi actual de la cultura és, en el fons, un problema de metafísica. No n'hi ha prou amb posicions fideïstes, encara que siguin piadoses i il·lustrades, per enfrontar les qüestions bàsiques que es plantegen actualment.

Mariano Artigas

Desitjo subscriure'm a:

Catalunya Cristiana

Nom i cognoms

Adreça

Població D.P.

Remetre aquesta butlleta a:

Redacció i administració:

C. València, 244 2on Barcelona-7. Tels. 215 2739 - 2784 - 2805

- ☐ Trameto les 2.500 ptes. per gir postal.
☐ Incloc un taló barrat per aquest import.
☐ Prego al Banc / Caixa

Agència

que se serveixi domiciliat aquest pagament anual, fins a nova ordre, en la meua llibreta / compte n.º

Lloc Data

Signatura

LLIBRES - LLIBRES - LLIBRES - LLIBRES - LLIBRES - LLIBRES - LLIBRES - LLIBRES - LLIBRES - LLIBRES - LLIBRES - L

Una bona

eina pels

catequistes ⁽¹⁾

L'autor del llibre que presentem, entre altres coses diu que "els cristians puguin donar una resposta adequada i evangèlica en les diverses situacions" i que "aquesta és la tasca dels educadors en la fe", els catequistes.

Certament, avui, molts pares i mestres no saben o no poden orientar els fills sobre molts aspectes d'una moral, fins ara tradicional, però que últimament ha sofert un trasbals profund. Angoixats i com a últim recurs encomanen llurs fills a la catequesi parroquial. Això ja ens diu que la responsabilitat dels catequistes és prou gran i difícil.

L'autor de "Els valors del Regne" ha escrit el llibre pensant sobretot en els agents de la catequesi. I ho ha fet —com escriu el prologuista— amb forma "planera, senzilla, sense estridències, pacificadora, quasi evident".

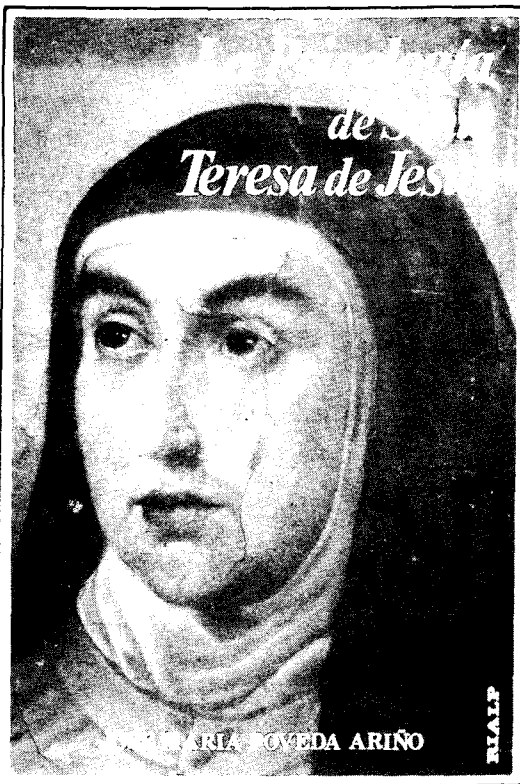
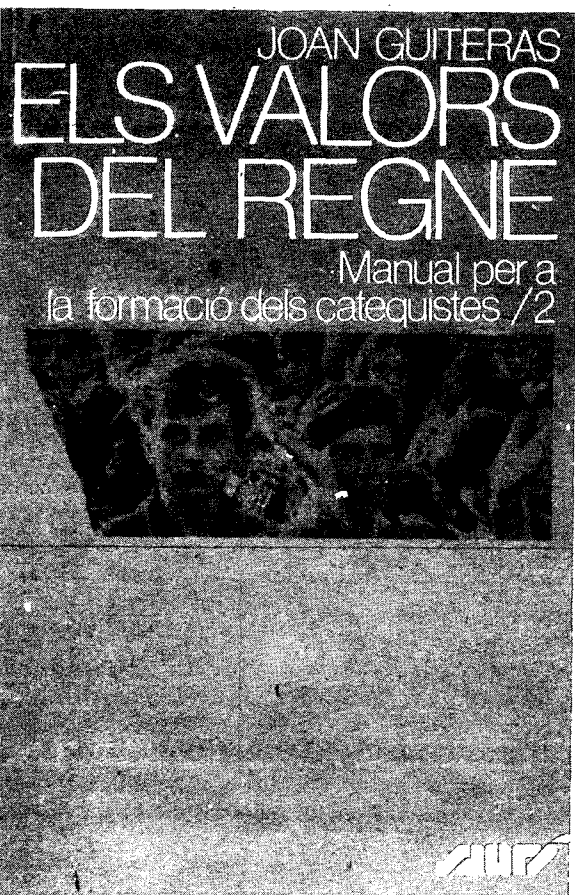
Per altra part, la temàtica escollida toca punts clau per a una integració actual, serena i oberta de l'ètica que ha de dirigir la conducta individual i col·lectiva del cos social. Només cal fullejar alguns dels seus capítols o apartats: "Les edats i la consciència", "les arrels de la conducta cristiana", "la imitació de Jesucrist", "el pecat i la temptació", "la persona, la consciència i la llei", "els drets de tothom", "el treball", "la vida i la sexualitat", "la pregària", "la valoració dels sagraments", etc.

Tant de bo aquest llibre sigui un servei a tots els que es lliuren a la catequesi, que fan possible que la Paraula de Déu arribi a ser llum, veritat i vida de les actuals i futures generacions cristianes.

Felicitem cordialment el seu autor, mossèn Joan Guiteras.

Francesc Gamissans

(1) **ELS VALORS DEL REGNE**. Joan Guiteras. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1984.

Santa Teresa,

psicòloga (*)

Santa Teresa ha estat molt de temps al candel·ler, i encara hi és. Se l'han mirat i remirat persones importants des de tots els angles imaginables: autors d'espiritualitat, teòlegs, historiadors, literats i artistes, pedagogs, sociòlegs, economistes, sants i papes. Avui, potser més que en temps passats, les obres de Santa Teresa de Jesús gaudeixen d'una nombrosa audiència: la "modernitat" del seu pensament captiva molta gent. Un exemple ben eloqüent és el cas del Papa Joan Pau II que, en el seu primer viatge a Espanya, amb motiu precisament del quart centenari de la mort de la Santa d'Àvila, ens va donar una bona mostra de fins on ha aprofundit en la lectura, reflexió i assimilació de les obres de Teresa de Jesús. Gairebé no hi va haver discurs o homilia del Sant Pare, en què no s'hi fessin diverses cites dels textos de Teresa.

Com és natural, Santa Teresa de Jesús també ha estat examinada pels psicòlegs i psiquiatres. Amb motiu del tercer centenari de la seva mort (1882), en una època en què la psicologia estava lluny d'atènyer la maduresa que avui en té, es va posar de moda parlar i escriure de les malalties de Teresa de Ahumada, com si es tractés d'una persona anormal. L'assumpte ha passat als arxius després d'investigacions més ponderades... tal com van passar els arxius del tribunal de la Inquisició les obres de la Santa que alguns, al seu temps, varen denunciar.

El llibre que avui presentem ha estat escrit per un conegut psiquiatre, el Dr. José Mª Poveda Ariño, professor de Psiquiatria de la Facultat de Medicina de la Universitat Autònoma de Madrid i subdirector de l'Hospital Psiquiàtric Provincial. El seu propòsit, no obstant, es ben diferent del d'aquells estudis del segle passat. L'autor ha volgut aprofundir en els sabers psicològics de Teresa. El seu llibre podria ben bé titular-se "Introducció a la Psicologia, composta per Teresa de Ahumada". I no és que Santa Teresa tingués mai la intenció d'ensenyar psicologia a ningú, sinó que, per la seva penetració en els estats i sentiments de la seva ànima i de les ànimes que va tractar i dirigir, ha resultat ser una mestra en psicologia experimental. La investigació dels sabers psicològics de Teresa, des de la perspectiva dels coneixements actuals, i la penetració psicològica del seu comportament, especialment en aquells moments que podríem anomenar "situacions límit" de la seva vida: la resposta a la vocació, les malalties, les experiències místiques i la seva pròpia mort, constitueixen el tema d'aquest estudi del Dr. José Mª Poveda Ariño, que els afeccionats a la psicologia científica gaudiran sens dubte.

Teresa és una dona d'extraordinària personalitat; és una dona d'una peça que viu una pregona unitat de vida: ella és tan humana, fins i tot en les seves experiències més sobrenaturals; i tan sobrenatural, àdhuc en viure i jutjar les coses més humanes.

I.S.

(*) **La psicología de Santa Teresa de Jesús**
José María Poveda Ariño
Rialp - Madrid 1984

Una biografia

a través d'un

recorregut

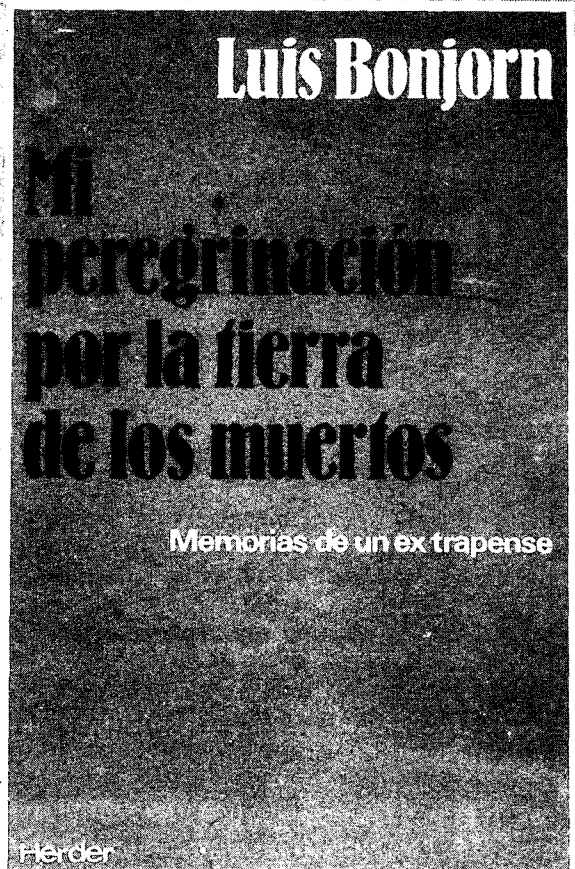
religiós

Un llibre de memòries, una autobiografia, una confessió general? Qualsevol de les tres coses s'ave amb el llarg escrit d'un religiós, mossèn Lluís Bonjorn, i podríem dir que n'és una síntesi. Després d'explicar la seva infantesa barcelonina, amb incursions a les comarques de Castelló de la Plana, la influència de la guerra civil i els estudis universitaris a la Facultat de Ciències de Barcelona, descobreix Bonjorn la seva vocació religiosa que es concreta en els dominics. Inicia el noviciat a Alacant per passar a estudiar teologia a València. Al cap de cinc anys i quan era propera la seva ordenació sacerdotal, fra Bonjorn descobreix la seva vocació monàstica i als 32 anys ingressa a Trapa en un monestir proper a Palència: San Isidro de Dueñas. Allí deixa de ser Lluís de la Immaculada —el seu nom de domini— per a dir-se P. Jeroni. Hi ha pàgines i pàgines en les quals explica la seva conversió, la vida monàstica, la seva espiritualitat, etc... i que són molt interessants i a vegades difícils de comprendre. Després d'una llarga estada, marxa destinat a un monestir de Galícia en el qual fa de mestre d'oblats. Osera era un antic monestir cistercenc aleshores en molt mal estat de conservació i d'altra banda amb problemes de continuïtat de la comunitat. Ambdues coses sembla que afectaren notablement la seva salut psíquica i l'obligaren a un tractament. Finalment fou retornat al monestir de San Isidro on altra vegada tingué problemes de salut, motiu pel qual fou destinat a fer de capellà de monges trapenses a Arconada. Entre les religioses hi hagueren problemes i en un moment determinat l'abadessa el feu destituir. Aquest i altres problemes l'afectaren vivament. Alguns incidents amb altres monjos féu que ingressés en un hospital psiquiàtric durant dues setmanes que foren un autèntic torment. Es tractava d'un error involuntari o volgut per part dels seus superiors? El cas és que la salut escadussera que tenia encara se'n ressentí més, i inicià una peregrinació per una sèrie de convents buscant-ne un on s'hi trobés bé, climatològicament i espiritualment. Però el desacord amb els seus superiors és tan gran que acaba marxant de l'orde i instal·lant-se a la seva diòcesi nadiua de Barcelona, en un poble del municipi de Piera.

Tot aquest llarg itinerari espiritual és interessant però difícil de comprendre. El que és clar, però, és que es tracta d'una ànima piadosa que cerca Déu i l'honora.

F. C. V.

(1) **"Mi peregrinación por la tierra de los muertos"**, Luis Bonjorn. Editorial Herder, Barcelona, 1983.

CRÒNICA CASTELLERA

Massa llenya per

Santa Úrsula

Tota l'afició del món casteller és va donar cita com cada any a Valls per la diada de Santa Úrsula, diada en què culmina les grans actuacions de la temporada, i on les dues colles dels Xiquets locals han aconseguit els millors castells d'aquesta centúria. Enguany ja s'havia anunciat que, igualment que els últims anys, veuríem castells de nou, i més concretament el tres de nou —castell que ara fa dos anys és va carregar i l'únic que ha carregat la colla Vella en aquest segle. També estava previst que els Joves intentarien de nou el cinc de vuit, deixant enrera el nefast quart lloc del passat concurs de Tarragona aconseguit per l'esmentada colla.

Però no fou així, tot va quedar en intents. La llenya fou el factor a destacar de la diada, i sobretot per la colla dels Joves, que tan sols van poder descarregar un pilar de cinc.

Enguany va obrir la plaça la colla Vella intentant el tres de nou amb folre; després de desmuntar el folre en dues ocasions, va fer llenya amb el pis de sisens col·locats, tot seguit van descarregar el quatre de vuit. Els Joves van començar fent un intent de cinc de vuit, però feren llenya amb els dos aixecadors posats; a partir d'aquí els nervis podien més que la força, l'equilibri i fins i

tot el valor. Ja en la segona ronda de castells, la colla Vella tornà a insistir amb el tres de nou, castell que en aquest intent a punt va estar de carregar-se, però feu llenya amb l'aixecador posat. Tot un brillant intent, tenint en compte l'envergadura dels castells de nou. Els Joves que trobaren la sort, van tornar a ensopegar amb el quatre de vuit. En la tercera ronda de castells la colla Vella va descarregar el tres de vuit i posteriorment la torre de vuit, mentre que els Joves no van poder ni amb la torre de set. Per acabar la diada la colla dels Joves van descarregar un pilar de cinc que fou portat al balcó, la Vella en va aixecar sis tots ells alhora; un fou portat també al balcó i un altre aixecat per sota.

En resum, no vàrem veure el tres de nou, i sí un gran recital de llenyes que afortunadament no van produir cap baixa. A partir d'ara potser caldria anar més tranquils a la plaça. Les colles reben massa pressions des de fora. Hem de ser conscients que per mantenir els castells de nou caldrà treballar molt, car això ja comença a fer molt de respecte i no ens agradaria tornar a veure mai més una actuació com la que hem vist de la colla dels Joves Xiquets de Valls.

Eloi Roca

En la ressença de llibres publicada en el número 263, per un error en la composició, va quedar fora el nom de l'autor de la "Història del Santuari de Mont-

grony". Justament es tracta del nostre col·laborador, Esteve Busquets i Molas, escriptor i periodista molt vinculat a les terres on s'aixeca aquell santuari.

LA SARDANA I LA DANSA

ESBART MANRESÀ: 75 ANYS.— Un dels més veterans grups de dansaires en actiu i alhora un dels més dinàmics i prestigiosos esbarts, commemora enguany les seves "noces de platí". Ens referim a l'Esbart Manresà, fundat l'any 1909 i adscrit a l'Agrupació Cultural del Bages. Aquesta singular efemèride (només hi ha un esbart: el Català de Dansaires, que supera en un any la llarga trajectòria de servei a la dansa i la cultura tradicional de Catalunya de l'Esbart Manresà) se celebra amb un llarg enfilall d'actes ben interessants que s'han iniciat amb la tardor i que culminaran la primavera vinent.

Concretament, el dia 25 de setembre darrer, Manuel Cubeles va pronunciar el Pregó del 75 aniversari de l'Esbart Manresà, iniciant-se així un seguit de manifestacions de gran contingut cultural, com ara una exposició retrospectiva sobre l'història de l'esbart, instal·lada a la Casa de Cultura de la Caixa de Pensions a Manresa i que es perllongà fins al dia 8 d'octubre, data en la qual es presentà un audiovisual divulgatiu de la trajectòria de l'Esbart Manresà.

Altres actes remarcables d'aquest programa són una Trobada de dansaires, directius i col·laboradors de totes les èpoques, que tingué lloc el dia 21 d'octubre; i també un Gran Festival de Dansa, que se celebrarà el mes de febrer de 1985, durant les Festes de la Llum de Manresa, amb l'estrena de la creació coreogràfica de Manuel Cubeles: "La nit de Sant Joan", sobre un recull de música tradicional harmonitzada per Manuel Camp i instrumentada per Josep Padró.

Tal com diu el programa del 75è aniversari de l'Esbart Manresà: "commemorar les Noces de Platí és una bonica ocasió de donar una ullada enrera, no pas per conformisme, sinó per a reconèixer els mèrits dels que han fet possible aquesta trajectòria; però sobretot per a prendre embranzida envers el futur amb noves il·lusions, amb millors esperances, amb més ambicions inquietuds".

"AMICS DELS CONCERTS".— El dia 7 d'octubre, a dos quarts de sis de la tarda, "Amics dels Concerts" de l'Agrupació Cultural Folklòrica Barcelona celebrà la seva 138ª sessió, dedicada al Recital de Danses Tradicionals i Concert de Sardanes, amb la participació de l'Esbart Barcelona i les cobles La Principal del Llobregat i Meditèrrania.

L'acte tingué lloc al Centre Cívic "Les Cotxeres de Sants", al carrer de Sants número 79, amb un interessant programa de sardanes d'autors clàssics, així com una sardana per a dues cobles de Josep M.ª Bernat, titulada "L'esquiro", i una escollida selecció de danses tradicionals dels Països Catalans.

TEMPORADA D'APLECS.— Amb els aplecs celebrats el dia 12 d'octubre a Sant Jaume de Llierca, i els de Barcelona a Les Roquetes i l'Illa de Tet a la Catalunya Nord, el passat dia 28, pot considerar-se finalitzada la temporada dels grans aplecs de la sardana. Esporàdicament se'n celebrarà algun a ermites o petits llogarrets però, encara que a vegades són els que tenen millor sentor de cosa de casa, les grans concentracions de cobles ja no es repetiran fins el proper 1985.

No pot considerar-se que l'any hagi estat fluix en aquest aspecte. Almenys per la xifra de convocatòries. Cert però que la quantitat de públic tendència a minvar (la població de Sils ja anuncià que no farà aplec en el proper any, per aquesta causa) però si les manifestacions continuen celebrant-se, tot pot quedar reduït a una mala ratxa, una època de vaques flaques que bé pot pensar-se que revifarà.

I potser el signe més optimista sigui que els grups coordinadors dels aplecs segons les seves comarques (principalment les gironines i les barcelonines), ja estan treballant activament en la preparació de la nova temporada. La sardana en general, i potser els aplecs en particular més que ningú, han de lluitar cada dia més contra un escepticisme incomm-

prensible amb què són mirats a certes esferes culturals i de difusió. Si poguéssim entendre —o algú es molestés a explicar-ho— perquè, per exemple, les manifestacions populars tenen pràcticament tancades les portes de la nostra televisió "catalana" (TV3), s'esvairien certs núvols que les ennegreixen.

Volem dir que si algú s'ho proposés la difusió i promoció de la sardana i altres activitats populars, entraria de ple a les cases i, consegüentment, seria practicada més majoritàriament.

DANSES ALS POBLES.— Com a cloenda del 1er. any de "Danses als Pobles", l'Esbart Joventut Nostra, promotor d'aquesta activitat, actuà el passat dia 28, al poble de Can Aguilera, del municipi de Piera, a la comarca de l'Anoia.

Respecte a aquesta idea de "Danses als Pobles", el propi Esbart Joventut Nostra s'expressa així:

"Firms en el propòsit que inspirà DANSES ALS POBLES i dins de les normes que establírem, el nostre Esbart ha actuat desinteressadament a pobles de les comarques del Maresme, les Garrigues, la Garrotxa, Vallès Oriental i Anoia.

Ara, ja a punt d'acabar el 1er. any de DANSES ALS POBLES, podem afirmar que l'any 1985 promourem el 2on. any de DANSES ALS POBLES. L'acollida que ens han fet arreu on hem anat i les paraules d'estímul que hem rebut, bé es mereixen que fem l'esforç necessari per a fer conèixer en viu les nostres danses populars a d'altres pobles petits del nostre país. Així pensem fer-ho any rera any.

D'ací a poc temps farem pública la convocatòria perquè ens puguin escriure tots aquells pobles interessats a rebre el nostre Esbart dins del 2on. any de DANSES ALS POBLES".

Josep Ventura

RACÓ DEL LLENGUATGE

Les parts del cos (i 21)

Els peus són un prodigi d'enginyeria. Si observeu el contorn de la planta, us semblarà impossible que amb una base tan minsa se sostingui amb tanta seguretat l'equilibri del cos humà, per pesat que sigui, i encara més pensant en l'eficàcia del sistema locomotor, que ens permet caminar, saltar, córrer, ballar, anar a peu coix. Una estructura perfecta per a una funcionalitat excepcional; ossos, músculs, nervis, tendons, venes i artèries combinats sàviament en els dos extrems finals del cos.

Els peus, pel fet d'estar situats a la nostra part més inferior, són menystinguts i entren irònicament en les frases populars. Tant com amb les mans, la llengua del poble juga amb els peus en una copiosa quantitat de frases fetes. Vegem-ne algunes.

Cal anar amb peus de plom ara que ja li tenim el peu al coll, no fos cas que ens segués l'erba sota els peus, perdéssim peu i tot a l'és sense tenir cap ni peus.

Ja hi pots pujar de peu no hi

posaré més els peus perquè aquest home no toca de peus a terra; sempre es fica de peus a la galleda i tot ho fa amb els peus.

Era soldat de peu i estava en peu de guerra; els seus companys restaren en peu però ell va rebre la ferida dempeus i va estar amb un peu a la tomba.

Sempre tenia un peu a l'estrep i complia al peu de la lletra les ordres rebudes, encara que fos besar els peus als enemics o llançar-s'hi als peus després d'haverlos mirat de cap a peus.

No hauria mogut un peu si no era per posar el triomf als peus de la seva dama, que l'esperava a peu pla, al peu de la presidència.

Vaig anar a peu a fer posar el peu d'impremta a les proclames, just a l'espai del peu de pàgina, i em vaig haver d'esperar una hora a peu dret.

Amb aquest escrit acaba la sèrie, que ha resultat molt llarga, dels mots que emprem per designar les peces externes del cos humà. Com heu pogut veure, el llenguatge

popular mostra una gran vitalitat amb les realitats properes del propi cos. Us he volgut fer veure com també s'hi han infiltrat un bon cabal de barbarismes contra els quals cal lluitar i substituir-los per les formes genuïnes. En aquest repàs he intentat tant desvetllar el bon llenguatge com prevenir-vos contra el dolent. A part els descauets, que algun n'hi deu haver, el desig ha estat el de ser-vos útil. Accepteu la bona voluntat.

PERLES ORTOGRÀFIQUES.— En el programa de la Diada dels Vells, editat pel Patronat Local, hi recullo aquestes dues perles: ... aquest homenatge que s'els vol retre... i ...la participació massiva serà l'exponent de que Mataró vol i estima els seus avis. S'els, no està bé, ha de dir se'ls. Abans del mot **que**, no s'hi admet preposició de cap mena. Ha de dir: l'exponent que Mataró vol...

Albert Pera

AVUI

Prensa Catalana S.A. Consell de Cent, 425, Barcelona, 9. Tel. 246 60 00 (10 línies)

VULL REBRE INFORMACIÓ, SENSE CAP COMPROMÍS, DE LES CONDICIONS I MODALITATS DE SUBSCRIPCIÓ AL DIARI AVUI.

NOM I COGNOMS

ADREÇA

POBLACIÓ

BARCELONA, A DEL

PREMSA CATALANA, S.A.
Consell de Cent, 425, 6è - Barcelona-9

MODA

Moda al carrer

Estem davant d'un fet concret de promoció tèxtil, centrat en el sector de la confecció. Des de fa temps, en el districte 2n. de l'Eixample de Barcelona, hi ha un bon conjunt de comerços dedicats a la venda a l'engròs de peces confeccionades, que s'ofereixen en el moment just.

La presència d'estils diversos i formes de vestir distintes a través sempre de peces ben confeccionades i en una línia de moda, han convertit aquest

districte 2n. en un centre importantíssim, on van a proveir-se de tota classe de peces home/dona, nen/nena, tots aquells comerciants residents dins i fora de Catalunya que necessiten allò que ha estat creat recentment i confeccionat dins de la pròpia temporada.

Moda Pronta és el nom genèric que defineix aquest fenomen industrial i comercial que ha volgut demostrar públicament, l'èxit del qual és mereixedor tot aquest sector de

persones que cada dia treballen amb vertader entusiasme en pro del bon servei al comerciant detallista.

Barcelona Moda Pronta, va organitzar dies enrera un autèntic festival de la moda, en oferir dins d'un envelat al mig de la via pública barcelonina, una mostra de peces de tardor-hivern '84/85, que en les últimes tendències en línies, teixits i colors, van ser presents en tot moment. Com a nota simpàtica, que podríem qualificar de

vehicle publicitari, van desfil·lar juntament amb les excel·lents maniquís professionals, les famoses Pastora Vega, Mariví Domínguez, Mila Santana, Carmina Ordoñez i Mercedes Licer. Una desfilada molt ben organitzada, sota l'experta direcció de Paco Flaqué.

Un acte molt simpàtic que va adquirir proporcions de vertader esdeveniment, va ser presidit per la Sra. Marta Ferrusola, esposa del nostre president Jordi Pujol.

Moda Pronta és una moda massiva i comercial enfocada a un públic consumista però, sobretot, Moda Pronta ha estat un rellançament del sector tèxtil, que tracta de cobrir les necessitats del moment, demostrant a més, que és un grup que, des de fa temps, està treballant al màxim. És un detall, doncs, que tothom hauria de tenir en compte.

María José Ejarque

COSTUMS I TRADICIONS

Les danses de sant Martí

No sé si algú ha inventariat tots els balls i danses populars catalanes. S'ha dit que és el país més ric en aquest aspecte però el cabal exacte, segons sembla, no se sap. Joan Amades en té recollides més de mig centenar, amb diverses versions i un bon nombre, a més a més, de les considerades danses dramàtiques.

Això vé a tomb de la festivitat de sant Martí, el bisbe de Tours i antic legionari romà. La tradició i les llegendes sobre la seva caritat, l'arc que duu el seu nom, l'estiuet etc. han estat a bastament explicades. Des d'aquesta mateixa secció, gairebé esgotarem el tema. Per això, avui, volem parlar de les danses pròpies d'aquest dia.

Bé és veritat que algunes s'han perdut, però és possible que d'altres encara es conservin. I que n'hi hagi més de les que tenim referència.

Algunes no estan relacionades amb el sant, sinó que són danses per tractar-se de pobles que celebren la festa major com Sant Martí de Tous, d'on són també les de "les coques" i una versió de la de "les faixes".

A Sant Martí Sarroca, es feia la dansa dramàtica del Fill Pròdig. Hi ha dues versions, una catalana, dialogada, pròpia de la Quaresma i de la Garrotxa, l'Empordà i el Ripollès. Glossa la paràbola de Jesucrist. L'altra versió és en castellà pobre i decadent i era pròpia del Penedès. És la que es representava a dita població: a l'Arboç. Així com en la catalana només hi intervenen els dialogants, en la castellana hi surten dos personatges muts: el

dimoni que roda al voltant dels dialogants i un babau acompanyat d'un gos. Una mena de mims.

Les danses pròpiament de sant Martí es feien a la dita població de Sant Martí Sarroca i a Vilaverd prop de Valls. La primera sembla que era molt més complerta. Començava amb la presència del diable que feia un llarg parlament explicant com pretenia deixar sense cap a sant Martí perquè es morís de fred.

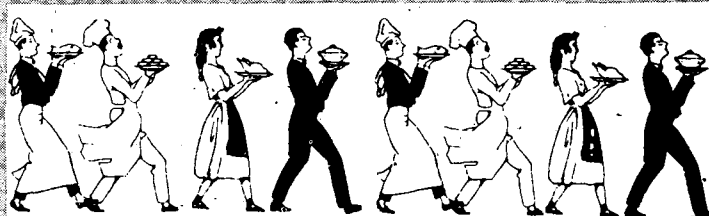
Com que el diable duia banyes i cua, s'havia de disfressar de pobre, tapant-se la testa amb un vel i el cos amb una llarga samarreta. Estintolant-se en una crossa demanava caritat al sant —que anava a peu— i aquest amb una espassa de fusta partia la capa i n'hi donava la meitat. El diable la llençava fent veure que no la necessitava i el sant cantava alegre i potent. També s'hi havia ballat el ball del Set Pecats capitals on les virtuts protegides per un àngel, pugnaven amb els vicis acompanyats pel diable.

La dansa de Vilaverd era semblant a la de Sant Martí Sarroca, però aquí el sant Martí anava amb un cavall de cartró amb faldilletes com el dels cavallets d'altres danses. Hi sortien, també, molts guerrers i el diable hi jugava un paper més important que en l'altra que hem explicat sucintament.

Aquesta manera de recordar passatges de les vides dels sants té orígens molt antics i és una demostració més de religiositat popular.

Esteve Busquets i Molas

CUINA

Pastís Sara

4 ous
150 gr. sucre glàs
125 gr. farina
1 cullerada Royal
ratlladura de llimona

200 gr. mantega
150 gr. ametlles torrades
2 ous
150 gr. sucre glàs

Bateu els 4 rovells amb 150 gr. sucre glàs fins que formi relleu, afegiu la farina amb el llevat. Si queda massa espès afegiu una closca d'ou plena de llet, després la ratlladura de llimona i les clares batudes a punt de neu forta. Unteu un motlle amb mantega, tireu una mica de farina i ompliu-lo amb el que heu preparat. Poseu-ho al forn suau, uns 25 minuts al forn de baix i uns 10 al forn de dalt. En treure'l aboqueu-lo sobre una graella perquè es refredi. Quan estigui fred tal·leu-lo en 3 pisos.

Treballau 200 gr. de mantega amb 150 gr. de sucre glàs, fins que formi una pasta fina, si fes falta acoste'u-lo una mica al calor, afegiu els dos rovells d'ou. Cobriu els pisos amb una capa de mantega i reconstruiu el pastís. Unteu els costats amb ajuda d'un ganivet i passeu-lo sobre un plat amb ametlles tallades a trossets. Col·loqueu el pastís en una plata de servir, cobriu per sobre amb la crema de mantega que ha quedat i tireu-hi les ametlles i una mica de sucre glàs, passat per un colador de tela metàl·lica.

Maria Glòria Muntañola

La Lliga, d'un cop d'ull

Jornada 10

	Barcelona	València	R. Madrid	Sporting	At. Madrid	Sevilla	R. Societat	Osasuna	Athletic	Hèrcules	Betis	Racing	Màlaga	Espanyol	Valladolid	Saragossa	Eix	Múrcia
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	16+6	13+3	13+3	12+2	12+2	12+2	10	10	10	10	9-1	9-1	9-1	8-2	8-2	8-2	7-3	4-6

ENCREUATS

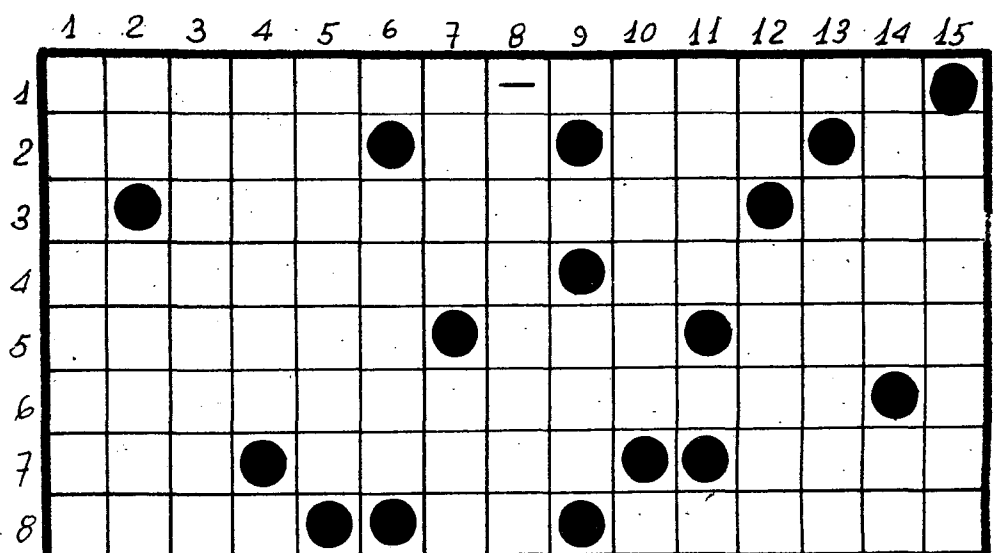
Per Rosa Collé

HORIZONTALS

1. Comarca del Principat a la regió de La Seu d'Urgell, la capital és Sort.
2. Conjunt de pobles i països musulmans, tant des del punt de vista socio-cultural i polític com religiós. Consonants. Cent cinquanta-cinc. Mil cinc.
3. Consonant. Manca d'impuls vital i de l'afectivitat, retracció de l'individu sobre si mateix i indiferència en les penes i alegries. (A l'inrevés onada).
4. Lliçó que es canta el dissabte sant, davant el ciri pasqual. Inflamació de l'orella.
5. Fer marrada en un camí. Òrgan de l'olfacte. Masia.
6. Relatiu a la idiosincràsia. Manera d'embenar.
7. Xifres romanes. Vocal repetida. Interdicció convencional basada en prejudicis o conveniències socials.
8. (A l'inrevés, l'home que ens ha engendrat). Inicials de Tona mètrica. Lluminaia.

VERTICALS

1. Monument utilitzat antigament a Egipte com a sepulcre i a Mèxic com a temple.
2. Campió. Punt de l'esfera celeste, diametralment oposat al zenit.
3. Gota líquida que surt dels ulls quan hom plora.
4. Forma prefixada del mot llatí "costa". Consonant.
5. Enzim que hidrolitza enllaços.
6. Consonant. Forma prefixada del mot grec miryás-ádos, que significa deu.
7. (A l'inrevés i plur./figura geomètrica). Nascut.
8. Conjunt de branques d'un arbre.
9. Inicial de punt cardinal. Mil. En aquest moment.
10. Gandula, que no treballa. Cent.
11. Gra que de la seva farina se'n fa el pa. Consonant. Cinquanta.
12. Quatre. Fa allò que fa altri.
13. Consonant. Escometre a l'enemic.
14. Plur., líquid que embolcalla el fetus. Sa.
15. Pronom personal de segona persona, per adreçar-se a algú de més categoria. Nora de Noemí.

SOLUCIÓ

9. S. M. Ara.
10. Ocloso. C.
11. Blat. T. L.
12. IV. Imita.
13. R. Alacac.
14. Amnis. Bo.
15. Vos. tur. | 1. Piràmide.
2. As. Nadir.
3. Lladrina.
4. Latero. P.
5. Amilasa.
6. R. Miria.
7. snoc. Nat.
8. Brancam. | 1. Pallars Sobirà.
2. Islam. NB. CLV. MV.
3. R. Atimòmia. and.
4. Angèlica. Otis.
5. Marrar. Nas. Mas.
6. Idiosincràtic. T.
7. DIM. AAAA. Tabú.
8. erap. TM. Claror. |
|---|---|---|

VERTICALS

HORIZONTALS

CADECA

Cadeca creix

Algú es va sorprendre la setmana passada, quan a l'espai que CATALUNYA CRISTIANA dedica a CADECA, dèiem que amb els 165 Clubs inscrits, es podia fer molta cosa. El dubte sembla que era en la xifra.

Doncs, realment són cent seixanta-cinc equips. Aquest any, la cosa ha augmentat molt i, és que l'activitat de CADECA va irradiant-se per tota la terra catalana.

I això, amics, ens obliga a molt. A tenir la millor organització possible car sempre i hi ha llacunes en l'habitual quefer humà.

Volem ser benèvolament exigents amb els Delegats, que sàpiguen conduir bé els seus nois amb l'exemple de la seva dedicació i demanem als tants i tants jugadors que vegin en el Delegat, la persona que tant hi treballa, perquè tot es resolgui ben bé i que cada diumenge tinguin el seu partit futbolístic preparat, perquè els nois frueixin del joc.

Sí, 165 Clubs, és una bona suma i estimuladora. I això ens anima, perquè a part del futbol, com a esport, actualment majoritari, en les preferències humanes, aportem cada vegada més, la pràctica atlètica, actualment limitada pel que a nosaltres es refereix, a Barcelona i voltants, perquè sense tardar massa temps, aconseguim que l'afició a aquest esport bàsic es divulgui suficientment, perquè també es practiqui a les comarques i, perquè els joves es convencin que això els ha d'agradar, i que millora, en gran manera, la seva preparació física.

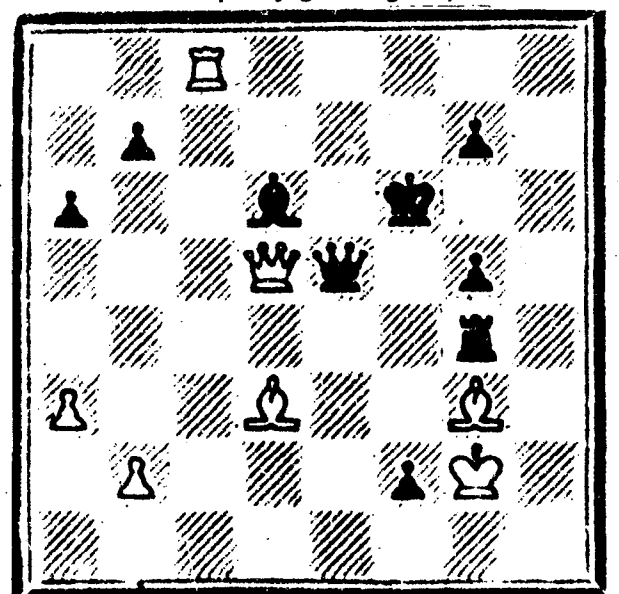
CARVAL

ESCACS

Per Jaume Mora

Diagrama 137

Blanques juguen i guanyen

Avui sí que no cal que us atabeleu. Som-hi

Solució al Diagrama 136

1 Rf2-f3 g5-g4+, 2 Rf3-f2 h5-h4, 3 Ce3-g2 h4xg3+, 4 Rf2-g1 h6-h5, 5 Rg1-h1 h5-h4, 6 Cg2-f4 mat.

Jesús ens parla

Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli de Sant Mateu, capítol 25, versets de l'1 al 13 (Mt 25: 1-13).

Reflexionem: 1. En cap ordre de la vida, no val a badar. Si un porter bada, li faran gol. Si bada un davanter, li prendran la pilota. Si arribes fora d'hora, perdràs el tren i l'avió. Si has de ser al "cole" a les vuit, a les nou trobaràs la porta tancada.

2. Tots estem convidats a la festa del Regne de Déu. Però, no val a badar, perquè no sabem ni el dia ni l'hora en què el Senyor ens dirà: "Vine, entra". Si no estem a punt, ens passarà com a les noies forassenyades de l'Evangeli.

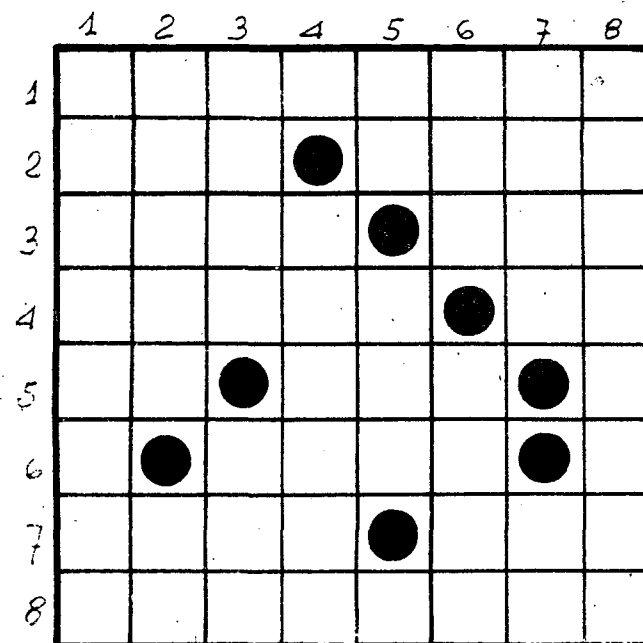
3. Estar a punt de rebre Jesucrist, vol dir comportar-nos sempre com a nois i noies cristians. Oi que l'estimem? Doncs cal seguir amb fidelitat el seu camí.

HORITZONTALS:

1.- Ornament que hom es posa al voltant del coll. 2.- Bulb comestible per fer condiments. (A l'inrevés), corrents d'aigua. 3.- Fer niu. (A l'inrevés), onada. 4.- La part del cos, dit vulgarment "la caixa" que protegeix el cor i pulmons. Mes hebreu, onzè de l'any civil i cinquè del religiós. 5.- Campió. Condiment. Preposició. 6.- Conjunció. Heroic, llegendari. Cinquanta. 7.- Una flor que té moltes espines en el seu arbust. Indigne, rof. 8.- Estel.

VERTICALS:

1.- Cantor. 2.- Que conté oli. Peça de l'esquelet. 3.- Lloc on hom viu. Punt cardinal. 4.- Cinquanta. Rascar. 5.- Campió. Anyell. Inicial de punt cardinal. 6.- Filera. Xifres romanes. 7.- Instrument de treball. Quaranta-nou. 8.- Cosa trobada per un atzar o en el curs d'una investigació.

HORITZONTALS:

1.- Collaret. 2.- All. suiR. 3.- Niar. anO. 4.- Tòrax. Ab. 5.- As. Sal. A. 6.- I. Epic. L. 7.- Rosa. Vil. 8.- Estrella.

VERTICALS:

1.- Cantaire. 2.- Oliós. Os. 3.- Llar. Est. 4.- L. Raspar. 5.- As. Xai. E. 6.- Rua. LCVL. 7.- Eina. IL. 8.- Troballa.

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

ANY V N.º 228

L'angelet Ignasi

La bici d'en Sebastià

En Sebastià té una bici molt ferma. No hi ha res a dir. Que en gaudeixi força. L'altre dia vaig demanar-li si m'hi deixava donar una volta. Em digué que no. Tampoc no hi ha res a dir. És ben seva.

Però... ¿oi que haig de dir-vos la veritat? Doncs, mireu, va saber-me molt de greu, i vareig anar-me'n cap a casa una mica trist. Tota l'estona, anava pensant: "En 'Sebas' diu que és amic meu, però no m'ha deixat pujar a la seva bici. Jo ja en sé d'anar en bici. No li hauria pas feta malbé. És clar que és seva, però..."

Home!, deixar-nos les coses, compartir les coses, ¿no és una manera de demostrar l'amistat?

Ara em sembla que em costarà més ser amic d'en Sebastià. Però això no deu estar pas bé. Mn. Josep sempre diu que un noi o una noia cristiana, no han de ser mai rancorosos.

Ves, home, què li hauria costat a aquell sòmines, deixar-me donar una volta amb la "seva" bici!

L'Eixerit

Avet Set — Avet Set —

LLEGENDES

A cals Peres, aquell migdia, ningú no gosà obrir boca. Havent dinat, en Pere Sí, que tenia recursos d'home feiner, s'ho feu venir bé per ajudar son pare a endreçar la botiga.

En Pere No, en canvi, tenia recursos de badoc i com aquell que va a jugar a l'hort, es féu escàpol per la porta de darrera.

En Pere No, tenia un indret escollit a les afores. Una mena d'amagatall secret, que havia descobert passejant amb l'avi. Era al Camí del Mig. Poc tros abans de creuar la carretera, que baixava del poble de Dalt, el vial s'encaixonava entre dos marges. El de muntanya s'enfilava dret i en fer el tomb s'obria cap amunt cobert de vinya. El que donava al pla, molt mes alt, era de pendís amable i al capdamunt formava una placeta atapeïda de garrofers. Eren uns garrofers antics, acabats, de volta solemne, acollidors com una ermita de muntanya. Des d'aquest punt, en Pere No, badava, contemplava a cor que vols, sense ser vist.

En arribar donà un repàs, amb la mirada, al paratge. S'hi passejà a poc a poc. Reconequé amb les mans les branques familiars. Escollí un lloc i s'hi instal·là. S'abandonà. Se li badaren els ulls i no els aclucà pas, quan li eixí de dins tot l'odi que sentia envers Don Daniel. El deixà sortir, ben bé, tot. Ni apartà l'esguard. Ni plantà cara. Acceptà humilment i prou. El deixà volar. El deixà lliure. Li deixà fer qui sap les cabrioles. Fins que se li cansà. I aquell odi, fatigat, es baratà en llàstima. En una llàstima que en Pere No, no podia pas explicar-se, encara.

El sol s'emportava la tarda, cap a l'horitzó. En Pere No, endevinava el pas del temps en el minvant de la claror. L'aire, humit, es refredà de sobte. El cant del grill semblava la tonada d'un flabiolaire amb poca alè. El cruixir d'un carro s'acostava pel camí. El Ponent esdevingué rosat i el Llevant d'un blau pastós. Tot quedà, uns instants suspès, parat. Després, de cop, caigué la nit.

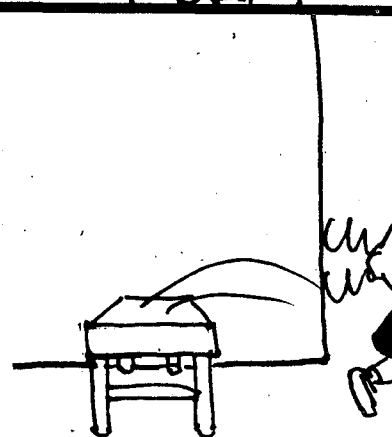
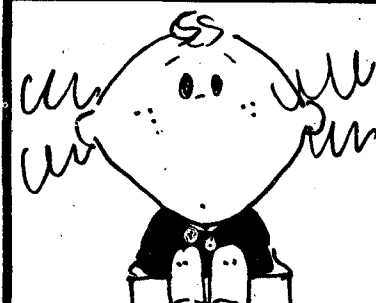
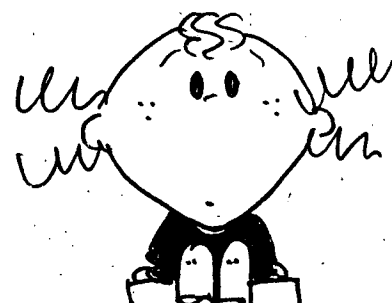
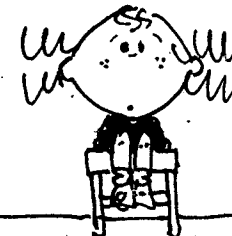
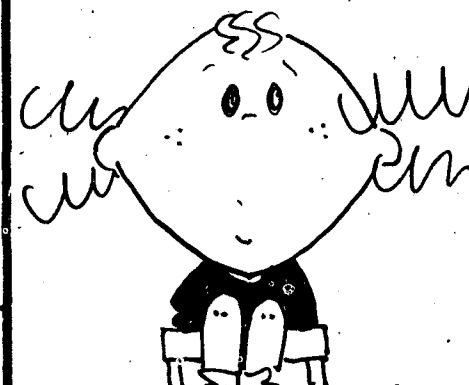
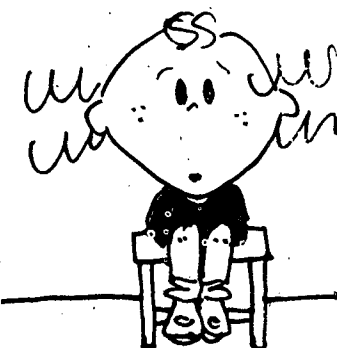
A en Pere No, en arribar a casa, la camisa no li tocava a la pell. El renyaren de valent. La bufa el rondà, una bona estona. Finalment, però, s'allunyà sense caure-li al damunt. En Pere No, s'adormí ben net de teranyines. Lleuger d'esperit. En Pere Sí, s'adormí de cap a la taula, rendit, de tan treballar a la botiga.

Avet Set esllips per a nenes i nens

La Bufada

NO, ÉS QUE
ESTIC DE
VAGA

Handwritten signature

Avet Set esllips per a nenes i nens

TELEVISIÓ DE CATALUNYA

DIUMENGE - 11

18.00 DIBUIXOS ANIMATS
18.30 DIGUI, DIGUI...
19.00 CURAR-SE EN SALUT
19.30 ESTOC DE POP
20.30 TELENOTÍCIES
21.00 EL NATURALISTA AMATEUR
"Entre el glaç i el foc"
21.30 DALLAS
"L'adopció"
22.30 GOL A GOL - Esports

DILLUNS - 12

14.15 POBLES DE CATALUNYA
14.30 TELENOTÍCIES
15.00 ELS PALLISER
Cap. 20
16.00 DIGUI, DIGUI
19.30 DIBUIXOS ANIMATS
20.00 CONCURS
20.30 TELENOTÍCIES
21.00 INFORMATIU CINEMA
21.30 CINEMA 3
"Escàndol a les aules"

DIMARTS - 13

14.15 POBLES DE CATALUNYA
14.30 TELENOTÍCIES
15.00 ELS PALLISER
Cap. 21
19.30 DIBUIXOS ANIMATS
20.00 CONCURS
20.30 TELENOTÍCIES
21.00 JOC DE CIENCIA
INTERNACIONAL
21.30 ÀNGEL CASAS SHOW

DIMECRES - 14

14.15 POBLES DE CATALUNYA
14.30 TELENOTÍCIES

15.00 ELS PALLISER
Cap. 22
19.30 ELS NOIS DEL CANAL
20.00 CONCURS
20.30 TELENOTÍCIES
21.00 IDENTITATS
22.00 FLAPPERS
22.30 EL MÓN QUE DESAPAREIX
Capítol 1

DIJOUS - 15

14.15 POBLES DE CATALUNYA
14.30 TELENOTÍCIES
15.00 ELS PALLISER
Cap. 23
19.30 DIBUIXOS ANIMATS
20.00 CONCURS
20.30 TELENOTÍCIES
21.00 DIGUI, DIGUI...
21.15 A TOT ESPORT
22.15 BRONK. Cap. 4

DIVENDRES - 16

14.15 POBLES DE CATALUNYA
14.30 TELENOTÍCIES
15.00 ELS PALLISER
Cap. 24
19.30 DIBUIXOS ANIMATS
20.00 CONCURS
20.30 TELENOTÍCIES
21.00 30 MINUTS
21.30 TELEFILM:
"Un cas d'amor"
23.00 FESTIVAL DE MÚSICA
ANTIGA (IV)

DISSABTE - 17

20.00 MAYA
20.30 TELENOTÍCIES
21.00 CONCURS
"Tres i l'astròleg"
22.30 SECRETS DIPLOMÀTICS
"La nit tunisiana"

17.25 AL MIL PER MIL
17.50 ¡HOLA, NOIS!
17.55 BARRI SESSAMO
18.25 EL KIOSC
18.50 INFORMATIU JUVENIL
19.05 TOCATA
20.00 LLETRA MENUADA
20.30 TELEDIARI-2
21.05 L'HOMI I LA TERRA
"El abejarruco"
21.35 PROCÉS A MARIANA
PINEDA. Cap. 1
22.40 EN PORTADA
23.35 TELEDIARI-3
23.45 TELESORT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ
16.45 DIGUI-DIGUI
Classes de català
17.00 BERENAR A SANT CUGAT
Banner i Flapi
CIRCUIT ESTATAL
18.30 DIBUIXOS ANIMATS
19.00 AGENDA
19.10 POSTA A PUNT
19.30 ARC IRIS
19.45 ART I TRADICIONS POPULARS
20.00 TAULA D'ANUNCIS
20.30 AMB LES MANS A LA MASSA
21.00 SI JO FOS PRESIDENT
22.30 L'EDAT D'OR
24.00 TELEDIARI-4
00.30 COMIAT

DIMECRES 14

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ
13.30 COMARQUES
14.00 MIRALLS
14.25 MIRAMAR. Informatiu
15.00 CONNEXIÓ AMB MADRID
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI-1
15.35 WESTGATE
16.30 LA TARDA
17.25 D'ACÍ D'ALLÀ
17.50 ¡HOLA, NOIS!
17.55 BARRI SESSAMO
18.25 EL KIOSC
18.50 INFORMATIU JUVENIL
19.05 OBJECTIU-92
20.00 UN MÓN FELIÇ?
20.30 TELEDIARI-2
20.55 FUTBOL
23.00 SESSIÓ DE NIT
"Incidente en Ox-Bow"
00.20 TELEDIARI-3
00.30 TELE-ESPORT
00.45 TESTIMONI
00.50 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ
16.45 BERENAR A SANT CUGAT
18.30 DIBUIXOS ANIMATS
19.00 CONNEXIÓ AMB MADRID
CIRCUIT ESTATAL
19.00 AGENDA
19.10 POSTA A PUNT
19.30 ARC IRIS
19.45 ART I TRADICIONS

POPULARS
20.00 TEMPS MODERNS (nou espai)
21.00 ESTUDI OBERT
21.00 ESTUDI OBERT
23.00 JAZZ ENTRE AMICS
00.05 TELEDIARI-4
00.30 COMIAT

DIJOUS 15

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL
13.30 COMARQUES
14.00 ELS PRIMERS RECORDS
14.25 MIRAMAR. Informatiu
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI-1
16.35 WESTGATE
16.30 LA TARDA
17.25 EL PAIS DE SAGITARI
17.50 ¡HOLA, NOIS!
17.55 BARRI SESSAMO
18.25 EL KIOSC
18.50 INFORMATIU JUVENIL
19.00 MICKY I DONALD
19.25 DISC-VIST
20.00 DE PELLÍCULA
20.30 TELEDIARI-2
21.05 NINETTE I UN SENYOR
DE MÚRCIA. Ep. n.º 3
21.40 AQUÍ ET VULL VEURE
22.45 PAISSATGE AMB FIGURES
23.35 TELEDIARI-3
23.45 TELE-ESPORT
23.55 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ
16.45 BERENAR A SANT CUGAT
18.30 DIBUIXOS ANIMATS
19.00 CONNEXIÓ AMB MADRID
CIRCUIT ESTATAL
19.00 AGENDA
19.10 POSTA A PUNT
19.30 GIMNÀSTICA RÍTMICA.
Campionat d'Europa
(Des de Viena)
21.00 FILA 7
22.05 CINE CLUB
"La regla del juego"
00.15 TELEDIARI-4
00.45 COMIAT

DIVENDRES 16

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ
13.30 PRIMERA FILA
14.00 PLEITAGUENSAM
14.25 MIRAMAR
15.00 CONNEXIÓ AMB MADRID
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI-1
15.35 WESTGATE
16.30 LA TARDA
17.30 AL GALOP
18.00 ¡HOLA, NOIS!
18.10 BARRI SESSAMO
18.35 L'INSPECTOR ESQUIROL

19.00 INFORMATIU JUVENIL -
NOSALTRES
19.35 GIMNÀSTICA RÍTMICA
20.30 TELEDIARI-2
21.05 UN, DOS, TRES...
22.40 RETORN A BRIDESHEAD
23.40 TELEDIARI-3
23.50 TELE-ESPORT
24.00 GIMNÀSTICA RÍTMICA

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL
15.30 EL COMPORTAMENT DELS
ANIMALS
16.25 MINDER: "El bebedor
de cervesa"
17.15 IMATGES DEL CINE MUT
17.45 GIMNÀSTICA RÍTMICA
(Des de Viena)
19.05 FORMATS
19.35 LA ÇLAU
Tema: "Alemanya, una o dues"
24.00 TELEDIARI-4
00.30 COMIAT

DISSABTE 17

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL
11.00 LA BOLA DE VIDRE
12.25 GENT JOVE
13.50 LOTERIA NACIONAL
14.00 LES CORTS D'ESPANYA
14.25 PROTAGONISTA, EL VI
15.00 TELEDIARI-1
15.35 LA PETITA LULÚ
16.05 PRIMERA SESSIÓ:
"El último cuplé"
18.05 ELS SAVIS
19.00 L'ILLA DELS FUGITIUS
19.35 GIMNÀSTICA RÍTMICA
Campionat d'Europa
(Des de Viena)
20.30 TELEDIARI-2
20.55 M.A.S.H.
"Correo de nuevo"
21.25 INFORME SETMANAL
22.40 DISSABTE CINE
"Muerte de la bala"
00.50 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ
10.30 LA FAMÍLIA ROBINSON
11.30 PLEITAGUENSAM
12.00 BENVINGUTS
13.00 UN MILIÓ PER AL MILLOR
14.00 RECALL INFORMATIU
15.00 EL XOU DE LA FAMÍLIA PERA
15.30 CONNEXIÓ AMB MADRID
CIRCUIT ESTATAL
15.30 LA VIGÍLIA DEL NOSTRE
TEMPS
17.00 RETRANSMISSIÓ ESPORTIVA
GIMNÀSTICA RÍTMICA
Campionat d'Europa
(Des de Viena)
19.30 LA BONA MÚSICA
20.30 GIMNÀSTICA RÍTMICA
Campionat d'Europa
23.00 TEATRE REIAL
00.30 COMIAT

DIUMENGE 11

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL
10.00 CONCERT
10.30 EL DIA DEL SENYOR
Santa Missa
11.30 POBLE DE DÉU
Renovació carismàtica (II)
12.00 TEMPS I MARCA
15.00 TELEDIARI-1
15.35 L'INSPECTOR GADGET
16.05 BLAUS I GRISOS. Ep. 2
17.00 I TANMATEIX T'ESTIMO
18.00 EL PLANETA VIVENT
19.00 INFORMATIU ESPORTIVA
19.10 LA SARSSUELA
20.00 MÉS VAL PREVENIR
20.30 TELEDIARI-2
20.55 L'AMO DEL JOC. Ep. 6
21.55 ESTUDI ESTADI
23.10 AUTORRETRAT
24.00 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ
10.30 SANTA MISSA
11.30 MIRAMAR ESPORTIU
14.00 RECALL INFORMATIU
15.30 CONNEXIÓ AMB MADRID
CIRCUIT ESTATAL
15.30 A L'AIRE LLIURE
16.00 COSMOS
17.00 ESTRENES TV
"Johnny i Belinda"
18.45 CANDY, CANDY
19.05 DOS EN RATLLA
20.00 ... I LA VIDA CONTINUA
21.00 EL DOMINICAL
22.00 LLARGMETRATGE
"Anna"
24.00 COMIAT

DILLUNS 12

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ
13.30 MIRAMAR ESPORTIU
14.00 CREAR I VIURE
14.25 MIRAMAR. Informatiu
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI-1
15.35 WESTGATE
16.30 LA TARDA
17.25 EL MÓN VEGETAL
17.50 ¡HOLA, NOIS!
17.55 BARRI SESSAMO
18.25 LA COVA DELS FORRELLATS
18.50 INFORMATIU JUVENIL
19.05 CREMALLERA
20.00 CONSUM
20.30 TELEDIARI-2
21.05 NI EN VIU, NI EN DIRECTE
21.35 SHOGUN. Ep. n.º 7
22.35 ELS MARGINATS
23.35 TELEDIARI-3

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ
16.45 BERENAR A SANT CUGAT
18.30 DIBUIXOS ANIMATS
Banner i Flapi
19.00 CONNEXIÓ AMB MADRID
CIRCUIT ESTATAL
19.00 AGENDA
19.10 POSTA A PUNT
19.30 ARC IRIS
19.45 ART I TRADICIONS
POPULARS
20.00 ESTADI-2
20.30 SILENCI, ES JUGA
23.30 ULTIMES PREGUNTES
24.00 TELEDIARI - 4
00.30 COMIAT

DIMARTS 13

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ
13.30 COMARQUES
14.00 A L'ABAST DE LA MA
14.25 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI-1
15.35 WESTGATE
16.30 LA TARDA

FILATÈLIA

Per Enric Graupera

Els propers dies 12, 13 i 14 d'octubre tingué lloc a Sta. Coloma de Gramenet la XVIII Exposició Filatèlica, a la Torre Balldovina, organitzada per la Delegació local del Centre Filatèlic i Numismàtic. La Direcció General de Correus i Telecomunicacions els concedí el matasegells de temàtica religiosa que fou utilitzat durant aquests dies. El President de la Generalitat ostentà la presidència d'honor d'aquesta Exposició.

Coloma, noia hispànica, morí màrtir als disset anys durant la persecució d'Aurelià l'any 274, a l'amfiteatre romà de la ciutat gala de Sens, on es trobava accidentalment. Durant la reconquesta, el poblat de Gramenet es posà sota la seva advocació, a l'igual que d'altres indrets de Catalunya i d'Andorra. La seva festa és el 31 de desembre.

El matasegells reproduïx la imatge de la Santa, i la silueta de l'antiga parròquia.

Agraeixo cordialment al Cercle Filatèlic i Numismàtic de Santa Coloma de Gramenet la seva col·laboració.

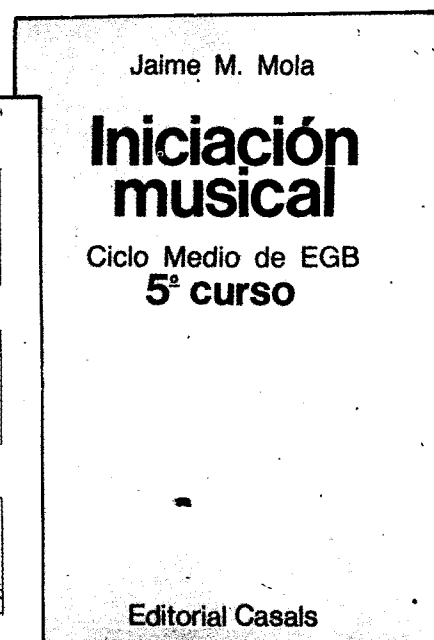
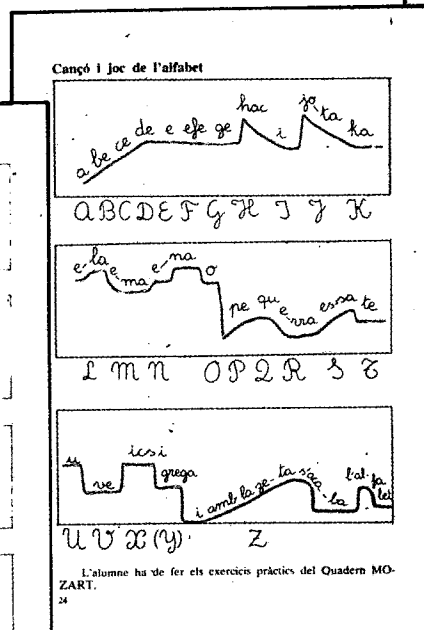
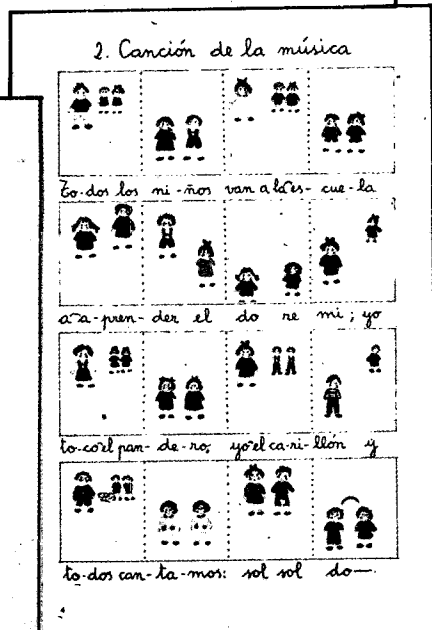
EDUCACIÓN MUSICAL

METODO ACTIVO INTEGRAL

MATERIAL DIDACTICO:

PREESCOLAR

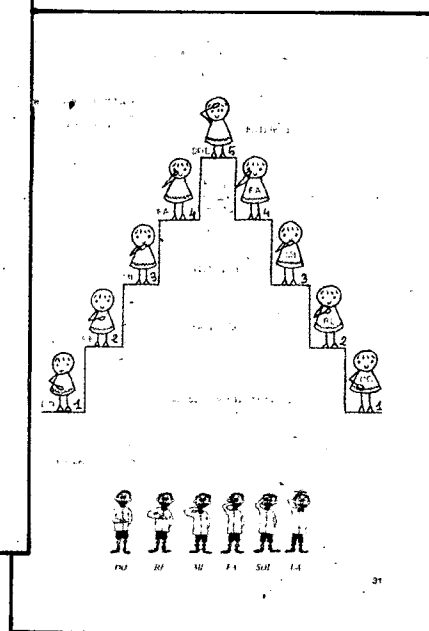
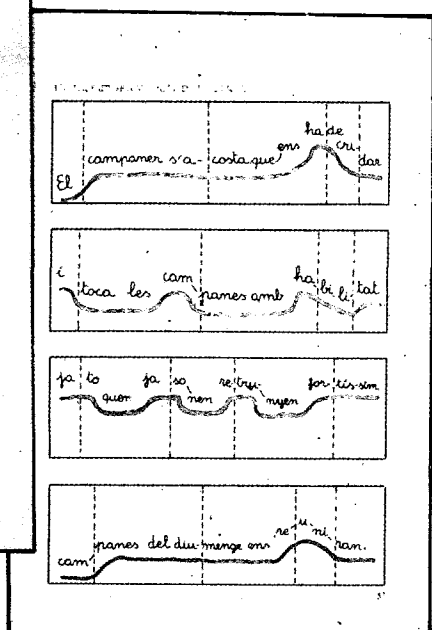
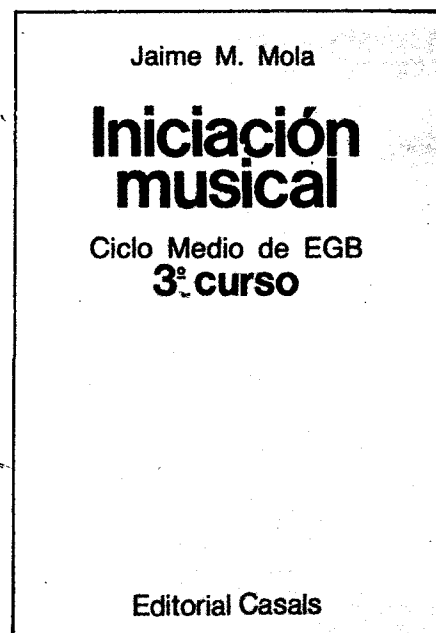
«Ya estudio música»
Libro alumno, guía,
casete 1, casete 2.

CICLO INICIAL

«Iniciación musical»

Libro 1.º, cuaderno Mozart, casete 1.
Libro 2.º, cuaderno Vivaldi, casete 2.
Guía (de 1.º y 2.º)

CICLO MEDIO

«Iniciación musical»

Libro 3.º, cuaderno Bach.
Libro 4.º, cuaderno Beethoven.
Libro 5.º, cuaderno Schubert.
Casete 1 (de 3.º a 5.º)
Casete 2 (de 3.º a 5.º)
Guía (de 3.º a 5.º)

EN PREPARACION

6.º, 7.º y 8.º

B.U.P.

«Cultura Musical»

Libro alumno, casete 1, casete 2,
casete 3 y casete 4.

EDICIONES EN CASTELLANO Y CATALAN

EDITORIAL CASALS

ESPECIALIZADA EN LIBROS DIDACTICOS
MATERNAL-PREESCOLAR-EGB-BUP

Caspe, 79. Barcelona-13 Tels. 245 72 03-04